

ȘCHIOPU C. PAUL

**Evidențe tehnice
și operațiuni contabile
specifice cooperativelor
agricole**

– Ediție revăzută –

Alexandria
2022

ȘCHIOPU C. PAUL

**Evidențe tehnice
și operațiuni contabile
specifice cooperativelor
agricole**

– *Ediție revăzută* –

2022

= MOTTO =

„Ori câte reguli am pune, atât în materie de expertize cât și în întreaga materie a contabilității, ele vor fi iluzorii dacă nu vom căuta să completăm elementele căpătate în școală printr-o experiență asiduă și printr-o neîncetată năzuință de a învăța, fie în practica contabilității, fie citind scrieri de specialitate.

Ori cât de mult am învăța în școală, mai curând ori mai târziu se va evapora totul, dacă aceste cunoștințe nu le vom aplica, sau dacă nu le vom completa.

Deviza în viață este de a învăța mereu. La fiecare pas din viața practică putem învăța ceva nou, căci abia atunci când știm mult, vedem că nu știm nimic!”

3 august 1913, Galați

– Grigore L. Trancu-Iași –
*Profesor la Școala Superioară
de Comerț din Galați,
avocat și economist*

INTRODUCERE

Cooperativele agricole se înființează în baza Legii nr. 566/2004R. În lege, la art. 6, sunt nominalizate șapte domenii și ramuri de activitate cooperatistă, fără a se limita diversitatea acestora și trei tipuri de cooperative, gradul I, gradul II și gradul III. Acestea se înființează prin asocierea, ca membrii cooperatori, atât a persoanelor fizice, gospodăriilor țărănești, persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale, cât și a persoanelor juridice – SRL, S.A. etc., precum și a cooperativelor agricole între ele.

Din punct de vedere al înființării, organizării și funcționării, cooperativele agricole prezintă anumite particularități care le deosebesc de celelalte entități din economia de piață. Acesta fiind și motivul pentru care am considerat necesară tratarea organizării și conducerii registrelor precum și a unor operațiuni contabile, grupându-le în operațiuni specifice și comune tuturor tipurilor de cooperative agricole.

Actuala ediție tratează și completările/modificările aduse Legii nr. 566/2004R, prin Legea nr. 265/2020, precum și răspunsurile la întrebările formulate de conducerile unor cooperative din țară.

– 2021/2022 –

Ec. Șchiopu C. Paul

Capitolul I

EVIDENȚE TEHNICE

1. Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale

Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale este un registru specific cooperativei agricole prevăzut, în lege, la Capitolul II art. 11 alin. (3) și Capitolul VI art. 38 alin. (1). Acesta reflectă una dintre particularitățile cooperativei agricole față de celelalte entități din economia de piață.

Importanța Registrului constă în faptul că furnizează date despre:

- numele/denumirea membrilor cooperatori, datele de identificare, data înscrierii, mișcările ulterioare intervenite, data ieșirii din cooperativă;
- structura acestora pe categorii – fondatori, acționari și asociați, numărul total al acestora la zi;
- capitalul social, în bani și natură, subscris și vărsat la zi de fiecare membru cooperator cât și pe total cooperativă.

Datele din Registru constituie baza întocmirii Actelor adiționale și a Hotărârilor care se depun la ORC.

Registrul se prezintă sub forma unui imprimat tipizat, comandat de cooperativă la tipografie sau ținut în format electronic. Se numerotează, sigilează și semnează de către cenzorii cooperativei aflați în mandat. Se păstrează permanent la serviciul contabilitate, unde se și completează, sau de către persoana desemnată prin decizia consiliului de administrație.

Structura Registrului special pentru evidența membrilor și a părților sociale, împărțită în trei părți, este următoarea:

Partea I, se referă la evoluția/mișcarea **sintetică** a membrilor cooperatori și a părților sociale, fiind desfășurată în două anexe care corespund celor două categorii de membrii și anume:

– **Anexa nr. 1** – „*Evoluția numărului membrilor cooperatori **Fondatori**, a părților sociale și a capitalului social*”. În general, operațiunile efectuate în această anexa, care funcționează ca un centralizator, vor conduce la cunoașterea, la o anumită dată, a numărului total al membrilor **fondatori** existent în cooperativă, a capitalului social depus precum și a numărului părților sociale pe total cooperativă aferent acestora. Operațiunile de intrare se fac prin însumarea la soldul precedent iar cele de ieșire/micșorare prin scăderea, în roșu, din soldul precedent.

Soldul capitalului social, exprimat valoric, va trebui să coincidă cu soldul din evidența contabilă, înscris în contul „*Capital social vărsat de membrii fondatori*” – 1012.1.

– **Anexa nr. 2** – „*Evoluția numărului membrilor cooperatori **Acționari**, a părților sociale și a capitalului social*”. Anexa funcționează tot ca un centralizator servind la cunoașterea, într-un moment dat, a numărului total al membrilor acționari existent în cooperativă, a capitalului social depus precum și a numărului părților sociale pe total cooperativă aferent acestora. Operațiunile de intrare se fac prin însumarea la soldul precedent iar cele de ieșire/micșorare, în roșu, din soldul precedent.

Soldul capitalului social, exprimat valoric, va trebui să coincidă cu soldul din evidența contabilă, înscris în contul „*Capital social vărsat de membrii acționari*” – 1012.2.

Partea a II-a, se referă la evidența **nominală/analitică** a membrilor cooperatori și a părților sociale, desfășurată în două anexe care corespund celor două categorii de membrii și anume:

– **Anexa nr. 3** – „*Evidența nominală a membrilor cooperatori **Fondatori**, a evoluției părților sociale și a capitalului social*”. În coloanele acestei anexe se evidențiază, în ordine:

- numele/denumirea membrului cooperativ;
- locul nașterii/data înființării/cod exploatație;
- adresa/sediul social;
- CNP/CUI;
- cetățenia;
- data înscrierii/retragerii din cooperativă;
- numărul și data actului înscrierii/retragerii din cooperativă;
- numărul părților sociale subscrise: separat în bani/separat în natură;
- numărul părților sociale vărsate: separat în bani/separat în natură;
- numărul părților sociale vărsate, în evoluție;

- valoarea părților sociale în evoluție;
- soldul numărului părților sociale;
- soldul capitalului social vărsat.

Pe fiecare pagină a Registrului se vor evidenția cel mult doi membri. Pe primul rând al partidei membrului cooperativ se completează datele referitoare la înscrierea sa în cooperativă, iar pe rândurile următoare se vor opera informații cu privire la:

- date referitoare la majorare capital social;
- date referitoare retragere/micșorare de capital social;
- cesiunea de părți sociale;
- modificarea identității membrului cooperativ;
- excluderea din cooperativă;
- operațiunea de lichidare a cooperativei, etc.

– **Anexa nr. 4** – „Evidența nominală a membrilor cooperatori **Acționari**, a evoluției părților sociale și a capitalului social”. Are aceeași structură și funcțiune, completându-se ca și anexa nr. 3.

Operațiunile de orice tip referitoare la mișcarea membrilor cooperatori, părților sociale și a capitalului social, se fac mai întâi în anexele 3 și 4, după caz, dar simultan cu înscrierea și în anexele 1 și 2, după caz, întrucât acestea reprezintă sinteza primelor.

Aceleași operațiuni se vor evidenția și în contabilitatea cooperativei, în exercițiul financiar lunar în care s-au petrecut.

Referitor la **evidența membrilor Asociați**, în cadrul Registrului se deschide **Anexa nr. 5** în care se evidențiază, pe coloane:

- numele/denumirea membrului;
- adresa/sediul social/cod exploatație;
- documentul care atestă înscrierea în cooperativă ca membru asociat;
- documentul care atestă încetarea calității de membru asociat.

Nu sunt necesare rezervări de rânduri.

Înscrierile de date, în oricare dintre anexe, se fac numai pe baza documentelor oficiale care, apoi se arhivează în dosare speciale destinate evidenței și mișcării membrilor cooperatori, cu termen de păstrare permanent.

MODEL REGISTRU COMPLETAT

Anexa 1.***Evoluția numărului membrilor cooperatori FONDATORI, a părților sociale și a capitalului social***

Nr. crt.	Nume și prenume	Document		Nr. membri		Capital social		Număr părți sociale		
		Fel	Nr.	Data	Evol. (+ -)	Sold nr.	Evol. (+ -)	Sold lei	Evol. (+ -)	Sold nr.
1.	POPA F. ION	A.C.	1160	13II2015	1	1	200	200	20	20
2.	MARIN E. GHEORGHE	A.C.	1160	13II2015	1	2	200	400	20	40
3.	TOMA I. CLAUDIU	A.C.	1160	13II2015	1	3	200	600	20	60
4.	VOICU C. TUDOR	A.C.	1160	13II2015	1	4	200	800	20	80
5.	STANCU A. ION	A.C.	1160	13II2015	1	5	200	1000	20	100
6.	TUDOR C. VASILE	A.C.	1160	13II2015	1	6	200	1200	20	120
==Operațiuni după FONDAREA COOPERATIVEI ==										
7.	POPA F ION (1)	CHIT.	16	20I2016	-	6	50	1250	5	125
8.	VOICU C TUDOR (2)	O.P.	33	01VI2017	-1	5	-200	1050	-20	105
... Etc...										

Legendă: A.C – act constitutiv
 (1) – a majorat capitalul inițial
 (2) – s-a retras din cooperativă

Anexa 2.***Evoluția numărului membrilor cooperatori ACȚIONARI,
a părților sociale și a capitalului social***

Nr. crt.	Nume și prenume	Document		Nr. membri		Capital social		Număr părți sociale		
		Fel	Nr.	Data	Evol. (+ -)	Sold nr.	Evol. (+ -)	Sold lei	Evol. (+ -)	Sold nr.
1.	TATU GHE. VASILE	HAGE	13	15II2016	1	1	200	200	20	20
2.	MARIN FL. TUDOR	HAGE	13	15II2016	1	2	100	300	10	30
3.	TUDORACHE A. ION	HAGE	13	15II2016	1	3	200	500	20	50
4.	MARINUȘ O. ION	HAGE	13	15II2016	1	4	200	700	20	70
Nota: Presupunem că la data Actului adițional, ce se depune la ORC, avem următoarele solduri:										
25.		...	...	...	...	15	...	3450	...	345

Legendă: HAGE = hotărârea adunării generale extraordinare

Anexa 3.***Evidența nominală a membrilor cooperatori FONDATORI, a evoluției părților sociale și a capitalului social***

Nr. crt.	Numele și prenumele/ denumirea	Locul și data nașterii/ Data înființării	Domiciliul/ Sediul social	CNP/J/CUI	Cetățenia
0	1	2	3	4	5
1.	POPA F. ION	Ulmeni/11.08.1948 RO 1349350219	Ulmeni/TR	1480811340038	Româna
	– Majorare capital social				
	– Retragerare capital social				
	– Cesiune capital social				
	– Excludere din coop.				
	– Schimbare identitate				
	– Lichidarea coop. ETC...				
2.	MARIN E. GHEORGHE	Ulmeni/16.09.1959	Ulmeni/TR	164415034 1003	Română
	– Majorare capital social				
	– Retragerare capital social				
	– Cesiune capital social				
	– Excludere din coop.				
	... Etc...				

– Continuare anexa nr. 3 –

Data		Actul		Număr părți sociale				Total părți sociale		S O L D		
Înscrierii	Retra-gerii	La înscriere	La retra-geri	În bani	Subscrie	În na-tură	În bani	Vărsate	Evoluție număr	Evoluție valoare	Părți sociale	Capital social lei
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
13. II. 2015		A.C/1160		20		20		20	200	20	200	200
		Chit 16/20I2017		5		5		5	50	25	250	
-												
-												
-												
-												
-												
-												
(2)		A.C/1160		20		20		20	200	20	200	200
-												
-												
-												
...	Etc. ...											

Legendă: A.C. = actul constitutiv

Chit. = chitanța cu care s-a încasat majorarea de capital

Anexa 4.

***Evidența nominală a membrilor ACȚIONARI,
a evoluției părților sociale și a capitalului social***

Nr. crt.	Numele și prenumele/ denumirea	Locul și data naște- rii/ Dată înființării	Domiciliul/ Sediul social	CNP/J/CUI	Cetățenia
0	1	2	3	4	5
1.	TATU GHE VASILE	Ulmeni/13.03.1980 RO 1508523581	Ulmeni/ Bogdana	1664853340038	Româna
-					
-					
-					
-					
-					
2.	S.C. GLORIA SRL	Ulmeni/Bogdana 15.03.2008 RO 1584237190	Ulmeni/ Bogdana	J34/66/328 CUI 3342890	Română
-					
-					
-					
- .					
...	Etc...				

– Continuare anexa nr. 4 –

Data		Actul		Număr părți sociale				Total părți sociale		S O L D	
Înscrierii	Retra-gerii	La înscriere	La retra-gere	În bani	Subscrie-tură	În bani	Vărsate în natu-ră	Evoluție număr (+ –)	Evoluție valoare (+ –)	Părți sociale număr	Capital social lei
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
15.02.2016		AGE/H.13		20		20		20	200	20	200
-											
-											
-											
-											
-											
-											
15.02.2016		AGE/H. 13		13		10		10	100	10	100
-											
-											
-											
... Etc. ...											

Legendă: AGE = adunarea generală extraordinară
H = hotărârea adunării generale extraordinare

Anexa nr. 5***Evidența nominală a membrilor cooperatori ASOCIAȚI***

Nr. crt.	Numele și prenumele/denumirea	Adresa/sediul social	Document înscriere	Document încetarea calității de asociat
1.	VOICU VASILE	Ulmeni/ Bogdana/TR	AGE/H. 6/1 V 2017	
2.	S.C. GLORIA SRL	Ulmeni/ Bogdana/TR	AGE/H. 12/1 IX 2017	AGE/H. 33/01.10.2019
3.				
4.				
5.				
	Etc.			

Legendă: AGE = adunarea generală extraordinară

H = hotărârea adunării generale extraordinare

2. Relațiile cooperativei cu Oficiul Registrului Comerțului

Dacă majorările sau reducerile de capital social sunt mai mari/mici de 10% din capitalul social, se publică, prin intermediul ORC, în Monitorul Oficial al României.

În aceste situații, cooperativă procedează astfel:

- aduce la zi toate anexele *Registrului special pentru evidența membrilor și a părților sociale*;
- pune în concordanță datele registrului cu evidența contabilă;
- emite Hotărârea de modificare a statutului cu noile date despre numărul membrilor, capitalul social și numărul părților sociale;
- reformulează Actul constitutiv și Statutul cooperativei cu noilor date;
- formulează Actul adițional la care se atașează copii ale anexelor centralizatoare nr. 1 și nr. 2 ale Registrului special pentru evidența membrilor și a părților sociale, certificate de președintele cooperativei.

Exemple

... Cooperativa Agricolă

Loc. ... Jud. ...

C... /... /...; CUI ...

– Adunarea generală Extraordinară –

HOTĂRÂREA

Nr. 13/15.02.2016

Adunarea Generală Extraordinară a membrilor cooperatori, întrunită în ziua de ..., proces verbal nr. ... /..., având în vedere prevederile Statutului cooperativei, ale Legii nr. 566/2004 R precum și mișcările intervenite în componență membrilor cooperatori, a capitalului social și a părților sociale precum și necesitatea punerii acestora în acord cu evidențele ORC, emite următoarea

HOTĂRÂRE

Art. 1 Aprobă primirea în cadrul cooperativei ca membri cooperatori ACȚIONARI a următorilor:

1. TATU GHE. MARIN – cetățean roman, fermier activ având cod exploatație RO..., cu domiciliul în ..., județul ..., care se legitimează cu CI seria ... nr. ..., având CNP ..., capital subscris și vărsat în întregime în bani = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale – chitanța nr. ... /...

2. MARIN FL. TUDOR – cetățean roman, fermier activ având cod exploatație RO ..., cu domiciliul în ... județul ..., legitimat prin CI seria ... nr. ..., având CNP ..., capital subscris și vărsat în întregime în bani = 100 lei, reprezentând 10 părți sociale – chitanța nr. ... /...

3. TUDORACHE A. ION ...

4. MARINUS O. ION ...

Etc.

Art. 2 Se aprobă completarea/actualizarea Actului adițional și a Statutului cooperativei cu membri Acționari de la art. 1 din prezenta.

Art. 3 Referitor la membri FONDATORI:

A) Conform cererii nr. ... /... se aprobă retragerea din cooperativă a membrului fondator VOICU C. TUDOR – care a deținut capital social în suma de 200 lei, numai în bani, reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

B) Se aprobă majorarea capitalului social de către membrul fondator POPA F. ION cu 50 lei reprezentând 5 părți sociale a câte 10 lei, vărsate în întregime în bani – chitanța nr. ... /..., acesta deținând în prezent 250 lei capital social, reprezentând 25 părți sociale a câte 10 lei.

Se aprobă completarea/actualizarea Actului constitutiv și Statutului cooperativei cu operațiunile de la a) și b).

Art. 4 Aprobă reformularea art. ... din Actul Constitutiv al cooperativei, astfel:

„Art. ... Numărul total al membrilor cooperatori este de 20 care au subscris și vărsat, numai în bani, în totalitate, un capital social în sumă de 4.500 lei, reprezentând 450 părți social a câte 10 lei fiecare din care:

*– 5 sunt membrii cooperatori **fondatori** care dețin un capital social subscris și vărsat, în întregime în bani, în sumă de 1.050 lei, reprezentând 105 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 1 din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale.*

*– 15 sunt membrii cooperatori **acționari** care dețin un capital social subscris și vărsat în întregime în bani, în sumă de 3.450 lei, reprezentând 345 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 2 din Registrul special pentru evidența membrilor cooperatori și a părților sociale”*

Art. 5 Aprobă reformularea art. ... din Statutul cooperativei, astfel:

„Art. ... Numărul total al membrilor cooperatori este de 20 care au subscris și vărsat, numai în bani, în totalitate, un capital social în sumă de 4.500 lei, reprezentând 450 părți social a câte 10 lei fiecare din care:

*– 5 sunt membrii cooperatori **fondatori** care dețin un capital social subscris și vărsat, în întregime în bani, în sumă de 1.050 lei, reprezentând 105 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr.1 din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale.*

*– 15 sunt membrii cooperatori **acționari** care dețin un capital social subscris și vărsat în întregime în bani, în sumă de 3.450 lei, reprezentând 345 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 2 din Registrul special pentru evidența membrilor cooperatori și a părților sociale.”*

Repartizarea capitalului social subscris și vărsat de membri cooperatori Fondatori și Acționari se prezintă astfel:

Nr. crt.	Membrii coop.	Categ. membru	P.S nr.	Val p. s	Cap. s subscris	Cap. s vărsat	%
1.	Popa F. Ion	fondator	25	250	250	250	5,555
2.	Marin E. Ghe.	fondator	20	200	200	200	4,444
...							
5.	..						
etc...							
	Subtotal fondatori	x	105	1050	1050	1050	23,333
6.	Tatu Ghe. Vasile	acționar	20	200	200	200	4,444
7.	Marin Fl. Tudor	acționar	10	100	100	100	2,222
...							
20.	...						
etc.							
	Subtotal acționari	x	345	3450	3450	3450	76,667
TOTAL cooperativă			450	4500	4500	4500	100

Art. 6 Având în vedere mărirea capitalului social inițial cu 3.300 lei ($1.200 + 50 - 200 + 3.450$), reprezentând o creștere de peste 10%, se aprobă publicarea, prin intermediul ORC, a prezenței Hotărâri, în Monitorul Oficial al României – art. 15 alin. (7 și 8) din Legea nr. 566/2004R.

Art. 7 Hotărâm ca toate operațiunile privind numărul membrilor cât și evoluția capitalului social și a părților sociale, actualizate, să fie operate analitic în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* cât și în contabilitatea cooperativei, conform prevederilor art. 11 alin. (3) și art.15 alin. (6) din Legea nr. 566/2004 R.

Art. 8 Hotărâm transpunerea datelor de mai sus într-un Act adițional la Actul constitutiv și Statutul cooperativei, actualizate.

Pentru ducerea la îndeplinirea a prevederilor din prezenta, semnarea Actului adițional, a Actului constitutiv și Statutului actualizate precum și a altor documente necesare la avocat, ORC, bancă etc., pe dl. ..., cetățean roman, domiciliat în ..., legitimat prin C.I seria ... nr. ..., având CNP ...

Președinte,

... Coop. Agricolă

C... /... /...; CUI...

Loc. ... Jud. ...

– Adunarea Generală Extraordinară –

ACT ADIȚIONAL

Nr. 1/15.02.2016

Adunarea generală extraordinară a membrilor cooperatori – proces verbal nr. ... /..., în conformitate cu prevederile statutului propriu și ale Legii nr. 566/2004 R, având în vedere mișcările intervenite în structura membrilor cooperatori precum și necesitatea punerii de acord a acestora cu Actul Constitutiv și Statutul cooperativei precum și cu evidențele ORC și a actualizării Atului constitutiv, Statutului cooperativei și Hotărârea AGE nr. 13/15.02.2016, formulează următorul

ACT ADIȚIONAL

A) La actul constitutiv al cooperativei

Art. 1 Articolul nr. ... al Actului constitutiv se va completa cu următorii membri cooperatori ACȚIONARI primiți în cooperativă

„Art. ... **6. TATU GHE. MARIN** – cetățean roman, fermier activ având cod exploatație RO ..., cu domiciliul în ..., județul ..., care se legitimează cu CI seria... nr. ..., având CNP ..., capital subscris și vărsat în întregime în bani = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale

7. MARIN FL. TUDOR – cetățean roman, fermier activ având cod exploatație RO ..., cu domiciliul în ... județul ..., legitimat prin CI seria... nr. ..., având CNP ..., capital subscris și vărsat în întregime în bani = 100 lei, reprezentând 10 părți sociale

8. TUDORACHE A. ION ...

9. MARINUS O. ION ... etc

Art. 2 Articolul nr. ... al Actului Constitutiv, se reformulează astfel:

„Art. ... *Numărul total al membrilor cooperatori este de 20 care au subscris și vărsat, numai în bani, în totalitate, un capital social în sumă de 4.500 lei, reprezentând 450 părți sociale a câte 10 lei fiecare din care:*

*– 5 sunt membrii cooperatori **fondatori** care dețin un capital social subscris și vărsat, în întregime în bani, în sumă de 1.050 lei, reprezentând 105 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr.1 din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale.*

– 15 sunt membrii cooperatori **acționari** care dețin un capital social subscris și vărsat în întregime în bani, în sumă de 3.450 lei, reprezentând 345 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 2 din Registrul special pentru evidența membrilor cooperatori și a părților sociale.”

B) La Statutul cooperativei

Art. 3 Articolul nr. ... din Statutul cooperativei se reformulează astfel:

„Art. ... Numărul total al membrilor cooperatori este de 20 care au subscris și vărsat, numai în bani, în totalitate, un capital social în sumă de 4.500 lei, reprezentând 450 părți sociale a câte 10 lei fiecare din care:

– 5 sunt membrii cooperatori **fondatori** care dețin un capital social subscris și vărsat, în întregime în bani, în sumă de 1.050 lei, reprezentând 105 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 1 din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale.

– 15 sunt membrii cooperatori **acționari** care dețin un capital social subscris și vărsat în întregime în bani, în sumă de 3.450 lei, reprezentând 345 părți sociale a câte 10 lei fiecare – anexa nr. 2 din Registrul special pentru evidența membrilor cooperatori și a părților sociale.”

Repartizarea capitalului social subscris și vărsat de membri cooperatori Fondatori și Acționari se prezintă astfel:

Nr. crt.	Membrii coop.	Categ. membru	P.S nr.	Val p. s	Cap. s subscris	Cap. s vărsat	%
1.	Popa F. Ion	fondator	25	250	250	250	5,555
2.	Marin E. Ghe.	fondator	20	200	200	200	4,444
...							
5.	..						
etc...							
	Subtotal fondatori	x	105	1050	1050	1050	23,333
6.	Tatu Ghe. Vasile	acționar	20	200	200	200	4,444
7.	Marin Fl. Tudor	acționar	10	100	100	100	2,222
...							

20. ...						
etc.						
Subtotal acționari	x	345	3450	3450	3450	76,667
TOTAL cooperativă		450	4500	4500	4500	100

Semnătura,

.....

(CNP)

Conform Hotărârii AGE nr. 13/15.02.2016)

Popescu Ion

Notă: Pentru exemplificare, datele din cele două documente de mai sus – Hotărâre și Act adițional, au fost preluate din modelul anexelor la *Registrul special pentru evidența membrilor cooperatori și a părților sociale*, prezentate anterior.

3. Registrul bunurilor atribuite în folosința cooperativei agricole

Potrivit Legii nr. 566/2004R „*bunurile atribuite în folosința cooperativei agricole, precum și terenurile de orice fel, rămân în proprietatea membrilor cooperatori*”. Bunurile atribuite în folosință cooperativei nu pot fi confundate cu aporturile în natură, împrumutate temporar de membri cooperatori cooperativei agricole.

La constituirea cooperativei aceste bunuri se nominalizează într-o anexă/lista la statut – vezi modelul de mai jos – „***Lista bunurilor atribuite în folosința cooperativei***”. La fel se procedează și pentru cei care se înscriu în cooperativă după constituirea acesteia.

Lista este completată pe baza datelor furnizate de documentul intitulat „***Acord individual***” – vezi modelul de mai jos. Acordul exprimă voința/acceptul membrului cooperador asupra cedării folosinței bunului respectiv – teren, animale de producție, utilaje agricole, clădiri etc. Exemplarul Acordului depus la cooperativă va fi însoțit de copii certificate ale documentelor care atestă că bunul respectiv este în proprietatea juridică a membrului cooperador respectiv. Documentele se arhivează cu atenție și se păstrează împreună cu Registrul. Este necesar ca Acordul să fie înregistrat și vizat la Consiliul local pentru a se cunoaște destinația bunurilor.

În cazul terenurilor cedate în folosință, cooperativa se va declara fermier activ la APIA, devenind beneficiara subvențiilor respective și a celorlalte drepturi.

În vederea cuantificării acestor bunuri cedate în folosință cooperativei se va proceda la evaluarea lor în „**număr de puncte**”, conform Baremului aprobat de adunarea generală – vezi modelul de mai jos – „***Baremurile privind acordarea punctajului pentru terenuri și alte bunuri atribuite în folosința cooperativei***”. Aceste puncte se atribuie fiecărui membru cooperador cedent și servesc la departajarea acestora în cazul distribuirii dividendelor cooperativei funcție de ponderea bunurilor atribuite în folosință cooperativei.

Evidența nominală a bunurilor atribuite în folosință cooperativei se ține în „***Registrul bunurilor atribuite în folosința cooperativei***” – vezi modelul de mai jos. În structură, în coloanele acestui registru se înregistrează:

- numele/denumirea membrului cooperador;
- numărul Anexei și numărul de ordine al membrului cooperador din *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*;
- denumirea bunurilor atribuite în folosință cooperativei: unități fizice, puncte atribuite conform baremului;
- total număr puncte atribuite.

Pe orizontal, fiecărui membru cooperador i se rezervă câteva rânduri în vederea operării viitoarelor mișcări – înregistrarea de noi atribuiri, retragerea bunurilor din folosință cooperativei, cedarea bunurilor către alți membrii, etc.

Registrul poate fi tipărit la tipografie ori se poate ține în format electronic. Este numerotat, sigilat și parafat prin semnătura cenzorilor aflați în mandat. Împreună cu documentele de atestare a proprietății, Registrul se păstrează permanent. Se operează de serviciul contabilității sau de persoană numită prin decizia consiliului de administrație, care asigură și păstrarea acestuia.

Importanța Registrului rezidă și în faptul că bunurile atribuite de membrii cooperadori în folosință cooperativei se vor restitui cândva acestora.

Contabilitatea terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei

Întrucât „*atribuirea în folosință*” nu schimbă proprietarul ci numai utilizatorul, aceste bunuri nu se înregistrează, din punct de vedere contabil/juridic în activele/patrimoniul cooperativei ci numai în conturile speciale din Clasa 8 – conturi în afară bilanțului.

În acest scop, al evidențierii/gestionării acestor bunuri, propunem înființarea contului **8040 „Bunuri atribuite în folosință de membrii cooperadori”** care va funcționa astfel:

Se debitează: numai cantitativ, cu bunurile, de natură imobilizărilor corporale, atribuite în folosință cooperativei de membrii cooperadori fondatori și acționari – terenuri (pe categorii de folosință arabil/extravilan), animale (pe specii și categorii) și utilaje agricole (pe tipuri, mărci, capacități etc.).

3.1) Debitarea se face pe baza **Acordurilor** semnate de proprietari, înregistrate la UAT și atașate Statutului precum și a Notei de intrare recepție:

8040.1	=	999
„Bunuri atribuite în folosință de membrii cooperatori” – <i>analitic</i> : <i>Popa Ion/membru coop. fondator</i>		„Correspondent conturi din afara bilanțului”

În cadrul rubricii „*explicații*” se consemnează numărul și data Acordului proprietarului, data Statutului din care face parte, numărul de hectare și categoria de folosință. Idem pentru animale sau utilaje agricole.

Se creditează: numai cantitativ, cu bunurile retrase parțial sau total de membrul cooperativ, sau în cazul dizolvării/lichidării cooperativei.

3.2) Operațiunea de restituire se face pe baza Procesului verbal de predare-primire întocmit între cooperativă și membrul cooperativ, înregistrat la UAT respectivă:

999	=	8040.1
„Correspondent conturi din afară bilanțului”		„Bunuri atribuite în folosință de membrii cooperatori” – – analitic: Popa Ion/m.c. Fondator

Toate informațiile din conturile analitice 8040 trebuie să coreleze cu datele aferente fiecărui membru cooperativ înscrise în:

- Lista bunurilor atribuite în folosință cooperativei;
- Sinteza punctajului acordat membrilor cooperatori pentru bunurile atribuite în folosință cooperativei;
- Registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei.

Aceste documente sunt descrise în detaliu în lucrarea: „*Metodologia generală a întocmirii registrelor cooperativei agricole*” + *Controlul/auditul cooperativei agricole*, Șchiopu C. Paul, 2021.

Ulterior înregistrării *Acordurilor* membrilor cooperatori referitoare la cedarea folosinței terenurilor/animalelor, cooperativă întreprinde demersurile pentru a se înregistra, prin Declarație, ca „*fermier activ*” la APIA locală.

Calitatea de fermier activ îndreptățește cooperativă la încasarea subvențiilor pe suprafață/animal.

3.3) Subvenția anuală de primit, determinată de APIA pe baza Declarației cooperativei se înregistrează în contabilitate astfel:

$$\begin{array}{rcl}
 445.1 & = & 7412 \ 100.000 \\
 \text{„Subvenții”} & & \text{„Venituri din subvenții de} \\
 & & \text{exploatare pentru materii prime} \\
 & & \text{și materiale”} \\
 & & \text{– analitic: Subvenții teren}
 \end{array}$$

– încasarea integrală a subvenției în anul financiar în curs:

$$\begin{array}{rcl}
 5121 & = & 445.1 \ 100.000 \\
 \text{„Conturi la bănci în lei”} & & \text{„Subvenții”} \\
 & & \text{– analitic: Subvenții teren}
 \end{array}$$

3.4) Presupunând că până la finele anului în curs, din cele 100.000 lei nu s-au încasat decât 60.000 lei, pentru diferența de 40.000 lei, în același exercițiu financiar, se face înregistrarea:

$$\begin{array}{rcl}
 445.1 & = & \begin{array}{cc} \% & 0 \\ 7412 \text{ (roșu)} & 40.000 \end{array} \\
 \text{„Subvenții”} & & \text{„Venituri din subvenții de} \\
 \text{– analitic: Subvenții teren} & & \text{exploatare pt. materii prime} \\
 & & \text{și materiale”} \\
 & & \begin{array}{cc} 472 & 40.000 \end{array} \\
 & & \text{„Venituri înregistrate în avans”}
 \end{array}$$

În anul fiscal următor, când se încasează diferența de 40.000 lei, aceasta se transfera la venituri curente pentru care se fac concomitent operațiunile:

$$\begin{array}{rcl}
 472 & = & \begin{array}{cc} 7412 & 40.000 \end{array} \\
 \text{„Venituri înregistrate} & & \text{„Venituri din subvenții de} \\
 \text{în avans”} & & \text{exploatare pentru materii prime} \\
 & & \text{și materiale”} \\
 5121 & = & \begin{array}{cc} 472 & 40.000 \end{array} \\
 \text{„Conturi la bănci în lei”} & & \text{„Venituri înregistrate în avans”}
 \end{array}$$

În cazul în care cooperativa se afla în stare de dizolvare/lichidare, prioritară este operațiunea de restituire fizică și integrală către membrii cooperatori a bunurilor cedate în folosința acesteia procedându-se, din punct de vedere contabil, ca la punctual 3.2). Indiferent de starea patrimoniului cooperativei aflate în lichidare/dizolvare, în niciun fel, nu pot fi afectate bunurile respective, ele sunt proprietatea membrilor cooperatori și trebuie restituite!

Anexă la Statutul cooperativei
... Cooperativa agricolă

LISTA Bunurilor atribuite în folosința cooperativei

Nr. crt.	Numele și prenumele Denumire m. coope- rator	Bunurile aduse în folosință cooperativei												Nr. punc- te (P)	Acordul indivi- dual din			
		Teren arabil	Vaci	Oi	Capre	Utilaje	etc.	...	Ha	P*	Cap	P	Cap			P	Val.	P
1.	Popescu Ion	3,5	-	-	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	
2.	Vasile Gheorghe	-	-	3	3	-	-	-	-	8000	1	-	-	-	-	-	4	
	... etc...																	
	Total																250	

– Lista = este o centralizare a Acordurilor individuale depuse de membrii odată cu fondarea coop.

– P* = Puncte

– Acordul individual din... = se înscrie data din Acordul individual vizat de Consiliul local, atașat la Listă și la Statut.

– Pentru membrii înscriși ulterior fondării cooperativei, se întocmesc alte liste.

Vizat,
Consiliul comunal local (UAT)
Nr. ... /...

ACORD INDIVIDUAL

Subsemnatul/subscrisa având domiciliul/sediul social în ... județul ..., legitimat prin CI seria ... nr. ... CNP ... /J... /... /..., CUI ..., reprezentată prin ... În calitate de ..., proprietar cu drepturi depline atestate prin ..., atașat în copie, în conformitate cu prevederile art. 10.1 (1) din legea nr. 566/2004R, declar că sunt de ACORD că pentru suprafața de ... ha, situată în tarlăua ... sola ... să cedez drepturile de folosință/ uzufruct în favoarea „...” cooperativă agricolă cu sediul în ... județul ..., având C ... /... /... /CUI...

Data ...

Membru cooperador/propietar

...

Notă: același model se poate folosi și pentru animalele și utilajele aduse în folosința cooperativei.

La fondarea cooperativei, Acordurile se centralizează în „*Lista terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosința cooperativei*” – art. 15 (5.2), anexă la Statutul cooperativei.

Viza Consiliului comunal local și operarea în evidențele locale a acestui acord este necesară în scopul asigurării raportării, în viitor, a terenurilor/animalelor respective numai de către cooperativă!

... Coop. Agricolă Anexă la statut

Loc. ... Județ ...

BAREMURILE
privind acordarea punctajului pentru bunurile
atribuite în folosința cooperativei

Nr. crt.	Specificare/trepte	Nr. puncte
1.	Terenuri arabile	
	– până la 0,50 ha	0,5
	– 0,50 la 2 ha	1
	– 2 la 5 ha	3
	– peste 5 ha	5
2.	Clădiri și utilaje agricole	
	– val. până la 10.000 lei	1
	– 10.000 la 50.000 lei	3
	– peste 50.000 lei	5
3.	Animale tinere	
	– până la vâl de 5.000 lei	1
	– 5.000 la 10.000 lei	4
	– peste 10.000 lei	5
4.	Animale de producție	
	Vaci	
	– până la 2 capete	1
	– 2 la 5 capete	3
	– peste 5 capete	5
	Oi	
	– până la 5 cap	1
	– 5 la 15 cap	2
	– peste 15 cap	4
	Capre	
	– până la 3 cap	1
	– 3 la 5 cap	2
	– peste 5 cap	4
	... etc...	

Notă: Cele prezentate mai sus constituie un exemplu. Adunarea generală va stabili prin hotărâre nivelul transelor și aprecierea lor în puncte.

„...” Cooperativă Agricolă

S I N T E Z A
punctajului acordat membrilor cooperatori
pentru bunurile atribuite în folosința cooperativei

Nr. ctr.	Numele și prenumele Denumire m. coop.	Nr. anexa și numărul ordine din r.s.m.p.s.	Nr. ordine r.b.f.c.	Nr. puncte	Sold puncte
1.	Popescu Ion	A3/5 RO 1537439021	1	5	5
2.	Vasile Gheorghe	A3/6	2	4	9
3.	Popescu Ion – retras	A3/5	1	5 *	4
... etc...					
Sold puncte la 31 XII...					250

Notă: r.s.m.p.s. = Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale

r.b.f.c. = Registrul bunurilor atribuite în folosința cooperativei

5* = Operațiunea se face în roșu (din soldul de 9 puncte se scad cele 5 puncte retrase, soldul devenind 4)

RO = Codul exploatației agricole

Capitolul II

Operațiuni Contabile

4. Subscrierea, vărsarea, majorarea, reducerea, cesiunea și restituirea capitalului social

Subscrierea și vărsarea capitalului social se evidențiază în analitice separate astfel: Cont 1011.1 – *Capital subscris și nevărsat membrii fondatori* și Cont 1011.2 – *Capital subscris și nevărsat membrii acționari*. Idem Contul 1012.1 – *Capital subscris vărsat membrii fondatori* și Cont 1012.2 – *Capital subscris vărsat membri acționari*

– Subscrierea și vărsarea capitalului social în bani –

4.1) Conform Actului constitutiv și Statutului cooperativei, „membrul cooperativ A” – Fondator, a subscris la capitalul social al cooperativei suma de 2.000 lei reprezentând 200 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

456	=	%	2.000
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		1011.1.1	400
		„Capital subscris și nevărsat”	
		– analitic: m. coop. A –	
		Fondator	
		1011.1.2	400
		– analitic: m. coop. B –	
		Fondator	
		1011.1.3	400
		– analitic: m. coop. C –	
		Fondator	
		... etc...	

4.2) În baza extrasului de cont și a documentelor de efectuare a vărsămintelor respective în contul capitalului social subscris, se înregistrează capitalul social **vărsat** de membrii Fondatori:

1011.1.1	=	1012.1.1	400
„Capital subscris și nevărsat membrii Fondatori”		„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”	
– analitic: m. coop. A – Fondator		– analitic: m. coop. A – Fondator	
1011.1.2	=	1012.1.2	400
– analitic: m. coop. B – Fondator		– analitic: m. coop. B – Fondator	
1011.1.3	=	1012.1.3	400
– analitic: m. coop. C – Fondator		– analitic: m. coop. C – Fondator	
etc.		etc.	
5121	=	456	2.000
„Conturi la bănci în lei”		„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”	

Atenție: Operațiunea este precedată de completarea anexelor 1 și 3 din r.s.m.p.s.

În cazul vărsării parțiale, din capitalul social subscris, în evidența analitică a contului 1011.1 „*Capital subscris și nevărsat – membrii Fondatori*”, rămâne în sold cuantumul capitalului social/părților sociale nevărsate. Acestea se urmăresc a fi vărsate la termenele scadente prevăzute în statutul cooperativei.

În cazul membrilor **acționari**, pe baza Hotărârii adunări generale de primire în cooperativă și a dovezilor privind subscrierea și vărsarea capitalului social, în contabilitate se fac aceleași operațiuni, utilizând conturile specifice – 1011.2 „*Capital subscris și nevărsat membrii acționari*” respectiv 1012.2 „*Capital subscris și vărsat de membri acționari*”.

Atenție: În cazul acestora, operațiunea este precedată de completarea anexelor 2 și 4 din r.s.m.p.s.

**– Cuantificarea valorii părților sociale subscrise
și vărsate de membrii cooperatori acționari –**

După fondare și parcurgerea unei perioade de dezvoltare, cooperativa agricolă devine atractivă suscitând interesul și altor exploatații spre a deveni membre ale acesteia.

Membrii înscriși după fondare au calitatea de membrii Acționari, primiți în adunarea generală extraordinară, în baza unei cereri și a capitalului subscris și vărsat conform statutului. Totodată va achita și taxa de înscriere în cooperativă, stabilită în statut sau prin hotărâre a adunării generale.

Se pune întrebarea: Dacă până la 31 decembrie anterior datei cererii de înscriere formulate de membrul acționar, cooperativa s-a dezvoltat, în sensul că a acumulat active valoroase, acesta va subscrie și vărsa părți sociale la nivelul celor subscrise și vărsate de membrii cooperatori fondatori?

Pentru a răspunde acestei dileme, apelăm la următorul exemplu:

– Cooperativa a fost fondată de 6 membrii care au subscris și vărsat în întregime un capital social în suma de 12.000 lei reprezentând 1.200 părți sociale a câte 10 lei fiecare, revenind câte 2.000 lei fiecăruia. Aceeași situație era și la 31 decembrie anterior datei cererii de înscriere formulate de membrul cooperator acționar.

– La 31 decembrie anterior datei cererii formulate de membrul cooperator acționar, conform bilanțului contabil și Raportului de evaluare întocmit de cenzori sau un expert contabil, „Activul net” al cooperativei însuma 1.360.800 lei, generat în timp de capitalul social investit de fondatori cât și de activitatea ulterioară a acestora în cadrul cooperativei.

Valoarea unei părți sociale, determinate în funcție de activul net este de:

$$1.360.800 \text{ lei} : 1.200 \text{ părți sociale} = 1.134 \text{ lei/parte socială}$$

În acest caz, noul membru cooperator acționar va trebui să subscrie și să verse la cooperativă:

– 2.000 lei reprezentând capital social la nivelul membrilor fondatori reprezentând 200 părți sociale a câte 10 lei fiecare și

– 226.800 lei reprezentând fracțiunea de creștere a activului net/ave-rii cooperativei, creată de membrii predecesori (fondatori) aferenta celor 200 părți sociale subscrise, adică $1.134 \text{ lei} \times 200 \text{ părți sociale} = 226.800 \text{ lei}$

– 1000 lei reprezentând taxa de înscriere în cooperativă.

Total = 229.800 lei, suma cu care va trebui să se angajeze față de cooperativă, prin cererea de înscriere.

În consecință, în cererea de înscriere, membrul cooperativ acționar respectiv va trebui să-și exprime acordul separat asupra celor două sume și anume: este de acord să subscrie și să verse integral un capital social în suma de 2.000 lei reprezentând 200 părți sociale a câte 10 lei fiecare precum și 226.800 lei reprezentând fracțiunea de creștere a activului net creat de membrii predecesori, corespunzător celor 200 părți sociale. Acestora li se adăugă taxa de înscriere prevăzută în Statut sau Hotărârile adunărilor generale ordinare.

4.3) Din punct de vedere contabil, în evidențele cooperativei se fac următoarele operațiuni:

– subscrierea și vărsarea capitalului social:

456	=	%	
„Decontări cu acționarii/ sociații privind capitalul”		1011.2.1	2.000
		„Capital social subscris de membrii coop. acționari”	
		– analitic: m. coop. Popa Ion – Acționar	
		1011.2.2	...
		– analitic: m. coop. X – Acționar etc.	
1011.2.1	=	1012.2.1	2.000
„Capital social subscris de membrii coop. acționari”		„Capital social vărsat de membrii coop. acționari”	
– analitic: Popa Ion/m.coop. Acționar		– analitic: m. coop. Popa Ion – Acționar	
1011.2.2	=	1012.2.2...	
– analitic: m. coop. X – Acționar etc.		– analitic: m. coop. X – Acționar etc.	
5311	=	456	2.000
„Casă în lei”		„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”	

– aportul la creșterea activului net:

461	=	141	226.800
„Debitori diverși”		„Câștiguri legate de vânzarea sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii”	

– taxa de înscriere în cooperativă:

461	=	758	1.000
„Debitori diverși”		„Alte venituri din exploatare”	

– încasarea celorlalte două sume (226.800 + 1.000):

5121	=	461	227.800
„Conturi la bănci în lei”		„Debitori diverși” – analitic: Popa Ion	

– concomitent:

141	=	1068	226.800
„Câștiguri legate de vânzarea sau anularea instrumentelor de capitaluri proprii”		„Alte rezerve”	

Astfel, în ipoteza în care, după scurt timp, cooperativa ar intra în lichidare, patrimoniul net de repartizat membrilor se va împărți, echitabil la toate cele 1.400 părți sociale aflate în sold și înscrise, la zi, în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* (1.200 inițiale + 200 vărsate ulterior, de membrul Acționar). Dacă membrul cooperativ acționar, înscris ulterior, nu ar fi plătit și cei 226.800 lei ar fi participat inechitabil/în avantaj necuvenit la distribuirea activului net prilejuită de lichidarea cooperativei, stârnind, pe bună dreptate, nemulțumirea membrilor care au fondat cooperativă.

– **Subscrierea și vărsarea capitalului social în natură** –

Conform art. 15 din lege, membrii cooperatori pot participa la formarea capitalului social al cooperativei fie în bani, fie cu bunuri mobile și imobile – în natură.

Bunurile mobile și imobile „se vor evalua pentru a se determina valoarea părților sociale subscrise/vărsate în natura de către membrul cooperativ”, rotunjite la 10 lei.

4.4) În baza actelor care atestă proprietatea bunului, a Raportului de evaluare, a actului constitutiv și a statutului cooperativei, „membrul coop. B – Fondator” a subscris participarea, în natură, la capitalul social al cooperativei cu „un plug” în valoare/evaluare de 3.000 lei, reprezentând 300 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

456	=	1011.1.x	3.000
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		„Capital subscris nevărsat membrii Fondatori”	
– analitic: m. coop. B – Fondator		– analitic: m.coop. B – Fondator	

Pot fi aduse ca aport la capitalul social: terenuri, clădiri, echipamente sau utilaje agricole, semințe, animale tinere sau adulte – de muncă/ producție etc.

4.5) Conform actelor de la 4.4) și a Notei de intrare recepție emisă de cooperativă, se înregistrează vărsarea capitalului în natură, astfel:

1011.1.x	=	1012.1.x	3.000
„Capital subscris și nevărsat membrii Fondatori”		„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”	
– analitic: m.coop. B – Fondator		– analitic: m. coop. B – Fondator	

– concomitent, după caz:

%	=	456	3.000
		„Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul”	
		– analitic: m.coop. B – Fondator	

2111		
„Terenuri”		
212		
„Construcții”		
2131... (1 plug)	3.000	
„Echipamente tehnologice/mașini, Utilaje și instalații de lucru”		
3025		
„Semințe și material de plantat”		

361

„Active biologice de natura stocurilor”

etc.

Atenție: Concomitent, se fac operațiuni în anexele 1 și 3 ale r.s.m.p.s, în coloanele rezervate capitalului în natură.

La o eventuală retragere din cooperativă, membrul cooperador va primi c/v părților sociale respective numai în bani.

Bunurile de natură imobilizărilor corporale se înregistrează în conturile din clasa a II a, în fișele individuale ale mijlocului fix și în Registrul imobilizărilor corporale, fiind supuse calculului amortizării.

În cazul membrilor cooperatori **acționari**, pe baza Hotărârii adunării generale de primire în cooperativă și a dovezilor de subscriere și vărsare a capitalului social în natură, în contabilitate se fac aceleași operațiuni, utilizând conturile specifice – 1011.2. X „*Capital subscris nevărsat membrii acționari*” și 1012.2. X „*Capital subscris vărsat membrii acționari*”

Atenție: Concomitent, se fac operațiuni și în anexele 2 și 4 ale r.s.m.p.s, în coloanele rezervate capitalului în natură.

– Majorarea capitalului social –

4.6) Potrivit Hotărârii A.G. extraordinare s-a aprobat majorarea capitalului social deținut de „m. coop. A – Fondator”, cu suma de 1.000 lei reprezentând 100 părți sociale a câte 10 lei fiecare, suma vărsată în numerar la casieria cooperativei.

Atenție: Prin majorare, „m. coop. A” – Fondator, nu trebuie să depășească, individual, 20% din capitalul social total al cooperativei (art. 15 din lege). Majorarea se operează concomitent în r.s.m.p.s. – anexele 1 și 3.

456	=	1011.1.x	1.000
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		„Capital subscris și nevărsat membrii Fondatori”	
– analitic: m.coop. A – Fondator		– analitic: m. coop. A – Fondator	

5311	=	456	1.000
„Casă în lei”		„Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul”	
		– analitic: m. coop. A – Fondator	

1011.1.x	=	1012.1.x	1.000
„Capital subscris și nevărsat membrii Fondatori”		„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”	
– analitic: m. coop. A – Fondator		– analitic: m. coop. A – Fondator	

Notă: Dacă majorarea capitalului social este de peste 10% din capitalul total vărsat inițial pe întreaga cooperativă, se notifică ORC prin act adițional care se va publica în M. Oficial (art. 15 din lege)

– Reducerea capitalului social –

4.7) Prin Hotărârea A.G. extraordinare a cooperativei, s-a aprobat solicitarea „m. coop. A” – Fondator, de a-și reduce capitalul social, depus în bani, cu suma de 500 lei reprezentând 50 părți sociale a câte 10 lei fiecare. Până la această dată în r.s.m.p. s – anexa 3, partidă „m. coop. A” – Fondator, soldul capitalului social era de 3.000 lei reprezentând 300 părți sociale a câte 10 lei fiecare (2.000 lei inițial + 1.000 lei majorarea). Suma a fost achitata din casieria cooperativei.

1012.1.x	=	456	500
„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”		„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”	
– analitic: m. coop. A – Fondator		– analitic: m. coop. A – Fondator	
456	=	5311	500
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		„Conturi la bănci în lei”	
– analitic: m. coop. A – Fondator			

Concomitent, reducerea capitalului social se va opera, **în roșu**, în r.s.m.p.s. – anexele 1 și 3.

Notă: Dacă micșorarea capitalului social este mai mare de 10% din totalul capitalului social inițial vărsat pe întreaga cooperativă, se notifică ORC prin act adițional care se va publica în M. Oficial (art. 15 din lege).

– Cesiunea capitalului social –

Potrivit prevederilor art. 15 din lege, „*părțile sociale pot fi cesionate între membri cooperatori, donate sau lăsate moștenire*”.

4.8) În baza Hotărârii A.G. prin care s-a aprobat cesionarea părților sociale ale unui membru cooperador fondator, unui membru acționar, în r.s.m.p. s, în anexele 1 sau 2 și 3 sau 4, după caz, se fac operațiunile: **în roșu** – în partidă celui care cedează și **în negru** în partidă noului membru cooperador, care a primit părțile sociale devenind membru acționar.

În contabilitatea cooperativei se face operațiunea:

1012.1.x	=	1012. 2.x	–	xxxx
„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”		„Capital subscris vărsat membrii Acționari”		
– analitic: m. coop. X – Fondator (cedent)		– analitic: m. coop. Z – Acționar (primitor)		

Cedarea-cesiunea părților sociale deținute de membri cooperadori poate avea loc în următoarele situații:

- când membrul cooperador titular – fondator sau acționar, a decedat iar în Statut se prevede că părțile sociale pot fi moștenite de urmași legali ai acestuia;
- când membrul cooperador titular hotărăște să cedeze exploatarea agricolă unui alt membru al familiei, concomitent cu dorința ca exploatarea respectivă să activeze în continuare ca membră a cooperativei;
- când membrul cooperador titular consimte vânzarea/cedarea părților sociale unei alte persoane care se înscrie în cooperativă;
- când membrul cooperador titular consimte să cedeze părțile sociale unui alt membru cooperador al cooperativei cu condiția ca acesta, prin cumulare cu părțile sale sociale inițial deținute, să nu depășească 20% din capitalul social total al cooperativei.

Referitor la cesiunea părților sociale, Legea nr. 566/2004, la art. 15 (9) prevede: „*Părțile sociale pot fi cesionate între membri cooperadori, donate și lăsate moștenire. Cesionarea și donarea părților sociale persoanelor din afara cooperativei se pot face numai cu aprobarea adunării generale și numai dacă dobânditorul solicită înscrierea în cooperativa agricolă*”.

– **În cazul moștenitorilor legali** cesiunea părților sociale se face pe baza documentelor doveditoare a calității de succesor – certificat de

moștenitor, Extras din *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* etc. Persoana beneficiară, se va prezenta la sediul cooperativei unde, va depune, atașat cererii/hotărârii de înscriere în cooperativă, documentele doveditoare calității de moștenitor. Cesiunea prin moștenire se aprobă de adunarea generală cu condiția ca cesionarul să fie compatibil cu calitatea de membru.

Documentele atestatoare ale calității de urmaș legal se depun la registratura cooperativei împreună cu cererea/hotărârea de înscriere în cooperativă a urmașului beneficiar, însoțită de declarația acestuia de compatibilitate cu calitatea de membru.

După avizarea cererii în ședința primului consiliu de administrație, documentele amintite se supun aprobării adunării generale care va emite o Hotărâre atestatoare a primirii în cooperativă ca membru cooperativ Acționar a urmașului respectiv și de vărsare, prin moștenire/sucesiune, a capitalului social/părților sociale respective.

Conform Hotărârii adunării generale, în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* se operează cedarea/soldarea capitalului social/părților sociale în partidă cedentului (defunctului), care astfel nu mai are calitatea de membru cooperativ și se deschide partidă membrului cooperativ moștenitor în anexa nr. 4 – „*Evidența nominală a membrilor cooperativi Acționari*”.

Dacă urmașii nu doresc/îndeplinesc condiția de a deveni membrii cooperativi succesori, părțile sociale respective se vor restitui, în conformitate cu prevederile legii nr. 566/2004R.

– **În cazul cesiunii de către alți membrii ai cooperativei**

Conform legii 566/2004R „*părțile sociale pot fi cedate-cesionate între membrii cooperativei*”.

Cedările de părți sociale între membrii aceleiași cooperative pot fi parțiale sau totale.

În cazul cedărilor parțiale, părțile în cauză vor proceda la încheierea *Acordului de cedare-cesiune părți sociale* la care se atașează Extrasele fiecăruia din *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*.

Acordul și Extrasele, însoțite de o notă din care să rezulte că membrul cooperativ cesionar, odată cu primirea părților sociale în cauză, adăugate celorlalte deținute până atunci, nu va depăși cota de 20% din capitalul social total al cooperativei, se depun la registratura cooperativei urmând a fi avizate în prima ședință a consiliului de administrație și apoi dezbătute în adunarea generală ordinară.

Hotărârea adunării generale de cedare-cesiune va fi operată în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*, prin majorarea soldului capitalului social și al numărului părților sociale ale cesionarului concomitent cu micșorarea corespunzătoare a soldului capitalului social și a numărului părților sociale ale cedentului.

În cazul în care cedarea părților sociale este totală, fiind similară retragerii din cooperativă, membrul cooperador cedent va pierde calitatea de membru cooperador, făcându-se mențiunea respectivă în Hotărârea adunării generale de aprobare a Acordului părților.

Și în acest caz, documentele și circuitul lor este identic cu cel din prima ipoteză. Hotărârea adunării generale se va opera în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*.

– **În cazul în care cesionarul este persoană din afara cooperativei**, cedentul și cesionarul trebuie să încheie **Acordul pentru cedare-cesiune părți sociale**. Acest acord, după semnarea de părți, se depune la registratura cooperativei pentru a fi dezbătut și avizat în prima ședință a consiliului de administrație. Acordul este însoțit de: **Extras** din *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* prin care se confirmă soldul capitalului social și părțile sociale deținute de cedent; **Copiile CI**, a cedentului cât și a cesionarului; **Cererea/hotărârea** înscrierii în cooperativă ca membru cooperador Acționar; **Hotărârea adunării generale** de primire ca membru cooperador acționar a cesionarului și de aprobare a cesiunii convenite în Acord

În toate cazurile în care cedentul sau/și cesionarul sunt membrii cooperadori persoane juridice, documentelor necesare operațiunilor li se adăugă Hotărârea emisă de adunarea generală a acesteia sau a asociatului unic, după caz.

Din punct de vedere contabil, cesiunea părților sociale a fost tratată la punctul 4.8) de mai sus.

Exemple

– Anexa nr. 1

A C O R D
PENTRU CEDARE-CESIUNE PĂRȚI SOCIALE

Între:

1) POPA F. ION – cedent, persoană fizică, cetățean roman, cu domiciliul în Ulmeni județul Teleorman, legitimat prin CI seria TR nr. 499833, CNP 148011340038, membru cooperador fondator la... Cooperativă Agricolă, C/... /... /..., CUI..., începând cu data de 13.02.2015, înscris în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* – anexa nr. 3, la rândul nr. 1, declar pe proprie răspundere că sunt de acord să cedez, prin donație, în întregime capitalul social și părțile sociale aferente al cărui titular sunt, astfel: capital social subscris = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale; capital social vărsat = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare, către

2) FLORICEL I. ILIE – cesionar, persoană fizică, cetățean roman, cu domiciliul comuna Ulmeni, județul Teleorman, legitimat prin CI seria TR nr. 665543, CNP 1351108340047, devenit membru acționar al... Cooperativă Agricolă, C... /... /..., CUI..., prin Hotărârea adunării generale nr. ... /... /..., declar că sunt de acord să cesionez, prin donație, capitalul social și părțile sociale aferente primite de la cedentul Popa F. Ion, astfel: capital social subscris = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale; capital social vărsat = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

Încuviințăm efectuarea operațiunilor aferente în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* precum și în evidențele Oficiului Registrului Comerțului, prin act adițional.

Întocmit în 3 exemplare din care un ex. la cooperativă și câte un ex. la fiecare parte.

Dată

Cedent,

Cesionar,

.....

.....

Avizat în ședința Consiliului de administrație al cooperativei din... /...

– Anexa nr. 2

... Cooperativă Agricolă

Loc. ...; Județul ...

C... /... /... /; CUI...

Nr. ... /... /...

E X T R A S**din Registrul special pentru evidența membrilor
și a părților sociale**

Confirmăm că POPA F. ION, membru cooperador înscris în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* – anexa nr. 3 „*Evidența analitică a membrilor cooperadori Fondatori*”, la numărul curent 1, membru cooperador de la 13 februarie 2015, deține la zi: capital social subscris, în bani = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare; capital social vărsat, în bani = 200 lei, reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

S-a eliberat prezentul Extras spre a-i servi la întocmirea documentelor necesare cedării părților sociale respective.

Președinte,

– Anexa nr. 3

... Cooperativa Agricolă

Loc. ... Județul...

C... /... /... /; CUI...

– Adunarea Generală Ordinară –

HOTĂRÂREA

Nr. ... /... /...

Adunarea generală ordinară a cooperativei întrunită în ziua de ... /... /... – Proces verbal nr. ... /... /... /, în urma dezbaterii problemelor de pe ordinea de zi, având în vedere prevederile Actului constitutiv și Statutului propriu, precum și ale Legii nr. 566/2004 R, emite următoarea

HOTĂRÂRE

Art. 1 – ...**Art. 2** – ...

Art. 3 – Se aprobă **înscrierea în cooperativă** ca membru cooperador Acționar a d-lui FLORICEL I. ILIE, agricultor, cetățean român, cu domiciliul în comună Ulmeni județul Teleorman, legitimat prin CI seria Tr nr. 445322, CNP 1680102340038. Conform Acordului din ...2021 a subscris și vărsat în întregime, **prin cesiune**, un capital social, în bani, în suma de 200 lei reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare.

Art. 4 – Se aprobă **Acordul pentru cedare-cesiune părți sociale** din... 2021, avizat favorabil în ședința consiliului de administrație din ... /..., prin care membrul cooperador POPA F. ION cedează în întregime, **prin donație**, capitalul social, în bani, subscris și vărsat în sumă de 200 lei reprezentând 20 părți sociale a câte 10 lei fiecare, cesionarului FLORICEL I. ILIE, devenit membru cooperador Acționar. Pe aceeași dată, încetează calitatea de membru cooperador Fondator a d-lui POPA F. ION.

Capitalul social total al cooperativei nu suferă modificări în plus sau minus.

Art. 5 – ...**Art. 6** – ...

... etc...

Art. ... – Hotărârile din prezenta vor fi operate în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*.

Președinte,

– Anexa nr. 4

S.C. ... SRL
Loc. ..., Județul ...
J... /... /...; CUI...

HOTĂRÂREA

Nr. ... /... /...

Noi, asociat unic al SC. ... SRL cu sediul social în ... loc. ..., județul ..., având J... /... /... /, CUI..., în conformitate cu prerogativele actului constitutiv propriu, ale legii nr. 31/1990, legii nr. 566/2004 și ale actelor constitutive ale ... Cooperativa Agricolă, cu sediul în loc. ..., jud. ..., al cărui membru este firma noastră și ținând seama de interesele economice proprii, emite următoarea

HOTĂRÂRE

Art. 1 – Se aprobă **cedarea** totală a capitalului social subscris și vărsat, în bani, în suma de... lei, reprezentând... părți sociale în valoare de 10 lei fiecare, deținut în sold la zi la ... Cooperativă Agricolă cu sediul în loc. ..., județul ..., C... /... /... /; CUI..., cesionarului ...

Art. 2 – Totodată, începând cu data prezenței hotărâri, firma noastră se retrage din cooperativă încetându-și calitatea de membru.

Art. 3 – Dispunem efectuarea operațiunilor de cedare părți sociale în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*, ținut de cooperativă.

Art. 4 – Prezenta va fi dusă la îndeplinire de către administratorul firmei.

Asociat unic,

– Restituirea capitalului social –

Calitatea de membru cooperador se poate pierde în caz de deces, excludere, retragere și dizolvare a cooperativei. În aceste cazuri se restituie părțile sociale/capitalul social, la zi (art.15 din lege). Calitatea de membru se retrage prin Hotărâre a A.G, la propunerea Consiliului de administrație.

4.9) La data solicitării retragerii din cooperativă a „m. coop. A” – Fondator, soldul partidei sale, înscris în anexa nr. 3, din r.s.m.p.s., era de 2.500 lei – capital social, în bani, reprezentând 250 părți sociale a câte 10 lei fiecare (2.000 + 1.000 – 500). Restituirea s-a făcut din contul bancar. După efectuarea înregistrațiilor **în roșu** în anexele 1 și 3 ale r.s.m.p.s., în contabilitate se fac operațiunile:

1012.1.x	=	456	2.500
„Capital subscris vărsat membrii Fondatori”		„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”	
– analitic: m. coop. A – Fondator		– analitic: m. coop. A – Fondator	

456	=	5121	2.500
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		„Conturi la bănci în lei”	
– analitic: m. coop. A – Fondator			

În cazul în care membrul cooperador retras refuză să primească efectiv c/v capitalului social, după efectuarea operațiunii 1012.1. x = 456, pe baza refuzului, în scris, al acestuia se face operațiunea:

456	=	1068	2.500
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul social”		„Alte rezerve”	
– analitic: m. coop. A – Fondator			

Atenție: membrul cooperador retras ori exclus nu are dreptul la cotă din patrimoniul indivizibil.

– Evidența eventualelor sume depuse de membri cooperatori asociați –

La înscrierea în cooperativă ca membri Asociați, adunarea generală poate hotărî că aceștia, în baza unui contract de împrumut, să depună anumite sume **care nu au caracterul capitalului social și fără a conferi acestora unele drepturi privilegiate**. Acestea pot fi transformate în capital social subscris și vărsat în momentul în care membrilor respectivi li s-a aprobat primirea în cooperativă ca membri Acționari, sau li se pot restitui la încetarea calității de membru asociat.

4.10) Încasarea sumelor stabilite de adunarea generală

%	=	462
5121		„Creditori” – analitic:
„Disponibil la bănci în lei”		Peicu Marin – m. coop.
		Asociat
5311		
„Casă în lei”		

4.11) Transformarea acestor sume, sau a unei părți din acestea, în capital social subscris/părți sociale și vărsat, are la baza Hotărârea adunării generale extraordinare de primire a acestuia ca membru cooperativ Acționar. Concomitent se face operațiunea și în anexele *Registrului special pentru evidența membrilor și a părților sociale* – respectiv, scoaterea din anexa 5 și înscrierea membrului cooperativ, că acționar, în anexele nr. 4 și 2.

462	=	456
„Creditori”		„Decontări cu acționarii/
– analitic: Peicu Marin –		asociații privind capitalul social”
m. coop.		– analitic: Peicu Marin – m. coop.
Asociat		Acționar
456	=	1011.2.x
„Decontări cu acționarii/		„Capital social
asociații privind		subscris nevărsat”
capitalul social”		
– analitic: Peicu Marin – m.c.		
– analitic: Peicu Marin – m.coop.		Acționar
Acționar		
1011.2.x	=	1012.2.x
„Capital social subscris nevărsat”		„Capital social subscris vărsat”
– analitic: Peicu Marin –		– analitic: Peicu Marin –
m. coop. Acționar		m. coop. Acționar

4.12) Restituirea sumelor la încetarea calității de membru asociat, în cazul în care nu dorește să devină membru cooperativ Acționar:

462	=	%
„Creditori”		5121
– analitic: Peicu Marin –		„Disponibil la bancă în lei”
m. coop. Asociat		5311
		„Casă în lei”

5. Constituirea garanțiilor bănești ale administratorilor/membrilor consiliului de administrație și cenzorilor cooperativei

Conform art 30 din lege, „membrii consiliului de administrație au obligația să depună, în termen de o lună de la alegere, o garanție bănească, care nu poate fi mai mică decât echivalentul a 10 părți sociale” iar potrivit art. 37 din lege, „cenzorii sunt obligați, la cel mult o lună de la alegerea lor, să depună o garanție la nivelul a jumătate din cea stabilită pentru administratori”.

5.1) Presupunem că Adunarea generală a cooperativei a hotărât ca nivelul garanției bănești datorate de membrii Consiliului de administrație să fie de câte 200 lei – echivalentul a 20 părți sociale, iar a cenzorilor de ½ din aceasta, adică de câte 100 lei. Garanțiile au fost depuse în numerar la casieria cooperativei:

5311	=	428	-
„Casă în lei”		„Alte datorii și creanțe în legătură cu personalul”	
		– analitic: Popescu Ion – garanție membru al C.A/cenzor	

5.2) La terminarea mandatului, dacă titularii nu sunt angrenați în cazuri de răspundere, li se restituie garanțiile:

428	=	5311
„Alte datorii și creanțe în legătură cu personalul”		„Casă în lei”
– analitic: Popescu Ion – garanție membru C.A/cenzor		

6. Taxele de înscriere în cooperativă și contribuțiile anuale ale membrilor cooperatori

Conform prevederilor art. 44 din lege, cei care formulează cereri să devină membri cooperatori **Acționari**, în baza Hotărârii A.G, au obligația statutară să plătească o taxă de înscriere, de exemplu 1000 lei, achitată la casieria cooperativei.

6.1) În baza registrului de casă la care s-a atașat chitanța sau după caz, a extrasului de cont și ordinului de plată emis de membrul cooperator, se înregistrează taxa încasată:

461	=	758	1000
„Debitori diverși”		„Alte venituri	
– analitic: m. coop. F – Acționar		din exploatare”	
%	=	461	1000
5311		„Debitori diverși”	
„Casă în lei”	– analitic: m. coop. F – Acționar		
5121			
„Disponibil la bancă în lei”			

6.2) Pentru buna funcționare a cooperativei, prin Statut, s-a prevăzut ca fiecare membru cooperator să achite anual cooperativei o **contribuție** stabilită funcție de unele criteriile specifice profilului de activitate al cooperativei – număr de ha, UVM, rulaje comerciale, sau în cotă egală pentru fiecare.

Aceste contribuții se contabilizează la fel ca și taxele de înscriere.

(461 = 758 și 5311/5121 = 461)

Atât taxele de înscriere cât și contribuțiile anuale nu se restituie niciodată membrilor cooperatori.

7. Participarea cooperativei la constituirea Uniunii de Ramură

Potrivit art. 58 din lege, „*Uniunile de ramură se înființează prin asocierea voluntară a cooperativelor agricole care își desfășoară activitatea în același domeniu*”. Uniunea de ramură are caracter nonprofit.

7.1) În baza documentelor de aderare/asociere la Uniunea de ramură și a statutului acesteia, cooperativa participă la constituirea *patrimoniului inițial* cu suma de 5.000 lei, virată prin bancă.

262	=	5121	5.000
„Acțiuni deținute la entitățile asociate”		„Conturi la bănci în lei”	
– analitic: Uniunea de ramură..., cota la Patrimoniul inițial			

7.2) În cazul în care Uniunea se dizolvă ori se lichidează, cotele de participare la patrimoniul inițial nu se mai restituie. Pe baza Hotărârii definitive de dizolvare/lichidare se face înregistrarea:

664	=	262	5.000
„Cheltuieli privind investițiile financiare cedate”		„Acțiuni deținute la entitățile asociate”	
– analitic: Uniunea de ramură..., cota la Patrimoniul inițial			

8. Participarea cooperativei la constituirea cooperativei agricole de gradul III

Conform prevederilor Legii nr. 566/2004R, adunările generale extraordinare ale cooperativelor agricole de gradul II pot hotărî participarea la constituirea unor cooperative de gradul III în scopul realizării unor investiții comune. Acestea au personalitate juridică proprie și se conduc după statut propriu. Adunarea generală a cooperativei de gradul III este constituită din reprezentanții delegați ai cooperativele asociate, conform normelor stabilite în comun.

8.1) În baza actelor de aderare – Hotărârea adunării generale extraordinare, Actul constitutiv al cooperativei de gradul III și a ordinului de plată prin care s-a depus/vărsat partea de capital social, din total subscris, în contabilitatea cooperativei „A” se operează vărsarea cotei de capital social, în bani, la constituirea cooperativei de gradul III

262	=	5121	10.000
„Acțiuni deținute la entități asociate” – analitic: Coop. agr. Gr. III „...“		„Conturi la bănci în lei”	

8.2) Vărsarea cotei de capital social în natură, după caz:

262	=	%	5.000
„Acțiuni deținute la entități asociate” – Coop. Agr. Gr. III „...“		211	
		„Terenuri”	
		212	
		„Construcții”	
		213	
		„Echipamente tehnologice/mașini, utilaje și instalații de lucru”	
		361	
		„Active biologice de natura stocurilor etc.	

Evident, la scoaterea activelor din patrimoniul cooperativei „A”, se evidențiază și amortizarea acumulată de acestea până la data respectivă.

8.3) Participarea cooperativei „A”, aprobată prin Hotărârea adunării generale, la constituirea fondurilor necesare cooperativei de gradul III pentru realizarea investițiilor comune:

453	=	512	25.000
„Decontări cu entitățile asociate și entitățile controlate în comun” (aporturi în bani)		„Conturi la bănci în lei”	

– analitic: „Coop. Agr. Gr. III...

– În contabilitatea cooperativei „A”, restituirea participațiilor, conform celor stabilite prin Hotărârea adunării generale a Coop. Agricole de gradul III, se înregistrează astfel:

512	=	453	25.000
„Conturi la bănci”		„Decontări cu entitățile asociate și entitățile controlate în comun”	
		– analitic: Coop. Agr. Gr. III „...”	

8.4) Cooperativa se înregistrează cu dividendele de primit/încasat de la cooperativa de gradul III, corespunzător părților sociale deținute sau a altor criterii stabilite în Actele constitutive ale acesteia:

453	=	761	15.000
„Decontări cu entitățile asociate și entitățile controlate în comun” (dividende de încasat)		„Venituri din imobilizări financiare”	
		– analitic: Coop. Agr. Gr. III „...”	

– În cazul în care o parte din dividendele cuvenite, cooperativei agricole „A” se utilizează la majorarea capitalului social deținut la Coop. Agricolă de Gr. III, în contabilitatea acesteia se face operațiunea:

262	=	453	5.000
„Acțiuni deținute la entități asociate”		„Decontări cu entitățile asociate și entitățile controlate în comun”	
– analitic: Coop. Agr. Gr. III “...”			

– Încasarea diferenței:

5121	=	453	10.000
„Conturi la bănci în lei”		„Decontări cu entitățile asociate și entitățile controlate în comun”	

8.5) În baza actelor de aderare depuse de fiecare cooperativă asociată, cooperativa de gradul III va înregistra capitalul social subscris și depus de acestea astfel:

– Înregistrarea capitalului social subscris:

456	=	%
„Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul social”		1011.1.1
		„Capital social subscris nevărsat”
		– analitic: Coop. gr II A
		1011.1.2
		– analitic: Coop. gr II B
		... etc...

– Înregistrarea capitalului social vărsat:

5121	=	456
„Conturi la bănci în lei”		„Decontări cu acționarii/asociații privind capitalul social”

– concomitent:

1011.1.1	=	1012.1.1
„Capital social subscris nevărsat”		„Capital social subscris vărsat
– analitic: Coop. gr. II A		– analitic: Coop. gr. II A
1011.1.2	=	1012.1.2
– analitic: Coop. gr. II B		– analitic: Coop. gr. II B
... etc...		

Soldul creditor al contului 1012.1.1 – *analitic cooperativa A*, de la Cooperativa de gradul III va trebui să fie identic cu soldul debitor al contului 262 – *analitic cooperativa de gradul III*, de la Cooperativa de gradul II A. Soldurile respective reflectă, în egală măsură, volumul capitalului social vărsat la zi la Cooperativa de gradul III. Acest sold, comparat cu soldul contului 1011.1.1 – *analitic cooperativă A* ne oferă informații despre volumul capitalului social pe care aceasta trebuie să-l mai verse la Cooperativa de gradul III.

Cooperativa de gradul III va înscrie informațiile despre fiecare cooperativă asociată în „*Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*”, identic cu cel ținut de cooperativele de gradul II și I.

XXX

Aderarea la cooperativa de gradul III se aprobă de adunarea generală extraordinară care va emite o Hotărâre în care se va specifica în mod expres voința de aderare, capitalul total subscris și natura acestuia (bani/natura), capitalul care se varsă imediat, numele și datele de identificare ale persoanei/lor împuternicite să participe la adunarea generală de constituire.

Participarea la capitalul social al cooperativei de gradul III se poate face în funcție de mai multe criterii, hotărâte de comitetul de inițiativă. Exemple: funcție de numărul membrilor fiecărei cooperative, funcție de puterea economică a cooperativelor, capitalul social al acestora, rulajele anuale etc. Important este că nimeni să nu dețină peste 20% din capitalul social total.

Pentru constituire este nevoie de asocierea a cel puțin 5 cooperative.

La constituire, capitalul social minim al cooperativei de gradul III este de 50.000 lei, respectându-se condiția/ponderea fiecăruia de până la 20% din capitalul social total, iar fiecare cooperativă are dreptul la un vot, chiar dacă la adunările generale participă mai mulți delegați ai acestora.

După constituire și înregistrarea cooperativei la ORC, operațiunile privind capitalul social subscris, vărsat, majorările, cesiunile, reducerile, etc. se contabilizează ca și la cooperativele de gradul I și II, detaliate în paginile anterioare.

Idem operațiunile comerciale – inputuri pentru cooperative, cumpărări și vânzări de produse ale membrilor, investiții comune etc. care trebuie considerate/tratate ca operațiuni de la membrii cooperatori/intercooperatiste și nu ca de la nonmembri.

Cooperativa de gradul III poate beneficia de fonduri europene nerambursabile pentru realizarea de investiții.

Gestionarea unei cooperative de gradul III impune multă pregătire managerială, cooperatistă și transparentă.

9. Primirea și restituirea aporturilor membrilor cooperatori

Cooperativa fiind lipsită, temporar, de anumite lichidități, apelează uneori, la sprijinul membrilor cooperatori cu care încheie un contract de împrumut. Aporturile respective nu trebuie confundate cu capitalul social! Aporturile se retrag/restituie în conformitate cu clauzele din contractul de împrumut încheiat între părți.

Dacă la un moment dat membrul cooperator respectiv dorește să se retragă din cooperativă, pe lângă dreptul de a i se restitui capitalul social depus (tratat mai sus), are dreptul și la restituirea aporturilor aduse la cooperativă, *„după ce au fost scăzute obligațiile acestuia față de cooperativă”* (art. 21 din lege).

9.1) Conform o.p. bancar și a extrasului de cont, se înregistrează aportul bănesc primit de la „m. coop. Acționar/D”, virat în contul cooperativei, în suma de 10.000 lei:

$$\begin{array}{rcl} 5121 & = & 462 \quad 10.000 \\ \text{„Conturi la bănci în lei”} & & \text{„Creditori diverși”} \\ & & \text{– analitic: m. coop. D –} \\ & & \text{aport temporar} \end{array}$$

9.2) La momentul retragerii din cooperativă m. coop. Acționar/D avea o datorie către cooperativă în sumă de 4.000 lei, reprezentând diferența neachitată pentru inputurile aprovizionate prin cooperativă.

– compensarea cu 4.000 lei:

$$\begin{array}{rcl} 462 & = & 411 \quad 4.000 \\ \text{„Creditori diverși”} & & \text{„Clienți”} \\ \text{– analitic: m. coop. Acționar D} & & \text{– analitic: m. coop. Acționar D} \\ \text{aport temporar} & & \end{array}$$

– restituirea aportului net, prin banca (10.000 – 4.000):

$$\begin{array}{rcl} 462 & = & 5121 \quad 6.000 \\ \text{„Creditori diverși”} & & \text{„Conturi la bănci în lei”} \\ \text{– analitic: m. coop. Acționar D,} & & \\ \text{aport temporar} & & \end{array}$$

Notă: Membrul cooperator, creditor al cooperativei prin această metodă, poate fi de acord/hotărî, ca o parte din suma respectivă să fie vărsată la capitalul social, cu condiția să nu depășească 20% din total.

10. Aprovizionarea cu inputuri a membrilor cooperatori

Este cunoscut că unul dintre scopurile principale ale cooperativei este și „*asigurarea cerințelor membrilor cooperatori în aprovizionarea cu mijloace necesare producției agricole*” (art.7 din lege). Acest dezi-derat poate fi realizat în două moduri/alternative, decise de adunarea generală și anume:

- a) prin intermediul cooperativei;
- b) de la magazinele ori depozitele cooperativei.

Regulile acestor relații, dintre cooperativă și membri cooperatori, se stabilesc în *Regulamentul funcționării democratice a cooperativei* aprobat de adunarea generală.

– *Aprovizionarea prin intermediul cooperativei* –

Cooperativa, printr-un compartiment ori persoană desemnată speci-al, colectează comenzile de la membrii cooperatori, le centralizează și lansează/organizează licitația. Aceste acțiuni au loc pentru fiecare se-zon/campanie în parte.

Regulile desfășurării ciclului comenzi-licitație-contractare-achizi-ție-plată, sunt stabilite de cooperativă în „*Regulamentul privind relații-le cooperativei cu membrii săi*”, aprobat de adunarea generală.

Un ciclu de aprovizionare cu inputuri prin intermediul cooperativei se compune din următoarele 3 etape:

– **Etapă nr. 1**, în care:

a) membrul cooperativ:

– stabilește împreună cu cooperativa structura de producție pentru anul de plan (tipuri de culturi, soiuri, producții la ha, rase de animale, scopul producției, termene de livrare, restricții ecologice, cerințe con-tractuale etc.);

– emite nota de comandă în care detaliază inputurile necesare de aprovizionat – tipuri, cantități, calități etc.

b) cooperativa:

– primește și analizează comenzile membrilor cooperatori urmărind încadrarea lor în planul general al cooperativei, centralizează cantitățile pe tipuri, sortimente, calități etc., rezultând un necesar pe total coopera-tivă;

– estimează prețul minim de achiziție, inclusiv comisionul convenit cooperativei;

– lansează cererea-oferta către furnizorii specializați, invitându-i să participe la licitație; se anunță data și locul licitației;

– câștigător al licitației este declarat cel care a oferit cantitățile și calitățile solicitate precum și prețul cel mai mic.

– **Etapa nr. 2**, în care:

a) membrul cooperador:

– cunoscând prețul negociat și furnizorul desemnat prin licitație, va încheia contractul de achiziție cu acesta, asigurându-și totodată mijloacele de plată.

b) cooperativa:

– întocmește graficul de livrare pe care-l comunica atât furnizorului cât și membrilor cooperadori;

– odată cu livrarea produselor, furnizorul emite factura către membrul cooperador.

– **Etapa nr. 3**, în care membrul cooperador achita c/v inputurilor furnizorului și concomitent, comisionul convenit cooperativei.

Comisionul convenit cooperativei se poate determina în funcție de volumul valoric al inputurilor respective ori folosind alte criterii hotărâte în adunarea generală a cooperativei.

În esență, această metodă presupune contractarea-primirea-recepția și plata inputurilor în sarcina membrului cooperador.

10.1) Conform desfășurătorului privind calculul comisionului convenit cooperativei și a facturilor emise, se înregistrează sumele datorate cooperativei:

461	=	%	1.500
„Debitori diverși”		704	
– analitic: m. coop. F		„Venituri din servicii prestate”	
		4427	
		„TVA colectată”	

10.2) În baza o.p., emis de membrul cooperador și a extrasului de cont al cooperativei, se înregistrează încasarea comisionului:

5121	=	461	1.500
„Conturi la bănci în lei”		„Debitori diverși”	
		– analitic: m. coop. F	

**– Aproximarea cu inputuri de la magazinele
ori depozitele cooperative –**

O altă posibilitate de aprovizionare a membrilor cooperatori cu input-urile necesare este și prin magazinul cooperativei.

La fel, ca și în cazul aprovizionării colective prin intermediul licitațiilor organizate de cooperativă, stocurile de mărfuri care se vor desface prin magazinul ori depozitele cooperativei vor fi dimensionate numai pe baza comenzilor membrilor cooperatori și a studiului pieței. Altfel, cooperativă riscă să rămână cu mărfuri nevândute, blocându-și fondurile.

10.3) La primirea mărfii în magazin ori depozit se întocmește NIR și se stabilește adaosul care se include în prețul cu amănuntul sau de depozit:

$$\begin{array}{rcl}
 371 & = & \% \\
 \text{„Mărfuri”} & & 378 \\
 & & \text{„Diferențe de preț la mărfuri”} \\
 & & 401 \\
 & & \text{„Furnizori”} \\
 & & 4428 \\
 & & \text{„TVA neexigibilă”}
 \end{array}$$

– concomitent:

$$\begin{array}{rcl}
 4426 & = & 401 \\
 \text{„TVA deductibilă”} & & \text{„Furnizori”}
 \end{array}$$

10.4) Pe baza monetarelor/bonurilor de casă se înregistrează vânzarea cu amănuntul către membri cooperatori și se operează descărcarea gestiunii:

$$\begin{array}{rcl}
 \% & = & 371 \\
 378 & & \text{„Mărfuri”} \\
 \text{„Diferențe de preț la mărfuri”} & & \\
 607 & & \\
 \text{„Cheltuieli privind mărfurile”} & & \\
 4428 & & \\
 \text{„TVA neexigibilă”} & &
 \end{array}$$

– concomitent:

$$\begin{array}{rcl}
 5311 & = & \% \\
 & & 707 \\
 & & \text{„Venituri din vânzarea mărfurilor”}
 \end{array}$$

4427
„TVA colectată”

10.5) În cazul vânzărilor din depozitul cooperativei, se întocmesc facturi care se vor deconta prin banca ori în numerar, după caz

411	=	%
„Clienți”		707
– analitic: m. coop. X		„Venituri din vânzarea mărfurilor”
		4427
		„TVA colectată”

Decontarea facturilor respective se poate face și prin compensare din c/v produselor membrului cooperativ vânzător prin/către cooperativă.

Notă: Se poate hotărî că aprovizionarea membrilor prin magazinul/depozitul cooperativei, să se facă la prețul furnizorului, cooperativa nepracticând adaos comercial. În acest caz, membrul cooperativ va achita cooperativei un comision de aprovizionare aplicat la rulajul valoric aprovizionat în perioada dată. Mărimea comisionului se stabilește prin Hotărâre a adunării generale ordinare.

Aprovizionarea cooperativei se poate face și de la cooperativa de gradul III la care este asociată, după care revinde membrilor săi.

11. Vânzarea/valorificarea produselor membrilor cooperatori prin/către cooperativă

Ca și în cazul inputurilor, valorificarea produselor membrilor cooperatori se poate face în două moduri și anume:

- a) prin intermediul cooperativei
- b) vânzare prin/către cooperativă

Ambele modalități sunt detaliate în *Regulamentul relațiilor dintre cooperativă și membrii cooperatori*.

– Vânzarea prin intermediul cooperativei –

Această metodă funcționează ca și la aprovizionarea inputurilor prin intermediul cooperativei, dar în sens invers: membrul cooperator depune ofertă de vânzare la cooperativă; cooperativa face centralizarea ofertelor și organizează licitația, urmărind obținerea prețului cel mai mare; membrul cooperator încheie contractul de livrare cu clientul câștigător al licitației; c/v produselor se virează de client în contul membrului cooperator.

Pentru serviciile prestate de cooperativă (intermedierea), membrul cooperator va achita un comision stabilit în adunarea generală a cooperativei.

11.1) Cooperativa înregistrează comisionul datorat de membrul cooperator:

461	=	704	2.000
„Debitori diverși”		„Venituri din prestări servicii”	
analitic: m. coop. F			

11.2) Încasarea comisionului se poate face și prin compensare din c/v produselor vândute cooperativei:

401	=	461	1.500
„Furnizori”		„Debitori diverși”	
– analitic: m. coop. F		– analitic: m. coop. F	

– Vânzarea produselor prin/către cooperativă –

Acest procedeu este cel mai recomandat, întrucât dă dreptul atât membrului cooperator cât și cooperativei să beneficieze de facilitățile

fiscale prevăzute în lege la art. 76, iar vânzarea prin/către cooperativă este obligatorie, cel puțin, în proporție de 50% din totalul producției anuale obținute de membrul cooperator din exploatarea sa.

La începutul campaniilor de preluare, cooperativa împreună cu membrii cooperatori, întocmesc un plan de afluire a produselor, transele zilnice, prețul de cumpărare, modul de decontare etc

11.3) Membrul cooperatorul **G** a livrat/vândut cooperativei 200.000 kg grâu la prețul de 0,620 lei/kg, pentru care a emis factura în valoare de 124.000 lei. Cooperativa înregistrează stocul fără adaos comercial:

371	=	401.1. xxxx	124.000
„Mărfuri”		„Furnizori membri coop.”	
		– analitic m. coop Acționar G	
4426	=	4427 – (taxare tva inversă)	
„TVA deductibilă”		„TVA colectată”	

Clienților membrii cooperatori **Asociați** li se vor deschide conturi separate, în afară grupei analitice 401.1. xxxx – „Furnizori membri cooperatori asociați”, întrucât fac parte din categoria nonmembrilor.

11.4) Cooperativa vinde grâul la „Cargil SA” ori cooperativei de gradul III la care este asociată, cu prețul de 0,700 lei/kg, emițând factura în valoare de 140.000 lei:

411	=	707	140.000
„Clienți”		„Venituri din vânzarea mărfurilor”	
– analitic: Cargil SA			
ori Coop. gr. III...			
4427	=	4426 – (taxare tva inversă)	
„TVA colectată”		„TVA deductibilă”	

– concomitent, scăderea gestiunii:

607	=	371	124.000
„Cheltuieli privind mărfurile”		„Mărfuri”	

În cadrul contabilității sale, membrul cooperator va urmări, cu grijă, vânzările către cooperativă, evidențiindu-le în conturi analitice separate atât ale contului 7017.1. xxxx, „Vânzări către cooperativă... XYZ” cât și ale contului 411.1. xxxx, *Clienți, Cooperativa Agricolă XYZ*. Aceste elemente vor fi luate în calcul la stabilirea facilităților fiscale, fiind controlate/solicitate ca dovadă, de organele fiscale.

Achizițiile de produse de la **gospodăriile țărănești** se înregistrează în evidențele cooperativei pe baza Notei de recepție la care se anexează exemplarul nr. 1/originalul detașat din „*Carnetul de comercializare a produselor din sectorul agricol*”, înseriat și vizat de cooperativă pe baza „*Atestatului de Gospodărie Țărănească*”.

Din punct de vedere contabil, în gestiunea cooperativei se operează ca și în celelalte cazuri.

Achizițiile de produse agricole de la **nonmembrii**, sunt admise numai în limita a 30% din cifra de afaceri aferenta acestor operațiuni – art. 11 al (2) lit. I, din legea republicată. Depășirea acestei limite ar atrage nu numai pierderea facilităților fiscale ale cooperativei ci și încălcarea flagrantă a prevederile art. 12 al (2) din legea 566/2004R. Nu intră sub această incidență achizițiile intercooperatiste, inclusiv cele dintre cooperativa de gradul III și cooperativele asociate!

Pentru că aceste particularități ale legii cooperației agricole să fie reflectate cu ajutorul contabilității cooperativei, este necesar ca în cadrul contului 401 „*Furnizori*” să se deschidă conturi analitice separate astfel:

- 401.1. xxxx „*Furnizori produse și servicii membri cooperatori*”;
- 401.2. xxxx „*Furnizori mărfuri, materii prime și servicii în sistem intercooperatist*”;
- 401.3. xxxx „*Furnizori membrii asociați pentru mărfuri, materii prime și servicii*”;
- 401.4. xxxx „*Furnizori nonmembri pentru diverse bunuri și servicii*”.

Atenție: Unele cooperative prestatoare de servicii agricole nu au facturat serviciile respective către membrii, rămânând cu cheltuielile neacoperite, transformate în pierderi permanente!

12.2) Serviciile de transport se execută în aceleași condiții – mijloacele de transport se află în patrimoniul cooperativei, sunt deservite de salariații cooperativei iar costurile de funcționare sunt în sarcina acesteia.

Din punct de vedere contabil, acestea se evidențiază, pe baza facturilor și a recepțiilor recunoscute reciproc, ca și serviciile de la punctul 12.1).

12.3) Serviciile de depozitare se referă la gestionarea/păstrarea în custodie, în silozurile/magaziile cooperativei, a unor cantități de produse pe care membrii cooperatori nu s-au hotărât încă să le vândă cooperativei ori terților.

Evident, păstrarea/gestionarea custodiei implica efectuarea unor costuri care trebuie recuperate de cooperativă sub forma tarifelor, calculate funcție de tipul produsului, durata păstrării etc., aprobate prin hotărâre a consiliului de administrație.

– în baza NIR, notei de cântar și a Procesului verbal de intrare în custodie, cooperativa înregistrează extracontabil:

8033	=	999
„Valori materiale primite în păstrare sau custodie”		„Corespondent conturi din afară bilanțului”
– analitic: membrul coop.		
Popa Ion. Grâu = 45.000 kg		

– în baza avizului de expediție, emis de cooperativă și a Procesului verbal de scoatere din custodie, cooperativa înregistrează extracontabil:

999	=	8033
„Corespondent conturi din afară bilanțului”		„Valori materiale primite în păstrare sau custodie”
		– analitic: membrul coop. Popa Ion
		= 45.000 kg grâu

– conform tarifului/devizului de păstrare și a facturii, se înregistrează:

411	=	%
„Clienți”		704
– analitic: membrul coop.		„Venituri din servicii prestate”
Popa Ion		4427
		„TVA colectată”

Stingerea datoriei se face prin bancă sau prin compensare.

Dacă primirea spre păstrare este urmată/însoțită și de operațiunea de sortare, în urma acesteia se întocmește *Procesul verbal de condiționare* din care rezultă: cantitatea brută supusă condiționării, scăzămintele neeconomice, gozuri valoroase, produs net/condiționat. Acest document se operează în creditul contului 8033 „*Valori materiale primite spre păstrare sau custodie*”. Un exemplar se predă titularului custodiei – membrului cooperativ. Evident, lucrarea de condiționare este considerată un serviciu prestat și se facturează de cooperativă titularului, la tariful stabilit în contractul inițial de condiționare.

12.4) Reparația mașinilor agricole, utilajelor, tractoarelor, mijloacelor de transport, aflate în proprietatea membrilor cooperatori, se poate face în atelierul autorizat al cooperativei. Tarifele de lucrări se aprobă prin hotărâre a consiliului de administrație al cooperativei.

– Se înregistrează factura de servicii, însoțită de devizul de lucrări și piese consumate:

411	=	%
„Clienți”		704
– analitic: membrul cooperativ		„Venituri din serviciile
Popa Ion		prestate”
		4427
		„TVA colectată”

Încasarea se face în numerar, prin bancă sau prin compensare.

Întrucât cooperativa agricolă nu intra în categoria întreprinderilor afiliate, pot practica, față de membrii cooperatori, tarife care să conțină unele marje de profit.

12.5) Mijloace de producție, proprietatea cooperativei, predate spre exploatare gospodăriilor țărănești

Presupunem că o cooperativă mixtă, având între membrii săi gospodării țărănești, achiziționează/confecționează unele module/containere destinate creșterii puilor pentru carne sau găinilor ouătoare etc., pe care le pune la dispoziția acestora.

Achiziția/producția modulelor respective de către cooperativă, se înregistrează ca oricare investiție – a se vedea tema nr. 14, „*investiții*”.

Predarea către gospodăria țărănească a modulului se face pe baza *Procesului verbal de predare-primire*, având caracter de custodie sau chirie mică, egală cel puțin cu valoarea cotei lunare de amortizare a bunului respectiv. Acestui proces verbal i se anexează instrucțiunile de

exploatare optimă a bunului respectiv precum și recomandări de protecția muncii, pe care gospodarul trebuie să le respecte.

Adunarea generală a cooperativei poate hotărî că acestea să fie vândute gospodăriilor țărănești. Vânzarea se va face în rate care pot fi reținute din c/v produselor livrate ulterior cooperativei.

Cea mai uzitată metodă este predarea în custodie/exploatare/folosință. În acest caz, pe baza *Procesului verbal de predare-primire*, în contabilitatea cooperativei se face operațiunea:

999	=	8039	– valoarea de înregistrare
„Correspondent conturi		„Alte valori	
în afară bilanțului”		în afară bilanțului”	
		– analitic: Gospodăria	
		țăărănească XZ	

La restituirea bunului, operațiunea se face invers. Pe durata custodiei, bunurile rămân în patrimoniul cooperativei care va calcula amortizarea lor. Evident, cooperativa, prin specialiștii săi, are dreptul să verifice dacă se respectă normele de exploatare a bunului respectiv.

Eventuala chirie, stabilită minim la valoarea amortizării lunare a bunului respectiv, se înregistrează la cooperativă ca venit. Quantumul chiriei poate include și celelalte servicii prestare de cooperativă – eventuale reparații mici, asistență tehnică, asistență veterinară etc. Chiria poate fi încasată și prin compensare din valoarea produselor vândute cooperativei (411 = 706; 401 = 411).

13. Distribuirea profitului net al cooperativei

Conform art. 17 din lege, „*Distribuirea profitului net al cooperativei se face în conformitate cu hotărârea adunării generale*”. A.G. va hotărî, ținând seama de prevederile Legii 566/2004, ale Codului fiscal, interesele cooperativei precum și ale membrilor.

După alocarea a 5% din profitul brut neimpozabil, până la acoperirea a 20% din capitalul social vărsat, profitul net rămas se repartizează potrivit hotărârii A.G. – în funcție de părțile sociale ori proporțional cu participarea la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei – art. 45 al. (3), din legea republicată. Considerăm că în cazul cooperativelor care s-au constituit prin atribuirea de terenuri, animale de producție/muncă și alte bunuri în folosința cooperativei, membrii cooperatori respectivi ar trebui stimulați aparte.

Să presupunem că a mai rămas de repartizat suma de 100.000 lei, asupra căreia, A.G. a hotărât:

- 50% dividende pentru bunurile atribuite în folosința cooperativei;
- 10% pentru contribuția/aportul la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei;
- 10% dividende pentru părțile sociale, vărsate, ale membrilor;
- 20% membrilor cooperatori asociați, funcție de participarea acestora la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei;
- 10% pentru alte rezerve.

În cazul în care membrii coop. nu au terenuri ori bunuri atribuite în folosința cooperativei sau membri asociați, A.G. hotărăște creșterea celorlalte cote, în special a celei legate de volumul/valoarea producției valorificate prin/către cooperativă.

13.1) La finele exercițiului în curs se înregistrează alocarea cotei anuale de 5% din profit la rezerve legale, până la atingerea procentului de 20% din capitalul social:

129	=	1061
„Repartizarea profitului”		„Rezerve legale”

13.2) Profitul rămas nerepartizat, se preia la începutul exercițiului financiar următor astfel:

121	=	%
„Profit sau pierdere”		117
		„Rezultatul reportat”
		129
		„Repartizarea profitului”

În anul următor, cu prilejul aprobării bilanțului și a situațiilor financiare, adunarea generală a membrilor hotărăște modul de distribuire a profitului către membri cooperatori.

**– Distribuirea cotei/dividendului din profitul net,
membrilor cooperatori care au atribuit terenuri sau alte bunuri
în folosința cooperativei –**

Susținem cu insistență remunerarea specială/distinctă a membrilor cooperatori care au atribuit bunuri în folosința cooperativei, în vederea stimulării acestui mod de cooperare. Este evident că efortul/aportul acestora, care pe lângă părțile sociale au atribuit și bunuri personale în folosința cooperativei, este mai consistent decât al membrilor care au subscris și vărsat numai părți sociale în bani/natură. De aceea trebuie remunerați/stimulați.

Pentru a putea determina drepturile/dividendele cuvenite acestora, în „Registrul bunurilor atribuite în folosința cooperativei” (prescurtat r.b.f.c.), am prevăzut, pentru fiecare membru, dar și pe total, o coloană care să reflecte numărul de puncte alocat bunurilor atribuite în folosința cooperativei, ca unic criteriu de departajare și comensurare a aportului individual.

Exemplu: $100.000 \times 50\% = 50.000$ lei profit de repartizat ca dividend membrilor cooperatori care au atribuit bunuri în folosința cooperativei

– numărul total al punctelor – soldul la 31.XII. din anexa nr. 1 a Registrului bunurilor atribuite în folosința cooperativei = 250

– dividend pe un punct: $50.000 : 250 = 200$ lei

Pentru toți membrii cooperatori înscriși în anexa nr. 2 a Registrului bunurilor atribuite în folosința cooperativei, se întocmește un stat, funcție de punctele fiecăruia, deținute la 31.XII.:

Nr. crt.	Numele și prenumele Denumirea m. coop.	Nr. poziției din r.b.f.c.	Nr. puncte din r.b.f.c.	Divident lei
1.	Popescu Ion	1	5	1.000
2.	Vasile Gheorghe	2	4	800
... etc...				
Total		x	250	50.000

13.3) Se înregistrează dividendele cuvenite/drepturile membrilor cooperatori pentru terenurile sau bunurile atribuite în folosința cooperativei:

117	=	457	- 50.000
„Rezultatul reportat”		„Dividende de plată”	
		– analitic: dividende repartizate	
		funcție de bunurile cedate în	
		folosința cooperativei	

– Distribuirea profitului net în funcție de participarea membrilor cooperatori la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei –

Repartizarea profitului net proporțional participării membrilor cooperatori la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei va avea la baza rulajele creditoare ale fișelor analitice 401.1 xxxx, *analitic: furnizori membrii cooperatori...* ” prin stabilirea ponderii fiecărui membru în totalul achizițiilor.

Având în vedere că prin Legea nr. 566/2004R, membrilor cooperatori **asociați** li se repartizează 20% din profitul net, determinarea valorii produselor vândute prin/către cooperativă de aceștia se determina separat de ceilalți membrii – fondatori și acționari. Suma corespunzătoare procentului de 20% se împarte acestora proporțional cu aportul individual adus la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei. Datele se extrag din rulajul anual al conturilor analitice 401.3 xxx „Furnizori membri cooperatori asociați”.

Spre exemplu, volumul/valoarea producției vândute de un membru cooperator – fondator, acționar, prin/către cooperativă, în anul curent, reprezintă 12% din totalul/valoarea produselor cumpărate de cooperativă de la membri săi. Dividendul cuvenit acestuia va fi de 12% din volumul total al dividendului repartizat în acest scop. Totalul dividendelor astfel calculate trebuie să se încadreze în cota de 10% din profitul net

repartizată acestui scop/criteriu. La fel se procedează și pentru membrii asociați, întocmindu-se o listă separată care să acopere cota de 20% din profitul net repartizat conform acestui criteriu.

Se utilizează rulajele anuale ale conturilor 401.1. xxxx „Furnizori... membrii cooperatori” (fondatori și acționari) și 401.3. xxxx „Furnizori... membrii asociați”.

**– Distribuirea cotei/dividendului din profitul net,
afărentă părților sociale vărsate de membrii cooperatori –**

Pentru determinarea remunerației unei părți sociale se folosesc datele din anexele nr. 3 și 4 la r.s.m.p.s.:

- $100.000 \times 10\% = 10.000$ lei profit de repartizat membrilor cooperatori funcție de numărul părților sociale deținute/vărsate;
- părți sociale vărsate – soldurile cumulate ale anexelor 1 + 2 la r.s.m.p.s. = 1.000;
- revine pentru o parte socială: $10.000 : 1.000 = 10$ lei.

Pentru toți membrii cooperatori deținători de părți sociale – fondatori și acționari, înscrși în anexele 2 și 3 la r.s.m.p.s., se întocmește un stat, funcție de numărul părților sociale deținute/vărsate de fiecare la 31.XII. Etic ar fi de luat în calcul numai părțile sociale **vărsate** la 31 decembrie, anul de referință.

Nr. crt.	Numele și prenumele Denumirea m. coop.	Nr. poziție în anexa 3 sau 4 la r.s.m.p.s	Nr. p. soc. sold	Dividend lei
1.	Popescu Ion	A4/8	25	250
2.	Vasile Gheorghe	A3/6	20	200
... etc...				
Total		x	1.000	10.000

13.4) Se înregistrează dividendele cuvenite membrilor cooperatori, funcție de părțile sociale vărsate:

$$\begin{array}{rcl}
 117 & = & 457 \quad 10.000 \\
 \text{„Rezultatul reportat”} & & \text{„Dividende de plată”} \\
 & & \text{– analitic: Dividende m.coop.} \\
 & & \text{funcție de părțile sociale}
 \end{array}$$

Notă: Considerăm necesar ca la utilizarea acest tip de repartizare a profitului net să se țină seama numai de **părțile sociale vărsate**. Numai ele au creat plusvaloarea cooperativei, nu cele subscrise și nevărsate!

– Cota din profitul net repartizată la alte rezerve –

13.5) Se înregistrează cota de 10% din profitul net repartizată la „alte rezerve” – $100.000 \times 10\% = 10.000$ lei:

$$\begin{array}{rcl} 129 & = & 1068 - 10.000 \\ \text{„Repartizarea profitului”} & & \text{„Alte rezerve”} \end{array}$$

XXX

Unele argumente împotriva participării membrilor cooperatori Asociați la distribuirea profitului net al cooperativei agricole

Prin Legea nr. 265/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 566/2004R, s-au introdus unele avantaje membrilor cooperatori **asociați** și anume:

- nu mai sunt obligați la stagiul de un an până a deveni membri cooperatori acționari;
- participă, în procent de 20%, la împărțirea profitului net al cooperativei, funcție de contribuția adusă la realizarea cifrei de afaceri anuală a cooperativei.

Referitor la introducerea lit. b/1 la art. 9 din lege: „*membru cooperator – persoana fizică sau juridică sau gospodăria țărănească care nu subscrie capital social, dar care poate să devină membru cooperator acționar*”.

Constatăm cu regret eliminarea duratei în care se putea menține calitatea de membru cooperator asociat. Dacă acestora nu li se impune un termen de probă/așteptare până să devină membri cooperatori acționari, înseamnă că se pot menține în starea de membru cooperator asociat o veșnicie! De ce au mai venit pe lângă o cooperativă? Să profite de efortul fondatorilor și al acționarilor? Unii au fondat cooperativa, învingând multe dificultăți, concepte învechite, ba și mai mult, investind capital social, iar alții, ocrotiți acum de lege, o căpușează mult și bine! Astfel, se folosesc „legal” și în număr nelimitat, de sigla și brandurile cooperativei. De ce nu și-au constituit SRL-uri sau alte forme? Nu cumva se intră sub incidența prevederilor de la art.12 alin. (2)? Membrul cooperator asociat, este obligat să fie fermier activ?

Menținând nouă formulare, în curând, bietele cooperative vor fi asaltate de așa zișii membri cooperatori asociați.

– Art. 45 alin. (3) – nou introdus!

Statuarea distribuirii profitului în proporție de 20% membrilor cooperatori asociați, o considerăm eronată fiindcă încalcă principiile

cooperatiste, mai ales **atâta timp cât starea de membru cooperador asociat nu este limitată în timp**, cum era formulată în precedentă variantă a legii.

De ce un grup, membri cooperatori asociați (?!), care **nu au depus** capital social/părți sociale, să beneficieze de dividende?!

Ori, se cunoaște că dividendul este rezultatul unei investiții, adică al deținerii de acțiuni, în speță părți sociale!! În acest sens, a se vedea și prevederile art. 91 din Codul Fiscal aprobat prin legea nr. 227/2015:

„*Veniturile din investiții cuprind:*

– **veniturile din dividende**

– *veniturile din dobânzi, etc.*”

Dacă membrul cooperador asociat nu deține părți sociale, nu este investitor ci un simplu partener de afaceri al cooperativei, cum poate fi cu oricare entitate economică necooperatista. Cum poate avea dreptul la dividende produse de capitalul social vărsat de membri cooperatori f. și membri cooperatori acționari?!

Pentru a se acoperi/justifica această soluție inechitabilă, tot prin legea respectivă, s-a introdus al. (4) prin care aceste venituri (din dividende), încasate de membri cooperatori asociați, în contabilitatea lor, vor fi considerate „*Venituri din alte surse*” supuse impozitării și plății contribuțiilor de asigurări sociale de sănătate. Cum este formulat textul respectiv, însemna că prevederea se aplică atât membrilor cooperatori persoane fizice cât și membrilor cooperatori persoane juridice. O persoană juridică datorează contribuții de asigurări sociale pe venituri?

– Potrivit prevederilor art. 19 din legea nr. 566/2004R: „*Răspunderea patrimonială a unui membru cooperador se limitează la numărul de părți sociale subscrise*”. Ori, membrul cooperador asociat, dacă nu depune capital social/părți sociale, nici nu răspunde conform art. 19. Deci nu riscă nimic, având, de-acum, și dreptul la dividende!!! Mai mult, nu are restricția de fi membru asociat și în alte cooperative...

Pare că noua prevedere este introdusă vădit în avantajul unor grupuri de interese care, sub umbrela cooperativei își rezolvă tranzacțiile proprii fără a-și angaja și răspunderea, asigurându-și, pe această cale, venituri și mai mari de pe urma acesteia. Astfel, cooperativele pot fi căpușate de anumiți indivizi.

– În altă ordine de idei, putem invoca și prevederile fostei Legi nr. 35/1929 privind organizarea cooperației, care la art. 26 prevedea: „*În caz că la obținerea excedentului (n. n. profitului) au colaborat și*

neasociați, partea cuvenită acestora se va da fondului de rezervă și cultural”. De ce nu învățăm din istorie?!

– Mai mult, în condițiile aplicării noului principiu al repartizării profitului net se poate întâlni următorul exemplu: presupunem că la sfârșitul anului, adunarea generală a cooperativei a hotărât distribuirea profitului net, în suma de 100.000 lei, prin dividende. Conform noului principiu, 20% din această sumă, adică 20.000 lei, se repartizează membrilor cooperatori asociați care au participat la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei.

La realizarea cifrei de afaceri anuală a cooperativei s-a contribuit astfel:

– produse achiziționate de la membrii cooperatori fondatori + acționari = 2.800.000 – 82,10%

– produse realizate de cooperativă = 360.000 – 10,50%

– produse achiziționate din sistemul intercooperatist = 200.000 – 5,99%

– produse achiziționate de la membrii cooperatori **asociați** = 50.000 – 1,50 %

Total = 3.410.000 lei = 100%

Constatăm că:

Membrilor cooperatori asociați, care au contribuit doar în procent de 1,5% la realizarea cifrei de afaceri a cooperativei li s-a repartizat 20% din profitul net, adică 20.000 lei, **reprezentând 40%** din valoarea intrinsecă a produselor livrate cooperativei!!!. În timp ce membrilor cooperatori fondatori și acționari le revine că dividend suma de 80.000 lei x 82,10% = 65.680 lei, **reprezentând 2,34%** din valoarea intrinsecă a produselor livrate cooperativei (2.800.000 lei).

Unde este echitatea economică, socială și morală a acestui principiu nou de repartizare a profitului net al cooperativei? Dacă același „asociat” mai este membru și în alte cooperative?

– În cazul cooperativelor agricole care realizează obiective de investiții din fonduri proprii și nerambursabile, membrii cooperatori fondatori și acționari risca și mai mult, contribuind cu partea de cofinanțare, iar la împărțirea masei de profit participa și membri cooperatori asociați care nu au contribuit cu nimic!

Unde este rațiunea acestui nou principiu introdus în lege fără bază juridică/economică și principii de echitabilitate?!

14. Contabilitatea investițiilor realizate de cooperativa agricolă

Unul dintre scopurile de bază ale asocierii exploatațiilor agricole în cooperative este acela de a realiza obiective de investiții în comun – capacități de producție agricolă, depozitare, sortare, ambalare, achiziții de utilaje agricole și mijloace de transport etc., care să deservească interesele economice ale membrilor respectivi.

Cooperativa agricolă poate realiza obiective de investiții utilizând finanțări din mai multe surse și anume:

- a) fonduri proprii ale cooperativei;
- b) fonduri atrase de la membrii cooperatori;
- c) fonduri împrumutate pe termen lung și mijlociu din afară cooperativei;
- d) fonduri europene nerambursabile.

În continuare vom detalia fiecare sursă în parte și vom scoate în relief particularitățile cooperativei.

– Contabilitatea investițiilor realizate din fondurile proprii ale cooperativei –

Pentru ca o cooperativă să realizeze un obiectiv de investiții finanțat numai din fonduri proprii este necesară acumularea acestora în timp, din aportul membrilor la capitalul social și din alocarea la rezerve a unei cote cât mai mari din profitul net anual. Aceste acumulări să existe sub forma disponibilităților în cont, nu sub forma altor active care nu pot fi încorporate în obiectivul respectiv.

Adunarea generală a cooperativei a aprobat prin hotărâre procurarea unei „*combine pentru recoltat*” în valoare de 627.269 lei plus TVA aferent în suma de 119.181, în total = 746.450 lei, care se va achita numai din surse proprii ale cooperativei.

14.1) La primirea și achitarea facturii se fac operațiunile:

%	=	404	746.450
		„Furnizori de imobilizări”	
231			627.269
„Imobilizări în curs”		„Furnizori de imobilizări”	
4426			119.181
„TVA deductibilă”			

404	=	5121	746.450
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei”	

14.2) După recepționarea efectivă a combinei, pe baza procesului verbal de recepție/punere în funcțiune și a NIR, se înregistrează:

2131	=	231	627.269
„Echipamente tehnologice/ mașini, unelte și instalații de lucru”		„Investiții imobiliare în curs”	

14.3) În cazul în care cooperativa realizează un obiectiv de investiții în regie proprie – presupunem o clădire pentru birouri, se procedează astfel:

– cheltuielile ocazionate cu realizarea obiectivului se înregistrează normal (de exemplu: 6028 = 3028) iar concomitent, astfel:

231	=	722	120.000
„Investiții imobiliare în curs”		„Venituri din producția de imobilizări”	

– punerea în funcțiune/recepția obiectivului:

212	=	231	120.000
„Construcții”		„Investiții imobiliare în curs”	

**– Contabilitatea investițiilor realizate din fonduri
atrase de la membrii cooperativei –**

Cooperativa poate realiza obiective de investiții atrăgând ca surse de finanțare contribuția membrilor cooperatori sub formele:

- a) participarea la majorarea capitalului social;
- b) aportul în natură la capitalul social cu bunuri de natura imobilizărilor corporale;
- c) donații ale membrilor cooperatori sau noncooperatori constând în bunuri de natura imobilizărilor corporale;
- d) aporturi/împrumuturi temporare atrase de la membrii.

Oricare dintre metodele de mai sus, vor fi puse în practică numai pe baza Hotărârilor luate în adunările generale care reglementează fiecare speță în parte.

a) Prin majorarea capitalului social. Majorarea capitalului social se hotărăște de adunarea generală extraordinară a cooperativei. Sumele subscrise și vărsate nu vor depăși, individual, 20% din capitalul social

al cooperativei. Din punct de vedere contabil acestea se operează conform descrierilor din capitolul referitor la capitalul social.

Sumele acumulate/colectate în contul 5121 „Disponibil la bancă în lei”, se pot utiliza pentru finanțarea obiectivului propus, aprobat inițial de adunarea generală ordinară.

b) Prin aportul în natura la capitalul social. În discuție vor intra numai bunurile de natura imobilizărilor corporale – clădiri, construcții, mașini și utilaje, mijloace de transport etc. Acestea pot fi subscrise și vărsate în contul capitalului social de către membrii fondatori sau de cei acționari și menționate în actul constitutiv, statut și hotărârea adunării generale.

La primirea bunurilor, acestea se evaluează de o comisie iar valoarea lor se transformă în capital social „*în natură*”, păstrându-se aceleași condiții, adică individual, acestea să nu depășească 20% din capitalul cooperativei.

14.4) În baza actului de evaluare la care se atașează dovezile de proprietate asupra bunului, avute până la acea dată, de membrul cooperator respectiv precum și a NIR, se fac operațiunile contabile:

456	=	1011.2.x	3.500
„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul”		„Capital social subscris nevărsat” – analitic: Ion Gh. – m.c. Acționar	
2131	=	456	3.500
„Echipamente tehnologice/ mașini, unelte și instalații de lucru” – analitic: Plug cu 2 brazde		„Decontări cu acționarii/ asociații privind capitalul social”	
1011.2.x	=	1012.2.x	3.500
„Capital social subscris nevărsat” – analitic: Ion Gh. – m.c. Acționar		„Capital social subscris vărsat” – analitic: Ion Gh. – m.c. Acționar	

Evident, operațiunile se fac și în anexele *Registrului special pentru evidența membrilor și a părților sociale* – coloanele rezervate capitalului „*în natură*”.

c) Prin donații ale membrilor cooperatori. Presupunem că unul dintre membrii cooperatori sau chiar o persoană din afară cooperativei,

a hotărât să doneze cooperativei un bun de natura imobilizărilor corporale, spre exemplu un autocamion.

14.5) După acceptarea donației, printr-o Hotărâre a adunării generale extraordinare, bunul respectiv este evaluat de o comisie, recepționat și înregistrat în patrimoniul cooperativei astfel:

2133	=	4753	25.000
„Mijloace de transport”		„Donații pentru	
– analitic: autocamion		investiții”	
marca xyz			

14.6) Tranșele lunare de amortizare aferente acestui mijloc de transport se contabilizează astfel:

6811	=	2813	6.250
„Cheltuieli de exploatare		„Amortizarea instalațiilor și	
privind amortizarea		mijloacelor de transport”	
imobilizărilor”			

Aceeași sumă, echivalentă amortizării calculate, se transformă în venituri în aceeași lună de calcul, astfel:

4753	=	7582	6.250
„Donații pentru investiții”		„Venituri din donații primite”	

Dacă același bun a fost casat/înstrăinat înainte de împlinirea duratei de folosință cu care a fost înregistrat, diferența rămasă neamortizată se înregistrează tot la venituri ($4753 = 7582$).

d) Prin aporturi/împrumuturi atrase temporar de la membri. Aportul temporar atras de la membrii cooperatori reprezintă un împrumut acordat cooperativei pe termen lung și mijlociu, în scopul creșterii fluxului de lichidități bănești al acesteia cu care să se finanțeze anumite obiective de investiții proprii. Aportul se aprobă prin Hotărâre a adunării generale ordinare a membrilor și este rambursabil membrilor respectivi. În contractele pe care le încheie cooperativa cu membrii se vor prevedea clauze referitoare la consolidarea împrumutului într-o valută aleasă în comun, eventuale dobânzi care să se bonifice membrilor, mărimea și frecvența ratelor de restituit precum și angajamentul cooperativei că sumele respective vor fi utilizate numai în scopul pentru care au fost atrase etc.

14.7) În contabilitatea cooperativei se vor efectua următoarele operațiuni:

5121	=	166	40.000
„Conturi la bancă în lei”		„Datorii care privesc imobilizările corporale”	
		– analitic: Ion Vasile/m.c. Acționar	

14.8) Diferențele de curs valutar aferente consolidării soldului de la sfârșitul lunii/anului a împrumutului respectiv, nefavorabile/favorabile cooperativei se operează astfel:

– nefavorabile:

665	=	166	750
„Cheltuieli din diferențe de curs valutar”		„Datorii care privesc imobilizările corporale”	
		– analitic; Ion Vasile – m.c. Acționar	

– favorabile:

166	=	765	310
„Datorii care privesc imobilizările corporale”		„Venituri din diferențe de curs valutar”	
– analitic: Ion Vasile – m.c. Acționar			

– înregistrarea dobânzilor datorate de cooperativă conform contractului:

666	=	166	210
„Cheltuieli privind dobânzile”		„Datorii care privesc imobilizările corporale – analitic: Ion Vasile – m.c. Acționar	

14.9) În baza extraselor de cont care reflectă rambursarea ratelor către membrii cooperatori respectivi, se face operațiunea:

166	=	5121	5.000
„Datorii care privesc imobilizările corporale”		„Conturi la bănci în lei”	
		– analitic: Ion Vasile m.c. Acționar	

– **Contabilitatea surselor atrase prin împrumuturi pe termen lung
și mijlociu din afara cooperativei –**

În cazul în care cooperativa nu dispune de fondurile proprii necesare
– capital social mic/insuficient, acumulări bănești optime, valoarea

ridicată a obiectivului, imposibilitatea membrilor de a acorda împrumuturi etc., aceasta poate apela la atragerea de împrumuturi din alte surse cum ar fi:

- a) bănci;
- b) IFN-uri;
- c) sistemul leasing;
- d) alți creditori.

Dintre aceste forme de împrumut cele mai utilizate sunt împrumuturile bancare și leasing-ul.

În toate variantele, împrumutul trebuie aprobat prin Hotărâre a adunării generale ordinare a cooperativei. Este necesară existența unei documentații tehnice amănunțite/autorizate a proiectului investiției care necesită finanțare din surse atrase și nu în ultimul rând asigurarea gajurilor solicitate de bancă și a capacității viitoare de a restitui împrumutul și dobânzile aferente. Chiar dacă gajurile se asigură de către membrii cooperatori, titularul împrumutului este cooperativa.

– **Sursele bancare.** Pentru accesarea unui împrumut bancar pe termen lung și mijlociu, negociat cu banca, este nevoie de asigurarea/prezentarea unor gajuri aflate în patrimoniul cooperativei ori al membrilor cooperatori.

14.10) Toate operațiunile de realizare/recepție a obiectivului se contabilizează ca și la paragraful a) de mai sus, cu excepția ca plățile către furnizorii care concură la realizarea acestuia, se fac din contul de împrumut deschis de bancă, astfel:

404	=	1621	250.000
„Furnizori de imobilizări”		„Credite bancare pe termen lung”	

14.11) Ratele la dobânzile percepute de bancă se înregistrează astfel:

666	=	1682	2.800
„Cheltuieli privind dobânzile”		„Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung”	

– achitarea dobânzilor:

1682	=	5121	2.800
„Dobânzi aferente creditelor bancare pe termen lung”		„Conturi la bănci în lei”	

– achitarea ratelor la împrumut se operează, pe baza extrasului de cont, astfel:

1621	=	5121	15.000
„Credite bancare pe termen lung”		„Conturi la bănci în lei”	

– **Lesingul.** Achizițiile prin leasing se practică frecvent în cazul utilajelor, mașinilor agricole și mijloacelor de transport.

14.12) Presupunem că o cooperativă a încheiat, cu o firmă specializată, contract de leasing având ca obiect achiziția unui „*tractor de 190 CP*” în valoare de 260.000 lei + TVA 49.400 lei, în total 309.400 lei.

– înregistrarea avansului achitat:

4093 = 5121	30.000
„Avansuri acordate pentru imobilizări corporale”	„Conturi la bănci în lei”

– recepția tractorului în baza Contractului de leasing:

2131	=	167	260.000
„Echipamente tehnologice/ mașini, utilaje, și instalații de lucru”		„Alte împrumuturi și datorii asimilate”	

– analitic: Tractor 190CP

– înregistrarea facturilor care conțin rate și dobânzi:

%	=	404	8.000
167		„Furnizori de imobilizări”	
„Alte împrumuturi și datorii asimilate”			
1687			
„Dobânzi aferente altor împrumuturi și datorii asimilate”			

– Achitarea facturilor:

404	=	5121	8.000
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei”	

**– Contabilitatea investițiilor realizate
din fonduri europene nerambursabile –**

Presupunem că valoarea totală a investiției – tractor, combina și semănătoare, pentru care cooperativa a întocmit și depus proiect de finanțare din fonduri europene, consemnată în Contractul încheiat cu AFIR,

este de 2.800.000 lei din care 80%, adică 2.240.000 lei din fonduri nerambursabile și 20%, adică 560.000 lei din cofinanțarea cooperativei.

14.13) Achiziția utilajelor, conform facturii:

%	=	404	2.800.000
2131		„Furnizori	
„Echipamente tehnologice/ mașini, utilaje și instalații de lucru”		de imobilizări”	
– analitic: ...			
4426			
„TVA Deductibilă”			

– plata facturii:

404	=	5121	2.800.000
„Furnizori de imobilizări”		„Conturi la bănci în lei”	

– înregistrarea finanțării primite:

4452	=	4752	2.240.000
„Împrumuturi nerambursabile cu caracter de subvenții”		„Împrumuturi nerambursabile cu caracter de subvenții pentru investiții”	

– înregistrarea amortizării lunare a bunurilor achiziționate:

%	=	2813	28.000
		„Amortizarea instalațiilor și mijloacelor de transport”	
6811.01		(80% din total)	22.400
„Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor”			
– analitice: Tractor, combină, semănătoare achiziționate din fonduri nerambursabile			
6811.02		(20% din total)	5.600
„Cheltuieli de exploatare privind amortizarea imobilizărilor”			
– analitice: Tractor, combină, semănătoare achiziționate din fonduri nerambursabile			

– transpunerea amortizării de 80% în venituri:

$$\begin{array}{ccc} 4752 & = & 7584 \quad 22.400 \\ \text{„Împrumuturi nerambursabile} & & \text{„Venituri din subvenții} \\ \text{cu caracter de subvenții} & & \text{pentru investiții”} \\ \text{pentru investiții”} & & \end{array}$$

– încasarea ratei/tranșei de finanțare conform decontului/cererii depuse la AFIR:

$$\begin{array}{ccc} 5121 & = & 4452 \\ \text{„Conturi la bănci în lei”} & & \text{„Împrumuturi nerambursabile} \\ & & \text{cu caracter de subvenții”} \end{array}$$

15. Contabilitatea discounturilor primite pentru inputuri și a celor acordate pentru produsele vândute

În activitatea zilnică a cooperativelor agricole și a membrilor cooperatori există relații comerciale atât de aprovizionare cu inputuri cât și de vânzare a produselor proprii, pentru care se întocmesc facturi, conținând, după caz, discounturi primite/reduceri comerciale sau acordate.

– Discounturile/reducerile comerciale primite –

Unul dintre scopurile cooperativei agricole este acela de a mijloci relațiile de aprovizionare cu inputuri a membrilor săi, organizând, în acest sens, licitații în urma cărora se obțin reduceri de prețuri sau discounturi la produsele achiziționate de aceștia.

Ulterior licitațiilor, furnizorii de inputuri facturează, către membrii cooperatori sau cooperativă, produsele cu discount/reducere de preț.

Acestea pot fi facturate odată cu livrarea sau ulterior, prin facturi separate.

Când discountul/reducerea comercială este primit pe factura de aprovizionare.

Exemplu: Factura nr.116/20.10.2021, emisă de furnizor, conține următoarele elemente:

	<i>Produs</i>	<i>UM</i>	<i>Cant.</i>	<i>Preț</i>	<i>Valoare</i>	<i>TVA</i>	<i>cota</i>
1)	Produsul a)	bc	25	590	14750	1327,50	9%
	– discount	%	45,25	147,50	-6674,38	-600,69	9%
2)	Produsul b)	l	25	269	6725	605,25	9%
	– discount	%	53,90	67,25	-3624,78	-326,23	9%
Total					11.175,85	1.005,83	
Total de plată					12.181,68		

În baza facturii se întocmește *Nota de intrare recepție în gestiune*. De precizat că în acest document, produsele se înscriu la prețul de achiziție minus discountul indicat/acordat fiecăruia, astfel:

<i>Produs</i>	<i>UM</i>	<i>Cont debi- tor</i>	<i>Cant.</i>	<i>PU</i>	<i>Valoare</i>	<i>TVA</i>
1) Produsul a)	bc	3028	25	323,0248	8075,62	762,81
2) Produsul b)	1	3038	25	124,0092	3100,23	279,02
Total					11.175,85	1.005,83
Total de plată					12.181,68	

15.1) NIR + Factura se contabilizează astfel:

%	=	401	12.181,68
		„Furnizori”	
3028			
„Alte materiale consumabile”			11.175,85
4426			1.005,83
„TVA deductibilă”			

În final, reflectarea în valoarea producției neterminate, pentru care au fost consumate produsele, s-a făcut la prețul redus, adică cel real decontat furnizorului ($628 = 3028$ cu 11.175,85 lei și, concomitent $331 = 711$ cu 11.175,85 lei)

Când discountul/reducerea comercială este facturat ulterior facturii de livrare a produselor (care au fost înregistrate la preț întreg) iar produsele se mai afla în stoc.

În acest caz vom proceda la întocmirea unei NIR cu denumirea produselor respective în care prețurile/valorile fiecăruia sunt înscrise cu semnul minus (–).

Exemplu: Factura nr. 203/30.11.2021, emisă de furnizor, conține următoarele elemente:

<i>Explicații</i>	<i>Valoare</i>	<i>TVA</i>	<i>Cotă</i>
Discounturi la factura nr. 116/20.10.2021			
1) Produsul a) – discount (–) 45,25%	-6674,38	-600,69	9%
2) Produsul b) – discount (–) 53,90%	-3624,78	-326,23	9%
Total	-10.299,16	-926,92	
Total de plată	-11.226,08		

15.2) NIR și Factura se vor contabiliza astfel:

%	=	401	(-) 11.226,08
		„Furnizori”	
3028			(-) 10.299,16
„Alte materiale consumabile”			
4426			(-) 926,92
„TVA deductibilă”			

Când discountul/reducerea comercială este primit – facturat, ulterior facturii de livrare și se referă global, la mai multe facturi, fără detalierea acestuia pe produse, iar produsele nu mai sunt în stoc, fiind consumate anterior.

15.3) Factura respectivă va fi contabilizată astfel:

401	=	609	10.299,16
„Furnizori”		„Reduceri comerciale primite”	
4426	=	401	(-) 926,92
„TVA deductibila”		„Furnizori”	

Evident, contul 609 se va închide prin creditarea contului 121 însă, vom constata că, dat fiind specificul activității agricole și de industrie alimentară, produsele consumate, intrate în componență producției neterminate (628 = 3028 concomitent cu 331 = 711), rămân evaluate la prețul întreg de achiziție nefiind ajustate cu discounturile primite ulterior la acestea.

Dacă la data facturii, înregistrăm în creditul contului 609 discountul primit, care apoi ajunge în venituri, înseamnă că de egală valoare am ajustat și costul înregistrat prin formula 628 = 3028, rămânând de ajustat și valoarea producției neterminate, înregistrată concomitent prin formula 331 = 711.

Dacă nu ajustăm și producția neterminată cu discountul primit ulterior, soldul contului 711, rămas la sfârșitul anului, va influența în plus și ireal volumul profitului perioadei dar și prețul de cost al produselor ce vor rezulta.

Pentru soluționarea problemei, însă nu de o acuratețe înaltă, propunem ajustarea, în acest caz a valorii producției neterminate a anului în curs, astfel:

La data primirii facturii cu discounturile pe global, întocmim o notă de calcul/repartizare a acestuia asupra soldurilor producției neterminate existente în stoc la acea dată.

<i>Contul prod. neterm.</i>	<i>Rulajul debitor al contului p.n.</i>	<i>Ponderea %</i>	<i>Discount primit/repartizat</i>
331.1	200.000	33,3	3.430,16
331.2	100.000	16,6	1.709
331.3	300.000	50,1	5.160
Total	600.000	100	10.299,16

15.4) În baza notei de repartizare, înregistrăm:

%	=	711	(-) 10.299,16
		„Venituri aferente costurilor stocurilor de produse”	
331.1			(-) 3.430,16
„Produse în curs de execuție”			
– analitic: Grâu			
331.2			(-) 1.709
„Produse în curs de execuție”			
– analitic: Orz			
331.3			(-) 5.160
„Produse în curs de execuție”			
– analitic: Porumb pentru boabe			

Astfel, și în creditul contului 711 au ajuns influențele provocate de discounturile/reducerile comerciale primite global, ulterior consumului produselor, evitând influența negativă asupra profitului firmei la sfârșitul anului fiscal.

Observații/recomandări:

a) Pentru evitarea unor operațiuni, ceva mai complexe, care sporesc birocrăția, consumă timp și irosesc energii umane, atât cooperativele agricole cât și membrii cooperatori să negocieze și să convină cu furnizorii inputurilor că aceștia să aplice/acorde discounturile/reducerile comerciale numai odată cu factura de livrare și pentru fiecare produs în parte.

b) sugerăm, de asemeni, ca formula contabilă ($3028 = 401 - \text{preț întreg}$; $401 = 767 - \text{discount}$ și $4426 = 401 - \text{tva aferent discount}$) recomandată în prezent, prin programul de contabilitate SAGA, să nu fie utilizată în cazul facturilor care conțin discount/reducere comercială, întrucât, în acest caz, discountul/reducerea comercială este operat doar în contul 767 „*Venituri din sconturi obținute*” în timp ce contul de

gestiune 3028 se descarcă în costuri la prețul întreg din factură. Dacă acestea se balansează (venit = chelt.), valoarea producției neterminate rămâne neajustată, evaluată la preț întreg!

Mai mult, în bilanțul contabil, contul 767 „*Venituri din sconturi obținute*”, este raportat la „*Alte venituri*”, ori discountul/reducerile comerciale sunt aferente/afectează activitatea de bază a firmei și trebuie reflectate în contabilitate ca atare.

Însăși băncile și alte instituții utilizatoare ale informațiilor din bilanțurile cooperativelor și membrilor cooperatori ridică obiecțiuni asupra utilizării contului 767.

– Discounturile/reducerile comerciale acordate pentru produsele vândute de cooperativă sau membrii cooperatori –

Produsele vândute de cooperativele agricole/membrii cooperatori au la baza prevederi contractuale. Contractele fiind încheiate în urma unor licitații sau negocieri directe, după caz. De cele mai multe ori, prețurile produselor contractate sunt prevăzute cu discounturi/reduceri comerciale, evident, condiționate de anumiți factori – nivel preț bază, calitate, mărime lot, locul de livrare/recepție, termenele și modul de plată etc.

a) În cazul discountului/reducerii comerciale acordat la livrare

Exemplu: Cooperativa/membrul cooperativ, cu factura nr. 22/16.10.2021, a livrat unui client un produs căruia i-a acordat un discount/reducere comercială de 10% din prețul de vânzare. Factura conținând următoarele elemente:

<i>Produsul</i>	<i>UM</i>	<i>Cant.</i>	<i>P.U</i>	<i>Valoare TVA</i>	<i>Cota</i>
1) Produsul a)	kg	50000	0,80	40000	-taxare
– Discount 10%	-	50000	-0,08	-4000	inversă art. 331 Cod F.
Total				36.000	(9%)

15.5) În contabilitatea cooperativei/membrului cooperativ, factura respectivă se înregistrează astfel:

$$\begin{array}{rcl}
 411 & = & 7017 \quad 40.000 \\
 \text{„Clienți”} & & \text{„Venituri din vânzarea} \\
 & & \text{produselor agricole”}
 \end{array}$$

4426	=	4427	3.600
„TVA deductibil”		„TVA colectată”	

– concomitent se înregistrează discountul/reducerea comercială acordată:

411	=	7017	(-) 4.000
„Clienți”		„Venituri din vânzarea produselor agricole”	
4426	=	4427	(-) 360
„TVA deductibilă”		„TVA colectată”	

b) În cazul în care discountul/reducerea comercială se acordă ulterior facturii de livrare

Exemplu: Factura nr. 60/30.11.2021 emisă de cooperativă/membrul cooperator, ulterior livrării și facturării produsului vândut, conține următoarele elemente:

<i>Explicații</i>	<i>UM</i>	<i>Cant.</i>	<i>PU</i>	<i>Valoare</i>	<i>TVA</i>
1) Discount 10% acordat la produsul livrat cu factura inițială nr. 22/16.10.2021	kg	50000	- 0,08	- 4000	9% – taxare inversă cf. art.331/C.F
Total				- 4.000	

15.6) În contabilitatea cooperativei/membrului cooperator, factura de discount/reducere comercială acordat ulterior livrării se înregistrează astfel:

709	=	411	4.000
„Reduceri comerciale acordate”		„Clienți”	
4426	=	4427	(-) 360
„TVA deductibilă”		„TVA colectată”	

Evident, soldul contului 709 „*Reduceri comerciale acordate*” se închide prin debitul 121, ajustând astfel, în minus, veniturile cooperativei/membrului cooperator.

16. Acțiuni cu caracter social-cultural, de promovare și caritate

Dintre cele 7 principii cooperatiste, statuate de Alianță Internațională Cooperatistă, două se referă la:

- educarea, instruirea și formarea profesională a membrilor cooperatori, angajaților și membrilor conducerilor cooperativei;
- preocuparea cooperativei pentru comunitate.

Evident, pentru susținerea financiară a acestora, cooperativa are nevoie de resurse. În prezent, Legea nr. 566/2004R, prevede că din profitul net, adunarea generală poate alocă un procent pentru..., *instruirea și perfecționarea membrilor cooperatori și angajaților, precum și acțiuni pentru dezvoltarea comunităților din care fac parte*”.

Observăm că sumele respective, fiind alocate din profitul net, sunt impozitate înainte de repartizare! De asemeni, mai remarcăm și faptul că acțiunile dedicate „*dezvoltării comunității*” au caracter de donații/mecenat – sponsorizare care, în cazul celorlalte entități economice au, într-o anumită limită, regim de scutire a impozitului pe profit.

Aceste particularități întâlnite la cooperativele agricole ar trebui tratate separat iar prevederile Legii nr. 566/2004R îmbunătățite.

16.1) Acțiunile cu caracter social-cultural și de promovare pot consta în:

- cursuri de instruire și perfecționare profesională a membrilor cooperatori, angajaților și membrilor conducerilor cooperativei;
- organizarea de simpozioane; schimburi de experiență intercooperatistă internă și externă; excursii documentare etc.;
- participarea cooperativei/membrilor cooperatori la târguri și expoziții locale, zonale, naționale sau internaționale;
- decernarea unor cupe, medalii, diplome, distincții membrilor cooperatori care au realizat producții record;
- susținerea financiară a apariției unor publicații proprii;
- comemorarea unor evenimente importante din viața cooperativei, etc.

Adunarea generală a cooperativei a hotărât că pentru susținerea unora dintre activitățile de mai sus să aloce din profitul net realizat în anul precedent, suma de 20.000 lei.

- în contabilitatea cooperativei se face operațiunea:

1171	=	438	20.000
„Rezultatul reportat reprezentând profitul nerepartizat sau pierderea nerecuperată”		„Alte datorii și creanțe sociale” – analitic: Acțiuni social-culturale	

– se înregistrează factura emisă de Centrul de instruire și perfecționare profesională care reflectă: cazare, masă, ore lectori, material didactic etc.:

%	=	401	3.000
		„Furnizori”	
438			2.521
„Alte datorii și creanțe sociale: - analitic: Acțiuni social-culturale			
4426			479
– achitarea facturii:			
401	=	5121	3.000
„Furnizori”		„Conturi la bănci în lei”	

În același fel se procedează și cu facturile emise de organizatorii expozițiilor/standurilor la care participă cooperativa.

– scăderea din gestiunea cooperativei a produselor utilizate în cadrul expozițiilor ca mostre pentru încercări, degustări, promovări etc. se face pe baza Bonului de consum însoțit de Raportul explicativ al celui care, din partea cooperativei, a coordonat expoziția, astfel:

623	=	%	(după caz)
„Cheltuieli de protocol, reclamă și publicitate”		301	
		„Materii prime”	
		341	
		„Semifabricate”	
		345	
		„Produse finite”	
		371	
		„Mărfuri”	
– se înregistrează premiile în bani atribuite recordmenilor în producție:			
438	=	5311	
„Alte datorii și creanțe sociale”		„Casă în lei”	
– analitic: Acțiuni social-culturale			

Factura emisă de tipografie pentru tipărirea ziarului cooperativei se înregistrează ca și celelalte facturi, debitându-se contul 438.

Cheltuielile ocazionate de acțiunile social-culturale și de promovare, până la constituirea cotei din profitul net, se înregistrează și acumulează în debitul contului 438, după care se acoperă din primul profit net evidențiat. În situația în care cooperativa nu va obține profit mai mulți ani consecutivi, contul 438 se va închide prin debitarea contului 623 „Cheltuieli de protocol, reclamă și publicitate”.

16.2) Dintre acțiunile întreprinse pentru dezvoltarea comunității din care face parte cooperativa putem exemplifica:

- ajutorarea materială a membrilor cooperatori vârstnici;
- burse acordate copiilor membrilor cooperatori;
- susținerea financiară a grădiniței de copii, școlii, dispensarului uman, căminului cultural, echipelor sportive, aflate în localitate etc.

După cum am precizat mai sus, aceste acțiuni au caracter de mecenat/donații – sponsorizări și trebuie tratate în conformitate cu Legea nr. 32/1994 R și prevederile Codului Fiscal. Numai astfel, cooperativele agricole au șanse egale cu celelalte entități din economia de piață la facilitățile fiscale din domeniul sponsorizării.

- în baza contractului de sponsorizare și a dispoziției de plată, se înregistrează acordarea unui sprijin bănesc grădiniței de copii din localitate:

6582	=	5311	3.000
„Donații acordate”		„Conturi la bănci în lei”	

- dacă se donează un mijloc fix care a mai fost utilizat de cooperativă, se face înregistrarea:

%	=	212	15.000
		„Construcții”	
2812			4.100
„Amortizarea construcțiilor”			
6582			10.900
„Donații acordate”			

Din punct de vedere al impozitului pe profit, cheltuielile de sponsorizare nu sunt impozabile, la nivelul valorii minime dintre 0,75% din cifra de afaceri a cooperativei și 20% din impozitul pe profit datorat. În timpul primilor 5 ani de scutire de la plată a impozitului pe profit, cooperativa respectivă nu mai aplică principiile de mai sus întrucât este scutită total.

17. Registrele și Regulamentele cooperativei agricole

A) Registrele cooperativei¹

La art. 38 din legea nr.566/2004 R sunt prevăzute următoarele registre obligatorii ale cooperativei:

– Registre comune pe economie:

- Registrul-inventar;
- Registrul ședințelor adunărilor generale;
- Registrul ședințelor consiliului de administrație;
- Registrul constatărilor făcute de cenzori în exercitarea mandatului lor;
- Registrul unic de control.

Aceste registre sunt reglementate de Legea contabilității nr. 82/1991 R, Legea nr. 31/199 privind societățile comerciale și Legea nr. 566/2004R

– Registre specifice cooperativelor agricole:

- Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale;
- Registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei agricole.

Aceste registre sunt reglementate de Legea nr. 566/2004R.

Notă: În Legea nr. 566/2004R, *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale* (n.n. numit astfel de noi) este definit astfel: la art. 11 „*registrul special al operatorilor*” iar la art. 38 „*registrul membrilor operatori și al părților sociale ale fiecăruia*”. Tot la art. 38 mai este menționat și „*registrul de aporturi în natura la capitalul social al cooperativei agricole*”. Noi am unificat denumirile și funcțiunile în „*Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*” precum și informațiile posibile de furnizat din cele două registre.

Toate registrele obligatorii ale cooperativei trebuie numerotate, sigilate și vizate de către cenzorii aflați în mandat la acea dată.

Modul de completare, gestionare și arhivare al registrelor obligatorii ale cooperativei se prevede în „*Metodologia completării registrelor cooperativei*” aprobată prin Hotărâre de adunarea generală.

¹ De studiat și lucrările: Șchiopu C. Paul – „*Metodologia generală a completării registrelor cooperativei agricole + Controlul/auditul cooperativei agricole*”/2021 și „*Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole*”/2021

– **Registrul-inventar** –

Obligativitatea acestui registru este reglementată prin Legea contabilității nr. 82/1991R, OMF nr. 3103/2017 și OMFP nr. 1802/2014.

Acest registru se întocmește în conformitate cu reglementările amintite, numai pe baza inventarierii generale a patrimoniului cooperativei.

„Registrul-inventar servește ca document contabil obligatoriu de înregistrare a rezultatelor inventarierii elementelor de natură activelor, datoriilor și capitalurilor proprii”.

Inventarierea patrimoniului se face cel puțin odată pe an cu respectarea OMF 2861/2009.

Organizarea inventarierii este atribuit al consiliului de administrație al cooperativei care emite decizie în acest scop.

Inventarierea practică a patrimoniului se face de către comisiile stabilite în decizia consiliului de administrație.

Înainte de completarea/întocmirea Registrului-inventar, rezultatele inventarierii, sub forma unui Raport, se analizează în consiliul de administrație al cooperativei care dispune, tot prin decizie, aplicarea propunerilor făcute de raportori.

Numai după înregistrarea rezultatelor inventarierii în evidență contabilă a cooperativei se poate trece la completarea Registrului-inventar, fiind atribuit al serviciului contabilității.

Registrul-inventar are termen de păstrare ca și actele contabile.

Rubricile Registrului-inventar sunt cele prevăzute în Ordinele ministerului de Finanțe.

Registrul-inventar anual este confirmat prin semnătura președintelui și a serviciului contabilității și este certificat, sigilat și parafat de către comisia de cenzori a cooperativei, aflată în mandat.

– **Registrul ședințelor adunărilor generale** –

Adunările generale ale membrilor operatori sunt adunări generale ordinare și adunări generale extraordinare.

În vederea consemnării dezbaterilor și a hotărârilor adoptate, fiecare tip de adunare generală va avea câte un Registru al ședințelor.

Registrul ședințelor adunărilor generale se prezintă sub forma unui caiet tipizat, achiziționat din librării sau tipografii.

Registrele sunt numerotate, sigilate și parafate de cenzorii cooperativei agricole.

Fiecare adunare/ședința va fi consemnată într-un proces verbal. Acestea se vor numerota în ordine crescândă, începând cu prima adunare ținută după constituirea cooperativei.

Completarea proceselor verbale, în Registrul ședințelor adunărilor generale, se face fie de membrii comisiei de redactare, aleasă la începutul adunării, fie de secretarul de ședință, ales tot atunci.

Structura minimă a unui proces verbal poate conține următoarele elemente:

- numărul și data;
- locul desfășurării adunării;
- numărul participanților din totalul membrilor cu drept de vot;
- modul în care s-a făcut convocarea;
- precizarea dacă adunarea este statutară sau nu;
- ordinea de zi stabilită prin convocare; dacă s-au mai adăugat și aprobat alte puncte suplimentare la ordinea de zi;
- dacă la adunare participă și alte persoane fără drept de vot;
- numele persoanei alese să conducă lucrările adunării;
- idem al persoanelor alese pentru redactarea procesului verbal;
- consemnarea dezbaterilor pentru fiecare punct al ordinii de zi;
- hotărârile luate cu votul prevăzut în Regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei agricole;
- semnăturile președintelui de ședință și ale persoanelor care au întocmit procesul verbal.

Hotărârile adoptate se redactează și separat, însă numai pe baza datelor consemnate în procesul verbal.

Hotărârile adoptate în adunările generale – ordinare sau extraordinare, vor fi comunicate celor vizați, fiind totodată disponibile pentru a fi consultate oricând de membrii cooperatori.

Între două adunări/ședințe, Registrul ședințelor adunărilor generale se păstrează la registratură cooperativei sau la persoana desemnată, prin decizie, de consiliul de administrație.

Registrul are termen de păstrare permanentă.

Regimul întocmirii/ținerii Registrului ședințelor adunărilor generale se completează cu prevederile *Regulamentului funcționării organelor alese ale cooperativei agricole*.

– Registrul ședințelor consiliului de administrație –

Registrul ședințelor consiliului de administrație se prezintă sub forma unui caiet tipizat, achiziționat din librării sau tipografii.

Registrul este numerotat, sigilat și parafat de cenzorii cooperativei aflați în mandat.

Înscrierea în Registru se face în ordinea cronologică a tinerii ședințelor începând cu prima ședință ținută după constituirea cooperativei.

Structura minimă a unui proces verbal poate conține următoarele elemente:

- numărul și data;
- locul desfășurării ședinței;
- numărul participanților din totalul membrilor consiliului de Administrație;
- modul de convocare;
- dacă ședința este statutară sau nu;
- ordinea de zi și aprobarea eventualelor puncte noi adăugate, neprevăzute în convocare;
- dacă la ședința participă și alte persoane fără drept de vot;
- numele celui care conduce lucrările ședinței și al celui care redactează procesul verbal;
- consemnarea dezbaterilor asupra punctelor prevăzute la Ordinea de zi;
- hotărârile, deciziile luate cu votul prevăzut în *Regulamentul Funcționării organelor alese ale cooperativei agricole*;
- semnăturile președintelui de ședință și ale celui/lor care au întocmit procesul verbal.

Hotărârile, deciziile consiliului de administrație se redactează și separat, dar numai pe baza datelor consemnate în procesul verbal.

Acestea se aduc la cunoștința celor vizați și totodată stau la dispoziția membrilor operatori în vederea eventualelor consultări.

Între două ședințe ale consiliului de administrație, Registrul se păstrează la registratură cooperativei sau la persoana desemnată, prin decizie, de consiliul de administrație. Are termen de păstrare permanentă.

Regimul întocmirii/completării Registrului ședințelor consiliului de administrație se completează cu prevederile Regulamentului funcționării organelor alese ale cooperativei agricole.

– Registrul constatărilor cenzorilor –

Constatățile de orice fel, ale cenzorilor cooperativei, în baza mandatului primit din partea adunării generale a cooperativei agricole, sunt consemnate în Registrul cenzorilor.

Registrul se prezintă sub forma unui caiet tipizat achiziționat din librării sau tipografii. Este numerotat, parafat și sigilat.

Consemnarea în Registru se face în ordinea cronologică, de la constituirea cooperativei, la zi.

În baza celor consemnate în Registru, cenzorii pot emite Rapoarte adresate adunării generale.

Dacă se schimbă componența nominală a cenzorilor, consemnările se fac în același Registru utilizat de precedentii.

Consemnările de orice natură sunt confirmate prin semnătura cenzorului/lor respectiv. De fiecare dată, acestea sunt urmate de propuneri și măsuri care se aduc la cunoștința conducerii cooperativei.

Între două sesiuni de completare, Registrul se păstrează la registratură cooperativei sau de către persoana desemnată prin decizia consiliului de administrație. Are termen de păstrare permanentă.

Regimul întocmirii/tinerii Registrului cenzorilor se completează cu prevederile *Regulamentului funcționarii organelor alese ale cooperativei agricole*.

– Registrul unic de control –

Registrul unic de control este procurat de cooperativă de la Administrația fiscală locală. Este imprimat înseriat având caracter special de completare și păstrare. Se completează de organele statului care vin în control la cooperativă. Se păstrează permanent la sediul cooperativei.

– Registrul aporturilor în natura la capitalul social al cooperativei agricole –

Având în vedere că în metodologia noastră am prevăzut rubrici și date despre aportul în natura la capitalul social, în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*, suntem de părere că acesta trebuie eliminat din textul art. 38 din lege, devenind inutil.

Raționament: un bun depus ca aport în natură la capitalul social, după evaluare, va fi înregistrat în activele și pasivele cooperativei intrând în circuitul economic al acesteia, deci nu se mai restituie membrului, ca atare. Dacă bunurile sunt din categoria bunurilor imobiliare se înregistrează de cooperativă în Registrul imobilizărilor și fișele mijlocului fix, iar cele de natura mijloacelor circulante, în conturile de gestiune specifice. Evidențierea într-un registru special devine inutilă. Numai expresia valorică a cestora devine capital social în natură care se operează în *Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale*. La ieșirea din cooperativă, membrul cooperativar va primi părțile sociale respective, în bani.

B) Regulamentele cooperativei

Potrivit Legii nr. 265/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 566/2004, pentru funcționarea democratică a cooperativei este obligatorie elaborarea unor Regulamente prin care să se reglementeze funcționarea organelor alese ale cooperativei, relațiile dintre cooperativă și salariații proprii precum și relațiile dintre cooperativă și membrii cooperatori. Evident, adunarea generală poate aproba și alte regulamente.

– Regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei –

Acest Regulament înmănușchează regulile după care trebuie să funcționeze adunarea generală, consiliul de administrație și comisia de cenzori.

Regulamentul se aprobă prin Hotărâre a adunării generale și este adus la cunoștința membrilor pe cale electronică ori în formă scrisă.

– Regulamentul intern –

Prin regulamentul intern, aprobat de adunarea generală, se stabilesc ierarhiile și legăturile dintre compartimentele proprii, drepturile și obligațiile salariaților proprii, alte reglementări specifice activității interne a cooperativei, fișele principalelor posturi încadrate de cooperativă, organigrama cooperativei etc.

Regulamentul intern al cooperativei are același conținut și efect juridic ca și al celor din întreaga economie.

– Regulamentul relațiilor dintre cooperativă și membrii cooperatori –

Acest Regulament reglementează drepturile și obligațiile cooperativei cât și ale membrilor cooperatori. Aici sunt detaliate regulile de aprovizionare prin cooperativă, vânzarea produselor membrilor prin/către cooperativă, executarea serviciilor oferite de cooperativă membrilor cooperatori, relațiile intercooperatiste, relațiile de natură social-culturală și caritate, etc.

Până la aprobarea în adunarea generală, proiectele regulamentelor se supun dezbaterii prealabile a membrilor cooperatori. După definitivare și aprobare, regulamentele devin obligatorii, după caz, pentru organele alese, persoanele executive, salariații cooperativei și membrii cooperatori.

Fiecare cooperativă își adopta, prin hotărâre, propriul regulament.

18. Facilitățile fiscale oferite de lege cooperativelor agricole și membrilor cooperatori

Prin modificările și completările aduse de Legea nr. 265/2020 – Legii nr. 566/2004 R, la articolul 76 se prevăd următoarele facilități fiscale, atât pentru cooperativele agricole cât și pentru membri cooperatori – persoane juridice și fizice:

– **Începând cu 1 ianuarie 2019** cooperativele agricole nu mai sunt considerate microîntreprinderi. Toate sunt plătitoare de impozit anual pe profit. De actualizat vectorul fiscal.

Cooperativele care au activitate de procesare a produselor agricole și/sau producția/comercializarea materialului genetic, sunt scutite în primii 5 ani, consecutivi, de la plata impozitului pe profit astfel:

a) *cele aflate în funcțiune*, începând cu luna următoare de la data intrării în vigoare a legii (265/2020), iar **cele nou înființate** începând cu luna următoare în care înregistrează cheltuieli aferente activităților specifice înscrise în actul constitutiv;

b) *profilul cooperativei să fie*: de procesare a produselor agricole; producția/comercializarea materialului genetic; activitate de creștere sau activitate de reproducție.

Cooperativele prevăzute la art. 6 lit. b)-e) din legea nr. 566/2004, care au realizat o cifră de afaceri anuală netă de până la 10.000.000 euro la 31 decembrie a anului calendaristic precedent, sunt scutite, în primii 5 ani, consecutivi, de la plata impozitului anual pe profit; condițiile de sta-diu – aflate în funcțiune ori nou înființate, fiind aceleași ca la punctul 2).

Cooperativele și membrii cooperatori beneficiază permanent de scuti-tiri fiscale astfel:

– **De plata impozitului pentru clădirile și terenurile aflate în pa-trimoniul cooperativei**, utilizate pentru prestarea de servicii către membri cooperatori (începând cu anul 2021)

– **De la plata impozitului pe veniturile realizate de membri coo-peratori** – persoanele juridice microîntreprinderi și de la plata impozi-tului pe norma de venit – persoane fizice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, proporțional cu va-loarea producției valorificate prin/către cooperativa agricolă.

În evidența contabilă a membrilor cooperatori, **persoane juridice microîntreprinderi**, se evidențiază distinct producția vândută (facturată) prin/către cooperativă.

Pentru a evidenția producția valorificată prin/către cooperativă, membrul cooperator va proceda la deschiderea, în cadrul contului 7017 „*Venituri din valorificarea producției agricole*”, a contului analitic 7017.1.xxxx „*Venituri din valorificarea producției prin cooperativă XYZ*” iar în cadrul contului 411 „*Clienți*”, a analiticului 411.1.xxxx „*Cooperativa XYZ*”. Scutirea de impozit este echivalentă cu suma rezultată din valoarea producției valorificate prin/către cooperativă – rulajul creditor al analiticului 7017.1, înmulțită cu cota de impozitare pe venituri, corespunzătoare.

La declarația care reflectă scutirea se atașează un proces verbal de punctaj între cooperativă și membrul cooperator, în care se reflectă rulajul luat în calculul perioadei de raportare.

Pentru **membrii cooperatori persoane fizice autorizate**, a fost emisă HG nr. 30/2019 – privind adoptarea *Metodologiilor de calcul pentru stabilirea normelor de venit utilizate la impunerea veniturilor din activitatea agricolă*, precum și a Metodologia de calcul a reducerii normei de venit pentru aplicarea prevederilor referitoare la scutirea de la plată impozitului pe venit prevăzută în Legea nr. 566/2004R. Aici se găsesc exemple concrete referitoare la reducerea normei de venit în domeniul producției vegetale și animale valorificate prin/către cooperativă.

– **De la plata impozitului pe clădirile și terenurile** deținute de membrii cooperatori, utilizate pentru obținerea producției valorificate în anul anterior prin/către cooperativă.

Condiții:

– *clădirile* să aibă destinație agricolă și să fie în patrimoniul membrului cooperator: magazii, silozuri, pătule, depozite furaje, barăci, magazii, șoproane, cabane, grajduri zootehnice, padocuri, eleștee, bazine, depozite îngrășăminte, ateliere, sere, solarii, răsadnițe, ciperării, etc.

– *terenurile* să aibă destinație agricolă, să fie în patrimoniul membrului cooperator și să fie utilizate de către membrul cooperator în scopul producției valorificate prin/către cooperativă. Terenurile în arendă nu se iau în calcul, acestea aflându-se în proprietatea arendatorului.

– *în ambele cazuri*, valoarea producției valorificate prin/către cooperativă să fie de peste 50% din totalul valorii producției obținute de membrul cooperator în anul anterior. Se are în vedere rulajul evidențiat

în conturile analitice 401.1. xxxx – de la cooperativă (partea fără tva) și contul 7017.1 xxxx – împreună cu datele din conturile de înregistrare a producției obținute în evidențele membrului cooperador.

Prin Ordinul comun MADR nr. 203/28.02.2019, MF nr. 2.287/30.05.2019 și MDRAP nr. 1.809/28.05.2019 – Monitorul Oficial nr. 491/18.06.2019, sunt stabilite criteriile și procedurile de urmat în vederea obținerii acestor facilități fiscale. Acestui ordin i-a urmat Ordinul comun MADR/MF/MDRAP nr. 190/1157/1460/12.08.2021 – Monitorul Oficial nr. 1039/01.11.2021 care aduce unele precizări cu privire la perioada de scutire, evidențierea și raportarea obligatorie a impozitului pe profit scutit și modul de informare a ANAF asupra perioadei de scutire.

– **De la plata impozitului pe veniturile încasate de membrii cooperadori** pentru terenurile arendate cooperativei agricole, cu condiția existenței contractelor de arendare.

– *Scutirea cooperativei de la plata impozitului pe profit* –

Despre condițiile scutirii cooperativei de la plata impozitului pe profit am făcut referiri la începutul acestui capitol, indicând și cele două ordine comune ale MADR/MF/MDRAP.

Potrivit Ordinului comun nr. 190/12.08.2021 – art.1, alin. (5), lit. a) și b), cooperativele care beneficiază de scutirea de la plată a impozitului pe profit au obligația să informeze organul fiscal competent prin transmiterea unei „Înștiințări privind aplicarea/suspendarea/încetarea aplicării regimului de scutire de la plata impozitului pe profit” astfel:

– până la 31 martie inclusiv a anului pentru care se aplică scutirea, ori după caz, suspendarea scutirii ca urmare a depășirii plafonului sau încetarea scutirii după al cincilea an al perioadei de scutire, în cazul cooperativelor existente;

– în termen de 30 de zile de la data înregistrării la Oficiul registrului comerțului, în cazul în care se comunică începerea aplicării scutirii sau până la 31 martie inclusiv a anului următor celui de-al cincilea an, atunci când se comunică încetarea aplicării scutirii, în cazul cooperativelor nou înființate.

Modelul *Înștiințării* se află publicat în M.OF. nr. 1039/01.11.2021 și pe site-ul MFP.

Pe toată perioada scutirii cooperativei, cuantumul impozitului pe profit se evidențiază atât în Registrul fiscal, Bilanțul contabil, cât și în Declarația privind impozitul pe profit (101)/Declarația privind

obligățiile de plată la bugetul de stat (100), completându-se rândul „scutiri”. Numai așa, raportările financiare către ANAF sunt concordante. În acest sens, a se vedea și prevederile Ordinului comun MADR/MFP/MDRAP nr. 190/1157/1460/12.08.2021 – art.1 lit c).

18.1) În perioada scutirii, cheltuiala anuală cu impozitul pe profit se înregistrează normal, conform normelor contabilității, fără a se vira la bugetul statului:

$$\begin{array}{rcl} 691 & = & 441 \\ \text{„Cheltuieli cu impozitul} & & \text{„Impozit pe profit/venit”} \\ \text{pe profit”} & & \text{– analitic: Impozitul pe profit} \\ & & \text{scutit anul...} \end{array}$$

Evidența, pe ani, servește pentru a urmări sumele respective să nu fie achitate până la expirarea perioadei de scutire (5 ani consecutivi).

Legea nr. 566/2004 prevede că în caz de faliment/dizolvare a cooperativei înainte de expirarea perioadei primilor 5 ani în care se aplică scutirea de impozit pe profit, acesta se recalculează și se datorează bugetului! De aceea trebuie evidențiat, statistic, în registrul fiscal, în bilanț și în declarația de impozit.

18.2) La finele exercițiului fiscal în care a expirat dreptul legal de aplicare a scutirilor de impozit pe profit, conform normelor contabilității – OMFP nr. 1802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale, funcțiunea debitoare a contului 441 „*Impozit pe profit/venit*”, anulăm obligația față de buget, prin operațiunea:

$$\begin{array}{rcl} 441 & = & 7588 \\ \text{„Impozit pe profit/venit”} & & \text{„Alte venituri din exploatare”} \\ \text{– analiticele: Anul 1 + Anul 2 +} & & \\ \text{Anul 3 + Anul 4 + Anul 5} & & \end{array}$$

Concomitent, s-a depus la organul fiscal „*Înștiințarea privind încetarea aplicării regimului de scutire de la plată impozitului pe profit pentru cooperativele agricole*” (vezi Ordinul comun nr.190/2021).

În perioada dizolvării se va proceda la recalcularea impozitului anual pe profit aferent anilor precedenți de scutire, în sensul că se vor întocmi Declarații privind impozitul pe profit (101) rectificative, anulându-se scutirile calculate anterior, pentru fiecare an în parte, acestea devenind exigibile, adică datorii certe care trebuie achitate bugetului statului. Evident, acestora li se vor adăuga majorări/penalizări calculate de ANAF.

Membrul asociat **NU** este îndreptățit să beneficieze de facilitățile fiscale oferite de lege, ori să primească adeverință de membru în vederea accesării de fonduri europene, întrucât nedepunând capital social nu este membru, nu este legat juridic de cooperativă, iar prin consecință, nu are drepturile conferite membrului fondatori și acționar.

– Alte facilități/avantaje fiscale ale cooperativei agricole –

În cazul în care cooperativa este atestată/recunoscută și ca **Grup de Producători** – în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 37/14 iulie 2005 R și ale legii nr. 566/2004 R iar membrii cooperatori respectă întocmai condițiile anuale de vânzare prin/către cooperativă, aceasta este îndreptățită să încaseze anual „*sprijinul financiar*” de la bugetul MADAR.

În contabilitatea cooperativei, *Sprijinul/ajutorul financiar* încasat ulterior depunerii *Raportului de execuție* și a *Cererii de plată* la OJFIR, se înregistrează astfel:

– sprijinul care urmează a fi încasat în urma depunerii Cererii de plată:

4451	=	7411
„Subvenții guvernamentale”		„Venituri din subvenții de exploatare aferente cifrei de afaceri”

– sprijinul financiar încasat efectiv în bancă:

5121	=	4451
„Conturi la bănci în lei”		„Subvenții guvernamentale”

Scutirea de la plata impozitului reinvestit. Cooperativele care au depășit perioada de scutire de la plata impozitului pe profit, pot beneficia de scutirea impozitului pentru profitul reinvestit, conform prevederilor Codului Fiscal și ale HG nr. 421/20.05.2014 actualizat. Scutirea se aplică pentru achizițiile de *echipamente tehnologice – mașini, utilaje și instalații de lucru precum și calculatoare + echipamentele necesare, mașinile și aparatele de casă, de control și facturare*.

Exemple de calcul se găsesc în HG nr. 421/2014. Sumele scutite se alocă la „*rezerve din profitul reinvestit*”, prin formula contabilă:

$$129 = 1068$$

Subvenții de exploatare pe hectar/animale. Aceste subvenții au fost tratate din punct de vedere contabil în cadrul temei nr.13 – „*registru bunurilor aduse în folosința cooperativei agricole*”.

Subvenții pentru angajarea unor categorii de salariați. În mod constant sau periodic, prin diferite acte normative, sunt acordate facilități fiscale angajatorilor, în cazul nostru cooperativei agricole – angajarea tinerilor absolvenți, șomerilor, persoanelor cu risc de marginalizare socială, ucenici și stagiați etc. La încasare, aceste indemnizații, sunt înregistrate de cooperativă la venituri.

Reduceri de impozit pentru creșterea capitalului. Conform OUG nr. 153/3 septembrie 2020, persoanele juridice cărora în perioada 2021-2026 le-a crescut capitalul propriu, beneficiază anual de o reducere a impozitului pe profit în limita cotelor prevăzute de aceasta. De precizat, că indicatorul „*capital social*”, luat în calcul, trebuie să fie de cel puțin 50% vărsat. Reducerea respectivă se evidențiază în contabilitatea cooperativei, în declarația anuală și în situațiile financiare de sfârșit de an. În perioada celor 5 ani de scutire, cooperativa nu aplică prevederile ordonanței nr. 153/2020.

În accepțiunea ordonanței, „capitalul propriu” este format din totalul soldurilor creditoare ale conturilor: *capital social vărsat, rezerve statutare legale, alte rezerve din profit, soldul creditor al rezultatului net reportat (nerepartizat) la finele anului, comparat cu soldurile acelorași conturi la 31 decembrie 2020.*

– înregistrarea impozitului pe profit datorat:

691	=	441
„Cheltuieli cu impozitul pe profit”		„Impozitul pe profit/venit”

– înregistrarea reducerii cf. OUG 153/2020:

441	=	7588
„Impozitul pe profit/venit”		„Alte venituri din exploatare”

19. Act constitutiv și Statut – modele, actualizate la 01 februarie 2021 pentru o cooperativă agricolă de gradul II

ACT CONSTITUTIV

Art.1. Astăzi ... 2021, cei ... membri fondatori,

1. S.C. SRL. – fermier activ, cond exploatație agricolă RO ..., cu sediul social în satul ..., comuna ..., județul ..., având c.u.i..., înregistrată la ORC sub nr. J... /... /..., CUI..., reprezentată conform Hotărârii nr. 1/05.06. 2021, prin ..., cetățean roman, cu domiciliul în sat ... comuna ..., Județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ... capital social subscris și vărsat în întregime în bani = ... lei – Foaie vărsământ/OP nr. ... /..., reprezentând ... părți sociale a câte ... lei fiecare.

2. - fermier activ, cod exploatație agricolă RO..., cetățean roman, cu domiciliul în ... str. ... nr. ..., bloc ... sc. ..., etaj ..., apt. ... legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ..., capital social subscris și vărsat în întregime în bani = ... lei – Foaie vărsământ/OP nr... /..., reprezentând ... părți sociale a câte ... lei fiecare.

3. – fermier activ având cod unic de înregistrare ..., cetățean roman, cu domiciliul în sat ... comuna ..., județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ..., capital social ... etc.

4. PFA – fermier activ, cod exploatație agricolă RO ..., cu sediul social în satul ..., comuna ..., județul ..., înregistrată la ORC sub F... /... /..., CUI..., reprezentată conform Hotărârii nr... din... 2021, prin ..., cetățean roman, cu domiciliul în sat ..., comuna ..., județul ..., legitimată prin C.I. seria ... nr. ... având CNP ..., capital social ... etc. și

5. – fermier activ, cod exploatație agricolă RO..., cetățean roman, cu domiciliul în sat ..., comuna ..., județul ..., legitimat prin C.I. seria ... Nr. ..., având CNP ...; capital social ... etc.

semnatori ai acestui Act Constitutiv, consimțim înființarea, în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004 R, a **COOPERATIVĂ AGRICOLĂ**, denumită pe scurt, în continuare, „cooperativă”, cu sediul social în sat ..., comuna ..., județul ..., care va funcționa după principiile cooperatiste:

1. Asocierea voluntară
2. Control democratic al membrilor adică 1 om = 1 vot indiferent de capitalul cu care participă
3. Participarea membrilor prin investiții și capital
4. Autonomia și independența propriilor afaceri, fără influență din afară de orice natură ar fi, stat, politic sau alți investitori
5. Asigurarea educației și pregătirii membrilor și a conducerii cooperativei
6. Ajutorarea și deservirea membrilor cooperatori
7. Cooperarea dintre cooperativele agricole
8. Preocuparea pentru dezvoltarea durabilă a comunității locale

Art. 2. Zona de activitate a cooperativei este județul ... și întreg teritoriul țării. Cu aprobarea adunării generale și respectarea legislației în vigoare, cooperativa poate deschide puncte de lucru.

Art. 3. Cooperativa este de gradul ... și are forma juridică de „Cooperativă agricolă” constituită în baza L. Coop. Agricole nr. 566/2004R

Art. 4. Tipul cooperativei este „...).…………….” – art.6 lit. ... din Legea 566/2004R

Art. 5. Obiectul de activitate este:

a) activitatea principală:

– CAEN - ...

b) activități secundare:

– CAEN - ... etc.

Art. 6. Durata de funcționare a cooperativei este nedeterminată.

Art. 7. Numărul **membrilor Fondatori** este de ... care au subscris un capital social total de ... lei din care ... în bani și ... lei în natură. La data înființării cooperativei s-au vărsat în total ... lei din care în bani... lei și ... lei în natură, adică ... % din total. Numărul total al părților sociale este de ... având o valoare nominală de câte 10 lei.

Art. 8. Numărul membrilor cooperatori este nelimitat. În afară membrilor fondatori, la cooperativă pot adera și alții, devenind **membrii acționari**, care sunt de acord cu principiile din prezentul act constitutiv și cu statutul cooperativei. **Membrii asociați** sunt cei care nu subscriu la capitalul social dar care doresc să devină membrii acționari.

Art. 9. Organele de conducere ale cooperativei sunt: **adunarea generală ordinară** și **extraordinară** a membrilor cooperatori cu drept de vot, care au subscris și vărsat părțile sociale în conformitate cu statutul cooperativei, **consiliul de administrație** ales de adunarea generală a cooperatorilor, **directorul executiv** numit de consiliul de administrație și

cenzorii mandatați de adunarea generală. Toate organele de conducere, alese, ale cooperativei funcționează în baza statutului cooperativei și a Regulamentului de funcționare a organelor alese ale cooperativei.

Art. 10. Cooperativa organizează și ține registrele prevăzute de lege. Patrimoniul se gestionează în conformitate cu Legea contabilității, a hotărârilor proprii luate în adunarea generală și a regulamentelor de funcționare democratică a cooperativei. Anual se încheie situațiile financiare care se depun, prin grija administratorilor, la instituțiile de stat prevăzute de lege.

Art. 11. Mijloacele financiare ale cooperativei sunt formate din aportul la capitalul social, o parte din profitul rezultat anual, surse atrase din sistemul bancar, taxele de înscriere ale membrilor cooperatori acționari, donații, sponsorizări, subvenții, granturi, fonduri nerambursabile și alte mijloace financiare legale.

Art. 12. Fuziunea, divizarea, dizolvarea și lichidarea cooperativei se face în conformitate cu prevederile statutului și ale legilor speciale.

Art. 13. Cooperativa se poate asocia, cu aprobarea adunării generale extraordinare, la Uniunea de ramură specifică, poate deschide puncte de lucru, secții, reprezentante, agenții, filiale sau sucursale în alte localități ori se poate asocia la o cooperativă de gradul III.

Art. 14. Persoana împuternicită să desfășoare procedurile pentru dobândirea personalității juridice a **COOPERATIVĂ AGRICOLĂ**, este domnul ..., cu domiciliul în ..., comuna ..., județul ..., legitimat prin C.I seria ... nr. ..., având CNP ... Este în drept să ne reprezinte și să semneze pentru noi toate actele ce consideră necesare pentru dobândirea personalității juridice a cooperativei agricole – la bancă, avocat, ORC, etc.

Întocmit în 6 (șase) exemplare.

Membrii fondatori

1 2 3 4 5

(viza/semnătura, avocat)

STATUTUL

COOPERATIVA AGRICOLĂ

CAPITOLUL I – Denumirea, forma juridică, sediul și durata de funcționare

Art.1 Denumirea este **COOPERATIVĂ AGRICOLĂ**, de **gradul ...**, denumită pe scurt, în continuare, „Cooperativă”. În orice act, scrisoare sau publicație emanând de la cooperativă se va menționa sediul, numărul de înmatriculare de la ORC, codul fiscal și capitalul social.

Art. 2 Forma juridică este „Cooperativă Agricolă” înființată în baza legii 566/2004.R

Art. 3 Sediul cooperativei este în ..., comuna ..., județul ...

Art. 4 Durata de funcționare este de ... ani începând cu data înmatriculării la ORC.

CAPITOLUL II – Obiectul de activitate

Art. 5 Cooperativa desfășoară activități economice și comerciale, specifice obiectului sau de activitate, pe baza principiilor și relațiilor cooperatiste, urmărind:

- asigurarea condițiilor pentru obținerea avantajelor economice de către toți membri cooperatori;
- asigurarea cerințelor membrilor cooperatori în aprovizionarea cu mijloace necesare producției agricole;
- obținerea de bunuri agricole de origine animală și vegetală, conform standardelor de piață;
- realizare în comun a unor obiective de investiții, din fonduri proprii și fonduri nerambursabile;
- crearea de condiții pentru procesarea produselor agricole de origine animală și vegetală, la calitatea standardelor de piață și de consum;
- valorificarea producției realizate și participarea la schimburile economice intercooperatiste naționale și internaționale;
- dezvoltarea economico-socială a spațiului rural.

Art. 6. Tipul cooperativei este : „.....” – art. 6 lit. ...) din L.566/2004.R

Art. 7. Obiectul de activitate constă în;

a) activitatea principală:

- CAEN – ...

b) activități secundare:

– CAEN – ...

CAPITOLUL III – Capitalul social

Art. 8. Capitalul social total al cooperativei, subscris de membrii cooperatori fondatori, este de ... lei, din care în bani ... lei și ... lei în natură. La înființarea cooperativei s-a vărsat capital social total în suma de... lei din care ... lei în bani și ... lei în natură, adică ... % din totalul capitalului social subscris. Numărul părților sociale subscrise total este de... cu o valoare nominală de câte 10 lei. Numărul părților sociale vărsate la constituirea cooperativei este de ... cu o valoare nominală de câte 10 lei.

Repartizarea capitalului social subscris și vărsat de membrii **cooperatori fondatori** se prezintă astfel:

Nr.	Membrul coop.	Tip	Subscris		Vărsat		Pondere
			P.S	Valoare	P.S.	Valoare	%
1.	SC ... SRL	Fondator	200	2000	200	2000	...
	Etc.						
	Total cooperativă	...					100

Art. 9. Bunurile care se aduc în folosință cooperativei precum și terenurile de orice fel rămân în proprietatea membrilor cooperatori, cooperativa având dreptul de uzufruct. Cedarea folosinței bunurilor se face pe baza Acordului membrului cooperator avizat de UAT.

Art. 10. Majorarea sau reducerea capitalului se face cu aprobarea adunării generale a cooperatorilor, prin înscrierea de membri acționari sau, după caz, retragere. Hotărârile adunării generale privind majorarea sau reducerea de capital social se publică în Monitorul Oficial partea a IV-a, numai dacă acestea sunt mai mici/mari de 10% din capitalul social. Dacă reducerea sau majorarea capitalului social este mai mică de 10% se afișează la sediul cooperativei și se poate opera numai după 30 de zile de la data afișării. Majorarea de capital se poate face și prin noi subscrieri de capital ale membrilor cooperatori supuse aprobării adunării generale și publicării oficiale, după caz. La data înscrierii în cooperativă fiecare membru cooperator, fondator sau acționar, trebuie să verse cel puțin 30% din valoarea capitalului social subscris iar diferență în cel mult 12 luni de la înscriere.

Art. 11. Părțile sociale pot fi cesionate de regulă, între membrii cooperatori, donate și lăsate moștenire. Cesionarea și donarea părților sociale

persoanelor din afară cooperativei agricole se poate face numai cu aprobarea adunării generale și numai dacă cumpărătorul său dobânditorul, după caz, întrunește condițiile și solicită înscrierea în cooperativă.

Art. 12. Părțile sociale se restituie în caz de retragerea, decesul, excluderea unui cooperator sau în cazul dizolvării cooperativei.

CAPITOLUL IV – Membrii cooperatori

Art. 13. Cooperativa are trei categorii de membrii: fondatori, acționari și asociați. **Fondatorii** sunt cei care au înființat cooperativa. **Acționari** sunt cei care au aderat ulterior înființării cooperativei, iar **Asociați** sunt cei care nu subscriu capital social dar care doresc să devină membrii acționari.

Numărul membrilor cooperatori este nelimitat. Poate fi membru cooperator, în condițiile descrise mai sus, orice persoană care are capacitate deplină de exercițiu; este fermier activ; nu mai este membru al unei alte cooperative; împărtășește scopul comun; face o cerere de aderare; subscrie și plătește un număr de părți sociale; se angajează să respecte prevederile legale, actul constitutiv și statutul cooperativei; la data înscrierii varsă 30% din părțile sociale subscrise iar diferență în termen de cel mult 12 luni de la data înscrierii; achită taxa de înscriere stabilită de adunarea generală.

Art. 14. Cooperatorii au următoarele obligații și drepturi

Obligații:

- să fie fermier activ având cod unic de înregistrare sau mic agricultor;
- să verse la termenele stabilite valoarea părților sociale subscrise;
- să participe la adunările generale;
- să respecte hotărârile adunărilor generale și ale regulamentelor privind funcționarea democratică a cooperativei agricole;
- să nu fie membrii cooperatori și în alte cooperative concurente;
- să înștiințeze în scris eventualele conflicte de interese;
- să respecte principiile și valorile mișcării cooperatiste;
- să valorifice prin/către cooperativă, în proporția stabilită de adunarea generală, produsele obținute în exploatarea proprie;
- să participe la cofinanțarea necesară cooperativei în vederea realizării unor investiții comune;
- să acopere integral eventualele prejudicii cauzate cooperativei.

Drepturi:

- să aleagă și să fie aleși în organele de conducere ale cooperativei;
- să respecte prevederile actelor constitutive ale cooperativei;
- să primească dividendele repartizate din profitul anual realizat;

- să participe la activitatea cooperativei;
- să aibă acces la informații privind activitățile cooperativei;
- să se retragă din cooperativă;
- de a beneficia de facilități și servicii de la cooperativă.

Art. 15. Între cooperativă și membrul cooperatist pot exista următoarele categorii de relații:

- patrimoniale, în funcție de numărul părților sociale deținute;
- de muncă, în cazul în care membrul cooperatist încheie cu cooperativa agricolă un contract de muncă, în condițiile legii;
- comerciale, pentru livrarea de produse și servicii efectuate de membrul cooperatist pentru cooperativa agricolă, în calitate de agent economic independent și de către cooperativă membrilor săi.

Contractele dintre cooperativă și membrii cooperatisti se încheie pe minimum 3 ani.

Contravaloarea activităților economice desfășurate în baza relațiilor cooperatiste se atribuie membrului cooperatist de către cooperativa agricolă.

Membrii cooperatisti nu sunt obligați să presteze muncă în cadrul cooperativei agricole.

Producția membrilor cooperatisti, obținută în exploatarea agricole proprii, va fi valorificată prin/către cooperativă, în proporție de cel puțin 50% din totalul producției anuale comercializate de aceștia. Nerespectarea acestei condiții timp de cel mult ... ani din ultimii 3, constituie motiv de excludere din cooperativă.

Cooperativa poate achiziționa produse de la nonmembri numai în proporție de până la 30% din cifra de afaceri aferentă acestor operațiuni. Sunt exceptate achizițiile intercooperatiste.

Membrii cooperatisti, specialiștii și alte persoane pot fi angajați în cooperativa agricolă pe bază de contract de muncă, în condițiile prevăzute de lege, statut și regulamentele privind funcționarea cooperativei agricole.

Art. 16. Răspunderea membrilor cooperatisti se limitează la numărul de părți sociale subscrise.

Membrii cooperatisti răspund material integral pentru eventualele prejudicii cauzate cooperativei.

Art. 17. Calitatea de membru cooperatist încetează prin retragere, excludere, deces sau dizolvarea cooperativei agricole.

Art. 18. Retragera din cooperativă se poate face la cererea scrisă aprobată de adunarea generală, dar nu mai devreme de un an de la înscriere, iar drepturile convenite se achită, la cerere, în 3 luni de la încheierea situației financiare anuale aprobate de adunarea generală.

Art. 19. Excluderea unui membru cooperador se face cu aprobarea adunării generale în cazul în care acesta a încălcat principiile din actul constitutiv, prevederile statutare, hotărârile adunărilor generale sau ale regulamentului funcționării democratice a cooperativei.

Drepturile se eliberează în condițiile art. 18 din statut dar numai după ce au fost scăzute obligațiile cooperadorului față de cooperativă.

CAPITOLUL V – Organele de conducere și control ale cooperativei

a) Adunarea generală

Art. 20. Adunarea generală este constituită din membrii fondatori și membrii acționari, care s-au înscris ulterior în cooperativă. Fiecare membru are dreptul la un vot indiferent de capitalul și numărul părților sociale deținute. Un membru cooperador nu poate primi procura de reprezentare în adunarea generală doar de la un alt membru cooperador.

Art. 21. Adunarea generală ordinară a cooperativei se întrunește cel puțin o dată pe an și obligatoriu în primele 3 luni de la expirarea exercițiului financiar anual anterior. Adunarea generală ordinară se **convoacă**, prin mijloace electronice, prin afișaj la sediul cooperativei sau prin corespondență scrisă, de consiliul de administrație sau la cererea motivată a 2/3 din numărul membrilor cooperadori, cu 15 zile înainte și este statutară dacă sunt prezenți 2/3 din numărul membrilor cu drept de vot. Votul este exprimat valabil dacă este luat cu majoritate simplă din numărul celor prezenți.

Adunarea generală ordinară are următoarele atribuții:

- aprobă situațiile financiare anuale, bilanțul contabil, rapoartele cenzorilor, bugetul de venituri și cheltuieli, aproba planurile de investiții și de dezvoltare finanțate atât din fonduri proprii, împrumutate, leasing sau nerambursabile, repartizează profitul net sau modul de acoperire a pierderilor, aprobă împrumuturile de la bănci, aprobă scăderea de gestiune a consiliului de administrație;
- aprobă structura organizatorică și funcțiile de conducere, condițiile de numire, revocare sau demitere a persoanelor cu funcții de conducere, precum și limitele în care acestea își exercita atribuțiile; aprobă fișa postului pentru directorul executiv;
- aprobă Metodologia generală de întocmire a registrelor cooperativei;
- aprobă indemnizațiile președintelui, membrilor consiliului de administrație și ale cenzorilor;
- aprobă și modifica statutul cooperativei;

- dezbate și hotărăște asupra contestațiilor formulate de membrii excluși precum și ale celor cărora li s-a respins înscrierea în cooperativă;
- aprobă cesiunea de părți sociale între membrii și între membrii și persoane din afară;
- alege reprezentanții delegați la adunările generale ale uniunii de ramură, federației uniunilor de ramură și cooperativelor de gradul III;
- aprobă constituirea sau majorarea cotei minime de rezervă precum și modul de utilizare a rezervei statutare;
- aprobă bugetul alocat acțiunilor sociale, culturale, sportive și de caritate;
- alege sau revoca organele de conducere și cenzorii;
- aprobă angajarea unui controlor/auditor extern care să exercite controlul/auditul asupra întregii activități a cooperativei; dezbate Raportul de control/audit care i s-a adresat;
- aprobă cuantumul taxei de înscriere în cooperativă și al contribuțiilor anuale ale membrilor cooperatori, specifice cooperativei;
- aprobă regulamentele funcționării democratice a cooperativei – Regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei, Regulamentul intern și Regulamentul relațiilor dintre cooperativă și membrii cooperatori.

Art. 22. Adunarea generală extraordinară a cooperativei se întrunește ori de câte ori este necesar a se lua o hotărâre pentru:

- mutarea sediului cooperativei;
- prelungirea duratei de funcționare; schimbarea/completarea obiectului de activitate al cooperativei;
- majorarea capitalului social;
- reducerea capitalului social sau reîntregirea lui;
- fuziunea cu alte cooperative agricole sau divizarea;
- dizolvarea și lichidarea;
- schimbarea tipului de cooperativă ori a denumirii acesteia;
- majorarea valorii nominale a părților sociale;
- aprobă cotele de participare a membrilor cooperatori la constituirea părții de cofinanțare necesare cooperativei pentru realizarea obiectivelor de investiții din fonduri nerambursabile;
- înființarea sau desființarea de filiale, agenții, sucursale, reprezentante, secții, puncte de lucru și de sedii secundare, cu respectarea legii;
- ipotecarea, gajarea sau înstrăinarea imobilizărilor corporale ale Cooperativei conform legilor economiei de piață;
- aprobarea încheierii contractelor de asociere cu alte persoane juridice și fizice;

- aprobă participarea cooperativei la constituirea de capital social la alte persoane juridice, inclusiv la constituirea cooperativei de gradul III și asocierea la uniunea de ramură;
- emisiunea de obligațiuni cooperatiste;
- aprobarea înscrierii de noi membri și excluderea din cooperativă conform procedurilor prevăzute în Regulamentul funcționării democratice a cooperativei agricole.

Art. 23. Convocarea adunării generale extraordinare se face de consiliul de administrație, sau la cererea a 2/3 din numărul membrilor cooperatori, cu 15 zile înainte și este statutar constituită dacă participă 2/3 din numărul de membri. Votul este valabil exprimat dacă este luat cu majoritate simplă din numărul celor prezenți.

În cazul neîntrunirii cvorumului adunării generale ordinare sau extraordinare aceasta se convoacă pentru o altă dată care nu poate fi mai îndepărtată de 5 zile de la prima convocare. În acest caz lucrările se desfășoară indiferent de cvorumul atins iar hotărârile sunt valabile dacă sunt luate cu majoritatea simplă a celor prezenți. Convocarea se poate face prin mijloace electronice, afișaj la sediul cooperativei sau prin corespondență scrisă.

b) Consiliul de administrație

Art. 24. Consiliul de administrație, este format din ... membri aleși prin vot secret de adunarea generală ordinară.

Cu excepția primilor membri ai consiliului de administrație, mandatați la înființarea cooperativei, candidații pentru consiliul de administrație trebuie să aibă o vechime de cel puțin 2 ani în cooperativă, să verse integral capitalul social subscris la zi și să nu se afle într-una dintre stările de incompatibilitate prevăzute de Legea nr. 566/2004R.

Durata mandatului membrilor consiliului de administrație, inclusiv al președintelui, este de 4 ani, după care pot fi realeși dar nu mai mult de ... mandate.

Adunarea generală a membrilor fondatori a ales, pentru un mandat de 4 ani, primul Consiliu de Administrație, în următoarea componență:

1. – **președinte**, cetățean roman, cu domiciliul în sat ..., comuna ..., Județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ...
 2. – **vicepreședinte**, cetățean roman, cu domiciliul în ..., comuna..., județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ...
 3. – **membru**, cetățean roman, cu domiciliul în ... comuna ..., județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ...
- Etc., după caz...

Art. 25. Consiliul de administrație se întrunește lunar la convocarea președintelui. Consiliul de administrație adoptă decizii/hotărâri prin vot, în prezența a 2/3 din membrii săi.

Votul se ia cu majoritate plus unul dintre membrii statutar prezenți.

Art. 26. Consiliul de administrație, în calitate de administrator al cooperativei, are următoarele atribuțiuni:

- asigură respectarea statutului și ducerea la îndeplinire a hotărârilor adunării generale, stabilește modalitatea de convocare și convoacă adunările generale ordinare și extraordinare ale cooperativelor;
- prezintă spre aprobarea adunării generale programul anual de activitate economico-financiară, planul de investiții și bugetul de venituri și cheltuieli;
- analizează trimestrial activitatea economică și financiară a cooperativei;
- stabilește numărul și structura personalului angajat al cooperativei;
- angajează și demite directorul executiv;
- organizează acțiuni de cooperare cu alte cooperative, cu aprobarea adunării generale;
- fundamentează și propune spre aprobare adunării generale ordinele cotele de participare a membrilor cooperativelor la constituirea părții de cofinanțare a investițiilor realizate din fonduri nerambursabile;
- pune la dispoziția cenzorilor actele cooperativei;
- aprobă angajarea unui controlor/auditor extern pentru exercitarea controlului/auditului asupra unei lături/secvențe din activitatea cooperativei; dezbate Raportul de control/audit care i s-a adresat; organizează inventarierea generală a patrimoniului cooperativei;
- prezintă adunării generale raportul anual de activitate și raportul de gestiune;
- organizează licitațiile pentru inputuri și vânzarea produselor membrilor cooperativelor.

Art. 27. Membrii consiliului de administrație vor depune în termen de o lună de la alegere o garanție bănească ce nu poate fi mai mică de echivalentul a 10 părți sociale. În caz de nedepunere aceștia cad din drepturi. Membrii consiliului de administrație nu pot fi salariați ai cooperativei, ei primind o indemnizație stabilită de adunarea generală. La încetarea mandatului și cu aprobarea adunării generale garanția se poate restitui titularului.

c) Președintele Consiliului de administrație

Art. 28. Președintele consiliului de administrație are următoarele atribuțiuni:

- este de drept președintele cooperativei, fiind ales dintre membrii consiliului; conduce ședințele consiliului de administrație; nu este salariat al cooperativei dar poate fi remunerat cu o indemnizație, potrivit hotărârii adunării generale;

- pregătește materialele care vor fi dezbătute în ședințele consiliului de administrație;

- convoacă ședințele consiliului de administrație;

- îndeplinește orice alte atribuțiuni stabilite de adunarea generală și consiliul de administrație; asigură îndeplinirea hotărârilor adunărilor generale și ale consiliului de administrație;

- reprezintă cooperativa în relațiile cu terții, uniunea de ramură, bancă, autoritățile administrației locale și centrale ale statului, etc.

În cazul vacanței postului de președinte, atribuțiile acestuia sunt preluate de vicepreședintele cooperativei.

d) Directorul executiv

Art. 29. Directorul executiv se numește și se revoca de către consiliul de administrație și are calitatea de salariat al cooperativei. Conduce și coordonează activitățile zilnice tehnice de producție și financiare ale cooperativei. Duce la îndeplinire sarcinile consiliului de administrație și ale adunării generale, stabilite în fișa postului, poate reprezenta cooperativa în relațiile cu terții.

Art. 30. Administratorii răspund solidar față de cooperatori pentru:

- realizarea vărsămintelor efectuate de către membrii cooperatori;
- existența registrelor cerute de lege și ținerea corectă a acestora;
- existența reală a excedentului și modul de repartizare a acestuia;
- gospodărirea judicioasă și eficientă a patrimoniului cooperativei;
- îndeplinirea îndatoririlor pe care legea și actul constitutiv le impun;
- răspund solidar cu predecesorii lor dacă au cunoștință despre neregulile săvârșite de aceștia și nu informează cenzorii sau adunarea generală despre acestea.

e) Cenzorii

Art. 31. Cenzorii sunt mandatați și revocați de adunarea generală ordinară. Mandatul este de 4 ani.

Cenzorii sunt mandatați cu votul a jumătate plus unul din numărul statutar al membrilor prezenți la adunare.

Se aleg 1 până la 3 cenzori titulari și 1 până la 3 supleanți. Cel puțin unul să fie expert contabil, contabil autorizat sau persoană juridică, membre ale CECCAR.

Primul cenzor, mandatat pe timp de 4 ani, este ..., domiciliat ... în ... strada ..., județul ..., legitimat prin C.I seria ... nr. ..., având CNP ...,

membru al Filialei CECCAR ..., carnet nr. ... (dacă se mandatează trei cenzori, se înscriu datele tuturor).

Art. 32. Atribuții: examinează registrele cooperativei; supraveghează și verifică gestiunile cooperativei; verifică situațiile financiare anuale; controlează inopinat casieria cooperativei; verifică situația părților sociale; verifică întrunirea cvorumului la adunările generale; supraveghează operațiunile de lichidare, participa la adunările generale și la ședințele administratorilor; verifică depunerea garanțiilor. Constatările sunt consemnate în registrul cenzorilor iar rapoartele/informările cenzorilor se supun dezbaterii adunării generale.

Art. 33. Cenzorii vor depune o garanție de $\frac{1}{2}$ din garanția administratorilor în termen de o lună de la alegerea lor. Au dreptul la o indemnizație lunară stabilită de adunarea generală.

Cenzorii răspund de modul în care își exercita mandatul, fiind responsabili pentru erorile personale comise. Răspund civil și pentru delictele comise de membrii consiliului de administrație, dacă au aflat acest lucru și nu au informat adunarea generală.

În cazul în care se vacantează un post din comisia de cenzori, acesta este înlocuit de cenzorul supleant, în ordinea în care au fost aprobați de adunarea generală.

CAPITOLUL VI – Registrele, mijloacele bănești și patrimoniul cooperativei

Art. 34. Pe lângă evidențele prevăzute de lege, cooperativa va ține și următoarele registre:

- registrul-inventar;
- registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale;
- registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei;
- registrul ședințelor adunărilor generale ordinare;
- registrul adunărilor generale extraordinare;
- registrul ședințelor consiliului de administrație;
- registrul constatărilor făcute de cenzori.

Registrele cooperativei, numerotate și sigilate, se vizează anual de către cenzorii aflați în mandat. Modul de completare, gestionare și arhivare este prevăzut în *Metodologia completării registrelor cooperativei*, aprobată prin hotărâre de adunarea generală.

Art. 35. Situațiile financiare anuale și bilanțul contabil, după aprobarea în adunarea generală, se depun la Administrația financiară împreună cu raportul cenzorilor și procesul verbal al adunării generale.

Art. 36. Mijloacele financiare ale cooperativei sunt formate din:
– aportul la capitalul social;

- o parte din profitul rezultat din activitate;
- surse atrase din sistemul financiar bancar;
- taxele de înscriere ale membrilor cooperatori acționari; contribuțiile anuale ale membrilor cooperatori funcție de specificul cooperativei, aprobate prin Hotărârea a adunării generale ordinare;
- donații și sponsorizări;
- subvenții; granturi; fonduri nerambursabile, discounturi și alte mijloace financiare legale.

Art. 37. Proprietatea cooperativei se compune dintr-o parte divizibilă și o parte indivizibilă. Partea indivizibilă se poate împărți membrilor cooperatori în caz de dizolvare și lichidare.

Art. 38. Profitul cooperativei se repartizează în fiecare an, prin hotărâre a adunării generale, astfel:

- 5% pentru rezervă legală până la acoperirea cotei de 20% din capitalul social;
- ... % pentru sporirea rezervelor proprii de finanțare;
- ... % pentru acțiuni social-culturale, sportive și de caritate;
- ... % ca dividende membrilor cooperatori, în funcție fie de numărul părților sociale, al ponderii în cifra anuală de afaceri a cooperativei sau a cotei terenurilor și a altor bunuri aduse în folosință cooperativei;
- 20% pentru membrii cooperatori asociați; repartiția individuală făcându-se proporțional cu participarea fiecăruia la realizarea cifrei de afaceri anuale a cooperativei, din această sursă.

Cooperativa și membrii cooperatori beneficiază de facilitățile fiscale stabilite în Legea nr. 566/2004.R.

CAPITOLUL VII – Fuziunea, divizarea, dizolvarea și lichidarea

Art. 39. Fuziunea, divizarea, dizolvarea sau lichidarea cooperativei se aprobă de adunarea generală.

Fuziunea se face prin absorbția de către o altă cooperativă sau prin contopirea a două sau mai multe cooperative.

Divizarea poate fi totală sau parțială și poate avea loc prin împărțirea patrimoniului net sau desprinderea prin transmiterea unei părți din patrimoniu către alte cooperative.

Dizolvarea se face ca efect al fuziunii sau divizării. Dizolvarea se mai poate face și în situațiile în care:

- nu se mai poate realiza obiectul de activitate;
- capitalul social se diminuează sub 50% din cel de la constituire;
- reducerea numărului de cooperatori sub numărul minim stabilit de lege;
- nu s-au ținut adunările generale timp de 2 ani;

- falimentul cooperativei;
- imposibilitatea alegerii organelor de conducere;
- cooperativa nu și-a depus situațiile financiare anuale precum și raportările contabile la unitățile Ministerului Finanțelor, dacă perioada de raportare depășește 2 ani de la data înmatriculării cooperativei la ORC;
- cooperativa nu mai este cooperativă activă și nu și-a reluat activitatea după perioada de inactivitate temporară.

În cazul lichidării, după achitarea datoriilor și restituirii părților sociale, activul rămas se repartizează de către cooperativă membrilor săi, proporțional cu valoarea părților sociale.

CAPITOLUL VIII – Alte prevederi

Art. 40. Cooperativă se poate asocia, cu aprobarea adunării generale extraordinare, la Uniunea de ramură specifică, federațiile de marketing, federațiile de asigurare mutuală precum și în cooperative de gradul III.

Art. 41. Cu aprobarea adunării generale extraordinare cooperativa poate deschide puncte de lucru, secții, reprezentante, agenții, filiale sau sucursale în alte localități cu respectarea prevederilor legale. Eventualele litigii ale cooperativei, dacă nu se rezolvă pe cale amiabilă, sunt de competența instanțelor românești.

Art. 42. Cooperativa agricolă și membrii săi nu se încadrează în categoria întreprinderilor afiliate. Cooperativa și membrii cooperatori beneficiază de facilitățile fiscale stabilite de lege.

Art. 43. Prevederile prezentului statut se completează cu dispozițiile legii 566/2004, ale altor acte normative precum și ale celor prevăzute în Regulamentul intern al cooperativei, Regulamentul funcționării organelor alese ale cooperativei și Regulamentul relațiilor dintre cooperativă și membrii cooperatori.

Art. 44. Persoana împuternicită să desfășoare procedurile pentru dobândirea personalității juridice a ... **COOPERATIVĂ AGRICOLĂ**, este d-l. ..., cetățean roman, cu domiciliul în ..., județul ..., legitimat prin C.I. seria ... nr. ..., având CNP ... Este în drept să ne reprezinte și să semneze pentru noi toate actele ce consideră necesare pentru dobândirea personalității juridice a cooperativei agricole – la bancă, avocat, ORC, etc.

Întocmit în 5 (cinci) exemplare.

Membrii fondatori,

1 2 3 4 5

(vizat, avocat...)

(model hotărâre aderare persoana juridică)

SC ...

Loc. ... Com. ...

Județul ...

HOTĂRÂREA

Nr. ... /... /...

Noi, ..., asociat și administrator al ... SRL, fermier activ, cod exploatație agricolă RO ..., cu sediul social în sat ... comuna ... județul ..., J... /... /... CUI ..., în conformitate cu prerogativele conferite de Actul constitutiv propriu, în baza Legii cooperăției agricole nr. 566/2004R, a legii nr. 31/1990 și în interesul economic al firmei,

HOTĂRÂM

Art. 1. Participarea firmei, ca membru fondator – art 9, al b) din legea nr.566/2004R, la constituirea/fondarea ... COOPERATIVĂ AGRICOLĂ cu sediul social în satul ... comuna ... județul ...

Art. 2. Participarea la capitalul social al cooperativei cu suma de ... lei, în bani, reprezentând ... părți sociale a câte 10 lei fiecare.

Art. 3. Declarăm pe proprie răspundere că firma nu mai este membru cooperativ într-o altă cooperativă agricolă de același profil. Am luat cunoștință de prevederile Actului constitutiv și ale Statutului cooperativei, pe care le vom respecta.

Art. 4. Mandatam pe d-l. ..., cetățean roman, cu domiciliul în sat ... comuna ... județul ..., legitimat prin CI seria TR nr. ..., având CNP ..., să reprezinte firma la adunarea generală de constituire a Cooperativei și să semneze Actul de constituire și Statutul acesteia, inclusiv să fie ales în organele de conducere. Mandatarea este cu caracter permanent.

Asociat unic/administrator,

...

Notă: Aceeași formulare se uzitează și în cazul înscrierii membrilor cooperatori acționari.

(model)

DECLARAȚIE

Subsemnatul, ..., cetățean roman, domiciliat în ..., județul Teleorman, posesor al CI seria ... nr. ... CNP ..., cunoscând prevederile art. 326 Cod penal privind falsul în declarații, Declar pe proprie răspundere următoarele:

Îndeplinesc condițiile legale prevăzute de legea nr. 566/2004R privind cooperăția agricolă, pentru deținerea și exercitarea calității de **membru** (după caz, fondator sau acționar) al ... – Cooperativa Agricolă cu sediul social în ... județul ...

(în cazul reprezentării unei persoane juridice se adăugă cuvintele „*ca reprezentat/mandatar al SC... SRL*”)

În acest sens, declar că nu am antecedente penale și nu sunt înscris în evidențele cazierului fiscal și că mi s-au adus la cunoștință prevederile art. 16 alin (4) din legea nr. 566/2004 R privind cooperăția agricolă potrivit căruia „nu pot fi membri fondatori persoanele care, potrivit legii sunt incapabile ori au fost condamnate pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism, republicată, sau pentru infracțiunile prevăzute de legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare“, precum și prevederile art. 143-145 din legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

Totodată mai declar că nu sunt membru cooperador într-o altă cooperativă agricolă concurentă și că am luat cunoștință de statutul cooperativei și de Regulamentul funcționării democratice a cooperativei, ale căror prevederi mă oblig să le respect.

(în cazul persoanei juridice se face mențiunea: declar că „*firma pe care o reprezint nu este membră într-o altă cooperativă agricolă concurentă...*”)

Dau prezenta declarație pentru a fi depusă la Cooperativa, Oficiul Registrului Comerțului, precum și la alte instituții interesate.

Data ...202...

Declarant,

Bibliografie

1. Legea nr. 566/2004R – privind cooperația agricolă
2. Legea nr. 21/2019 – pentru modificarea și completarea Legii nr. 566/2004 – privind cooperația agricolă
3. Legea nr. 265/2020 – pentru modificarea și completarea Legii nr. 566/2004R privind cooperația agricolă
4. H.G. nr. 30/2019 – pentru adoptarea Metodologiilor de calcul pentru stabilirea normelor de venit utilizate la impunerea veniturilor din activități agricole
5. Ordinul comun MADR, MF și MDRAP nr. 203/2287/1809/2019 pentru aplicarea criteriilor potrivit cărora membri cooperatori beneficiază de scutirile prevăzute la art. 76 alin (1) lit. e) din Legea cooperației agricole nr. 566/2004.
6. Ordinul MFP nr. 1802/2014 – pentru aplicarea Reglementarilor contabile privind situațiile financiare anuale
7. Ordinul comun MADR/MF/MDRAP nr. 190/12.08.2021 pentru stabilirea criteriilor și modalităților potrivit cărora membrii cooperatori și cooperativele agricole beneficiază de scutirile prevăzute la art.76 din Legea cooperației agricole nr. 566/2004R.
8. Legea nr. 6/5 ianuarie 2021 pentru modificarea art. 3 alin (3) din Legea cooperației agricole nr. 566/2004 R
9. Ec. dr. Cristian Marinescu – Tratatul fiscal și contabil al reducerilor comerciale și financiare/RFPC nr. 5/2017
10. Șchiopu C. Paul – Tipologia și funcționarea noilor cooperative agricole, 2008
11. Șchiopu C. Paul – Relațiile cooperativei agricole cu membri săi, 2010
12. Șchiopu C. Paul – Documentarul cooperației „2012 – Anul Internațional al Cooperației”, 2013
13. Șchiopu C. Paul – Ghidul facilităților fiscale oferite de lege cooperativele agricole și membrilor cooperatori, 2020
14. Șchiopu C. Paul – Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole, 2021
15. Șchiopu C. Paul – Metodologia generală a completării registrelor cooperativei agricole + Controlul/auditul cooperativei agricole, 2021
16. Colecția ziarului „Cooperatorul agricol” – numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7.

LISTA lucrărilor publicate de autor în sprijinul cooperativelor agricole

1. Sistemul tehnic-operativ și contabil al cooperativelor agricole, 2007
2. Evidența tehnică și contabilitatea simplă a fermierului, 2008
3. Tipologia și funcționarea noilor cooperative agricole, 2008
4. Relațiile cooperativei cu membrii săi, 2010
5. Ziarul „*Cooperatorul agricol*” – fondat în 2008 (au apărut la zi 7 numere)
6. Organizarea Expoziției documentare „2012 – Anul Internațional al Cooperăției”, 15 mai 2012, în Alexandria
7. Actele constitutive și statutele cooperației agricole – îndrumar, 2013
8. Documentarul cooperației agricole, 2013
9. Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole, 2019
10. Ghidul facilităților fiscale acordate de stat cooperativelor agricole și membrilor cooperatori, 2020
11. Introducere în cunoașterea cooperației agricole – îndrumar pentru elevii și studenții din învățământul agricol; în colaborare cu ing. Dr. Bercu Florentin, 2020
12. Metodologia generală a completării registrelor cooperativei agricole + Controlul/auditul cooperativei agricole, 2021
13. Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole, 2021

CUPRINS

Introducere	5
-------------------	---

Capitolul I EVIDENȚE TEHNICE

1. Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale	7
2. Relațiile cooperativei cu Oficiul Registrului Comerțului	18
3. Registrul bunurilor atribuite în folosința cooperativei	25

Capitolul II OPERAȚIUNI CONTABILE

4. Subscrierea, vărsarea, majorarea, reducerea, cesiunea și restituirea capitalului social	35
5. Constituirea garanțiilor bănești ale administratorilor/ membrilor consiliului de administrație și cenzorilor cooperativei	52
6. Taxele de înscriere în cooperativă și contribuțiile anuale ale membrilor cooperatori	53
7. Participarea cooperativei la constituirea Uniunii de Ramură	54
8. Participarea cooperativei la constituirea cooperativei agricole de gradul III	55
9. Primirea și restituirea aporturilor membrilor cooperatori	59
10. Aprovizionarea cu inputuri a membrilor cooperatori	60
11. Vânzarea/valorificarea produselor membrilor cooperatori prin/către cooperativă	64
12. Prestarea de servicii către membrii cooperatori	67
13. Distribuirea profitului net al cooperativei	71
14. Contabilitatea investițiilor realizate de cooperativa agricolă	78
15. Contabilitatea discounturilor primite pentru inputuri și a celor acordate pentru produsele vândute	87

16. Acțiuni cu caracter social-cultural, de promovare și caritate	93
17. Registrele și Regulamentele cooperativei agricole	96
18. Facilitățile fiscale oferite de lege cooperativelor agricole și membrilor cooperatori	102
19. Act constitutiv și Statut – modele, actualizate la 1 februarie 2021 pentru o cooperativă agricolă de gradul II	108
Bibliografie	125
Lista lucrărilor publicate de autor în sprijinul cooperativelor agricole.	126



*„Cooperația este o asociație de energii
și de voințe, nu una de cerșetori.”*
(prof. Dr. Grigore Trașcă – 1875/1951)

*„În cooperativă, capitalul și munca
aparțin acelorași persoane.”*
(ec. Ion Ghica – 1816/1897)

*„Nu văd posibilitatea unei adevărate refaceri
și normalizări economice în România
fără ajutorul cooperației.”*
(om politic, Constantin Argetoianu – 1871/1955)

*„Cooperația este fundamentul oricărei alte
inovații în agricultura unei țări și astăzi,
mai mult ca oricând, ea trebuie pusă
la ordinea zilei în adevărata ei lumină,
ca cea mai înaltă școală de educație
economică a poporului român.”*
(Mareșal, Ion Antonescu – 1882/1946)